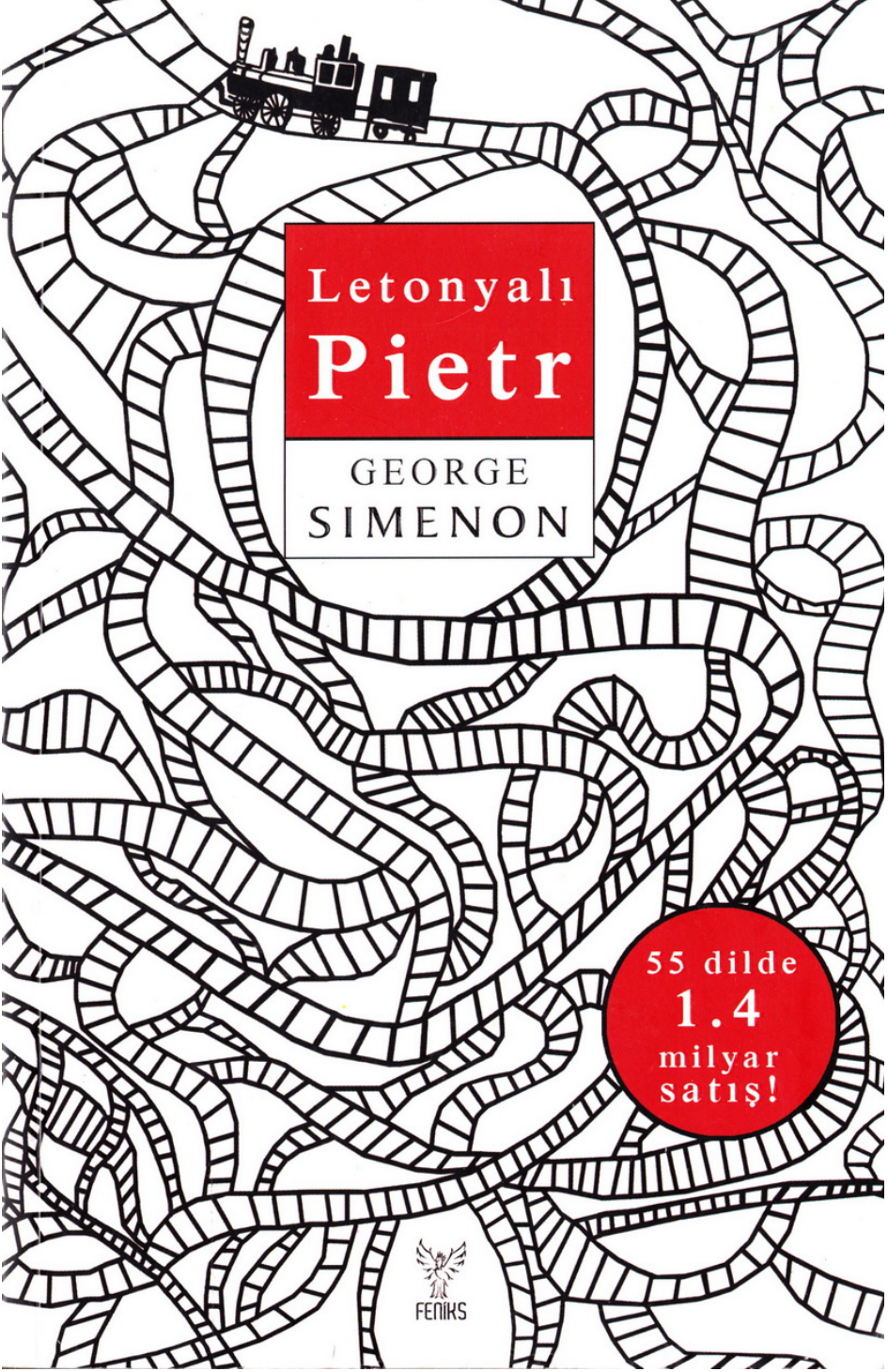

Letonyalı
Pietr
GEORGE
SIMENON
55 dilde
1.4
milyar
satış!
FENİKS

LETONYALI
PIETR

GEORGES SIMENON

Feniks Kitap: 22
Roman: 20

Özgün adı:
Pietr le Letton

Letonyalı Pietr
Georges Simenon

© MAIGRET™ Pietr-le-Letton Copyright © 1931 Georges Simenon Limited. Bütün hakları saklıdır. GEORGES SIMENON™ Georges Simenon Family Rights Limited. Bütün hakları saklıdır.

Chorion Group Company, London ve Akcalı Ajansı aracılığı ile alınmıştır. Her hakkı saklıdır. Tanıtım amaçlı kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmadan hiçbir yolla çoğaltılamaz.

© Feniks Kitap, 2012

Genel Yayın Yönetmeni: Arzu Sarı
Çevirmen: Doruk Demircioğlu
Kapak Tasarım: Duygu Serin
Sayfa Düzeni: Adem Şenel

Baskı-Cilt : Kayhan Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti.
Davutpaşa Cad. Güven san. Sit. C Blok No:244 Topkapı/İstanbul
Tel : 0 212 612 31 85 Sertifika No:12156

Birinci Basım: Ocak 2012
ISBN: 978-605-5514-73-0

Feniks Kitap, Artı Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti'nin tescilli markasıdır.

Feniks Kitap
Alemdar Mah. Çatalçeşme Sok. Defne Han
No:12 34110 Cağaloğlu-İstanbul
Tel: (0212) 526 70 13 • Faks: (0212) 512 09 14
www.fenikskitap.com

Genel Dağıtım: Artı Dağıtım
Alemdar Mah. Çatalçeşme Sok. Çatalçeşme Han
No: 25/2 34110 Cağaloğlu-İstanbul
Tel: (0212) 514 57 87 • Faks: (0212) 512 09 14
www.artidagitim.com.tr

LETONYALI PIETR

GEORGES SIMENON

Fransızcadan Çeviren: Doruk Demircioğlu

Georges Simenon

"*Dünyayı mümkün olan her şekilde tanımak zorundayım... yaşamak için, yoğun bir şekilde yaşamak için...*" diyen Belçikalı yazar Georges Simenon kaleme aldığı dört yüz elli eseriyle dünyada 1.4 milyar gibi ciddi bir okur kitlesine sahiptir. Eserleri elliden fazla dile çevrilmiş ve elliden fazla ülkede yayımlanmış olan Simenon Avrupa'nın bestseller yazarları arasında yer alarak 20. yüzyılın efsane ismi olarak gösterilmektedir. Gerçek ismiyle iki yüz elli romanı olan Simenon'un eserleri birçok televizyon dizisi ve doksandan fazla uzun metrajlı filme ilham kaynağı olmuştur. *Letonyalı Pietr*, kendisini dünya çapında ün kazandıran Maigret serisindendir.

1

Görünürde 32 yaşında, 1.69 boyunda...

UPSK'dan Paris Emniyet Müdürlüğü'ne,

Xvzust Krakow vimontra m ghks triv psot uv Letonyalı Pietr Bremen vs tyz btolem.

Birinci Emniyet Şubesi'nden Komiser Maigret kafasını kaldırdı; büronun ortasında duran ve büyük siyah bir boru ile tavana bağlı olan demirdöküm sobanın çıtırdamasının zayıfladığını hissetti. Telgrafı geri itip yavaşça ayağa kalktı ve kapağını açtığı sobanın içine üç kürek kömür attı.

Ondan sonra ayaktayken sırtını ateşe vermiş bir şekilde piposunu içip her ne kadar kısa olsalar da onu rahatsız eden yakalarını çekiştirdi.

Dördü gösteren saatine baktı. Ceketi kapının arkasındaki bir askılıkta asılıydı.

Masasına doğru yavaşça ilerledi ve alçak sesle telgrafı okuyup tercüme etti:

INTERPOL Paris Emniyet Genel Müdürlüğü'ne:

Krakow Polisi, Letonyalı Pietr'in görüldüğünü ve Bremen'e gittiğini bildiriyor.

INTERPOL, Viyana'da konuşlanmış. Avrupa'daki suça karşı mücadeleyi yönetiyordu ve özellikle de bunun için farklı ulusal polis ekipleri arasındaki bağlantıyı sağlıyordu.

Maigret ikinci telgrafı da çekip aldı ki bu da diğerleri gibi, dünyanın tüm polisleri arasında kullanılan uluslararası gizli *polkod, yani Interpol'ün gizli kodlama* şekliyle yazılmıştı.

Görür görmez tercümeye başladı:

Bremen Emniyet Müdürlüğü'nden Paris Emniyet Müdürlüğü'ne:

Letonyalı Pietr Amsterdam-Brüksel yönünde görüldü.

Üçüncü bir telgrafsa Hollanda *Uluslar arası Suçla Mücadele birimi,* yani GQG Hollanda polisinden geliyordu:

Letonyalı Pietr, sabah 11 sıralarında, Etoile Du Nord Treni'nin 5 numaralı vagonundaki G 263 kompartımanında, *Paris yönüne doğru hareket etti.*

Sonuncusu da *polkod* şeklinde Brüksel'den gelmişti ve şöyle diyordu:

Letonyalı Pietr'in Amsterdam'ın bildirdiği gibi, saat ikide Kuzey Yıldızı ile Brüksel'e geçiş yaptığını doğruluyoruz.

Maigret, masasının arkasındaki duvarda asılı olan kocaman bir haritanın karşısında dikildi. Rahat ve ağır davranıyordu, elleri ceplerinde ve piposu da ağzının kenarında asılı duruyordu.

Bakışları Krakow'dan Bremen Limanı'na, sonra da Amsterdam'a ve Brüksel'e gitti.

Bir kere daha saate baktı. Dördü yirmi geçiyordu. *Kuzey Yıldızı*, Saint Quentin ve Compiegne arasında saatte 110 km hız ile gidiyor olmalıydı.

Sınırda duracak yer yoktu, trenin yavaşlaması mümkün değildi.

Beş numaralı vagondaki G 263 kompartımanında Letonyalı Pietr şüphesiz okumak ve birbiri ardına geçen manzaraları seyretmekle meşguldü.

Maigret dolaba açılan bir kapıya doğru giderek emaye kaplı bir lavaboda ellerini yıkayıp gür saçlarının arasından tarağını geçirdi. Koyu kestane renkteki saçlarının şakaklara gelen kısmında birkaç beyaz tel gözüküyordu. Ardından hiçbir zaman düzgün bağlamayı beceremediği kravatını iyi kötü düzeltti.

Kasım ayıydı. Gece çöküyordu. Pencereden Sen Nehri'nin bir kolu gözüne çarptı. Bir *bateau-lavoir** olan Saint-Michel Meydanı, birbiri ardına sıralanmış gaz lambalarının aydınlattığı mavi bir gölgeyle kaplanmıştı.

Bir çekmeceyi açıp Kopenhag Uluslararası Kimlik Tespit Bürosu'ndan gelen belgeye göz gezdirdi.

Paris Emniyet Müdürlüğü

Letonyalı Pietr 32 169 01512 0224 0255 02732 03116 03233 03243 03325 03415 03522 04115 04144 04147 05221... vb.

Bu sefer çevirirken zorlandığından yüksek sesle okudu, hatta dersini ezberlemeye çalışan bir okul çocuğu gibi o da defalarca yüksek sesle tekrar etti:

-Letonyalı Pietr'in eşkali: 32 yaşlarında, boyu 1.69, sırt dik, düz taban, büyük çıkıntı, burun kemiği belirgin değil, kulak kıvrımları normal, kulak memeleri büyük, kulak delikleri ve boyutu

* *Bateau-lavoir:* Ressam, artist, yazar gibi sanatçıların toplanma yerleri. (Çev. n.)

küçük, geniş kulak yapısı, ufak kırışıklıklar, formu dik, büyük ve ayrık çene özelliği, uzun ve bikonkav yüz, kaşlar açık sarı, alt-dudak çıkıntılı, kalınlığı büyük, çevresi sarı ve orta bölgesi yeşilimsi uzun boyun, saçları açık sarı.

Bu da komiser için bir fotoğraf kadar anlamlı olan Letonyalı Pietr'in sözlü portresiydi. Önemli özellikler resmi ilk oluşturanlardı: Ufak, cılız, genç, açık renk saç, seyrek ve sarı kaşları, yeşilimsi gözleri olan, uzun boyunlu bir adam.

Bundan başka Maigret kulaklar hakkında daha az detay biliyordu ki bu detaylar kalabalık içindeyken Letonyalı Pietr makyaj yapmış bile olsa, onu kesinlikle tespit etmesine yarayacaktı.

Ceketini alıp giydi ve üstüne de ağır siyah bir pardösü geçirip kafasına da melon şapkasını taktı.

Patlamak üzereymiş gibi gözüken sobaya son bir bakış attı.

Uzun koridorun ucundaki bekleme odası sayılan yerdeki Jean'e tembih etti:

-Ateşi harlamayı unutma, tamam mı?

Merdivenlerden inerken etrafını kuşatan rüzgâra şaşırarak piposunu yakmak için bir duvar köşesine sığınmak zorunda kaldı.

Devasa vitrinlerinden dolayı Kuzey Garı'nın peronları fırtınadan etkilenmiyordu. Camların çoğu tepelerden yere düşmüş ve oradan geçenlerin ayakları altında eziliyordu. Elektrikte sorun vardı. İnsanlar elbiselerine sarınmışlardı.

Bir gişenin önündeyse yolculara onları pek de teselli etmeyen bir bildiri okuyorlardı: *Manş'ta Fırtına.*

Maigret'nin yanında erkek çocuğu ile Folkestone'a gidecek bir kadın vardı. Fakat çocuğun beti benzi atmıştı, gözleri de kıpkırmızıydı. Son ana kadar kadın ona talimatlar vermeye devam

etti. Çocuk da sıkkın bir tavırla geminin güvertesinde bir an bile durmayacağına dair söz vermek zorunda kaldı.

Maigret, kalabalığın *Kuzey Yıldızı*'nı beklediği peron on birde ayakta bekliyordu. Cook Acentesi dışında bütün büyük oteller, orada tanıtım için görevliler bulunduruyordu.

O kıpırdamıyordu. Diğerleri sinirlenmekteydi. Her yeri vizon kürkle sarılı, fakat yine de bacaklarında tenini gösteren şeffaf bir çorap olan bir kadın gidip geldikçe yeri topukları ile adeta dövüyordu.

O orada duruyordu; kocaman omuzları ile etkileyici, büyük bir gölge gibi görünüyordu. Onu ittiklerinde, bir duvar ne kadar savrulabilirse, o da o kadar savrulabilir gibi duruyordu.

Trenin sarı ışığı uzaktan kendini gösterdi. Sonra da gürültü başladı; hamalların bağırışları ve yolcuların çıkışa doğru giderkenki çalışkan ayak sesleri... Maigret'nin o adamı görene kadar gözünün önünden iki yüz kişi geçmişti, ama bu dalganın içindeki küçük adam büyük kareleri olan yeşil bir mont giyiyordu ki bu montun stiliyle kesiminde açıkça kuzey havası vardı.

Adam acele etmiyordu. Üç hamal onu takip ediyordu. Şanzelize'deki bir sarayda görevli bir kişi, onunla aşırı saygılı bir şekilde görüşüyordu.

32 yaşlarında, 1.69 boyunda... burun kemiği...

Maigret şaşırmadı. Kulağını görmüştü. Bu onun için yeterliydi.

Yeşilli adam çok yakınından geçti. Hamallardan biri bavullardan biri ile komisere çarptı.

Aynı anda bir tren çalışanı koşmaya başlayıp aceleyle peronun sonunda duran arkadaşına birkaç kelime söyleyerek geçişin kapatılmasını sağladı ve bölgeye geçiş engellendi. İtirazlar patlak verdi.

Montlu adam çoktan kapıya varmıştı.

Komiser ardı ardına çıkan küçük dumanlar eşliğinde piposunu içmeye devam ediyordu. Sırayı kontrol etmeye çalışan görevlinin yanına yaklaştı.

-Polis! Nedir bu?

-Bir suç... Yeni fark ettik...

-Vagon beş mi?

-Sanırım...

Gar alışıldık günlerinden birini daha yaşıyordu. Sadece on bir numaralı peronda anormal bir vaziyet vardı. Çıkmayan elli yolcu kalmış ve gardan çıkacakları yol kapatılmıştı. Sabırsızlanıyorlardı.

-Yolu açın, dedi Maigret.

-Ama...

-Yolu açın!

Bu son insan dalgasının dışarı akmasını seyretti. Hoparlörden birinden, banliyö treninin kalktığı duyuruluyordu. Koşuşturanlar vardı. Kuzey Yıldızı'nın vagonlarından birinin önündeki küçük bir grup bir şey bekliyordu. Üzerinde şirket üniforması olan üç kişi vardı.

İlk gelen garın şefiydi; kibirli, ama endişeliydi. Sonra salona getirilen sedye, bir an önce gitmek isteyen ve kendilerini iyi hissetmeyen insanlar dikkatle salona getirilen sedyeyi izliyorlardı. Maigret ağır adımlarla trene binerken piposunu içmeye devam ediyordu. Vagon bir, vagon iki derken vagon beşe vardı.

Perde kapının önünde bir grup vardı. Sedye orada duruyordu. Gar şefi hep bir ağızdan konuşan üç adamı dinliyordu.

-Polis! Nerede o?

Dikkat çekici bir sakinlikle Maigret'e baktılar. Usulca heyecanlı grubun arasına daldı. Geri kalan kişiler zaten orada öylesine bulunuyor gibiydi.

-Lavaboda...

Maigret içeriye yöneldi ve sağındaki lavabonun kapısını açtı. Yerde büzülerek cenin gibi garip bir pozisyonda duran bir ceset vardı.

Perondaki tren şefi emirler veriyordu:

-Vagonu garaja çekin... Bekleyin! 62'ye... Ve komisere haber verin...

En başta adamı ensesi dışında görmedi. Ama üzerinde duran eğri kasketi kaydırınca sol kulağını gördü.

-Kulak delikleri ve boyutu belirgin, kulak yapısı geniş, diye homurdandı.

Muşambada birkaç damla kan vardı. Etrafına bakındı. Çalışanlar peronla basamakta duruyorlardı. Gar şefi devamlı konuşuyordu.

Sonra piposunu dişlerinin arasında daha da çok sıkıştırırken Maigret adamın kafasını çevirdi.

Eğer yeşil montlu yolcunun çıktığını görmemiş olsaydı, eğer onu *Majestic*'in bir tercümanı eşliğinde bir arabaya giderken görmemiş olsaydı, tereddüt edebilirdi.

Aynı işaretlerdi. Sivri bir burnun altında diş fırçası gibi kesilmiş aynı küçük sarı bıyık. Aynı parlak ve seyrek kaşlar. Aynı yeşilimsi ve gri gözbebekleri...

Kısacası Letonyalı Pietr!

Maigret bu daracık lavaboda kımıldayamıyordu, musluk kapatılmadığından dolayı su da akmaya devam ediyordu. Odanın kapısından dışarıya buhar sızıyordu.

Bacakları cesedin yanı başındaydı. Gövdesini doğrulttu; göğüs bölgesinde, gömleğiyle ceketinde yakın mesafeden ateş etmekten kaynaklanan yanık izlerini gördü.

Bunu, ateş edilen koyu kırmızı kanlı yerin mor olması gerekirken, orada büyük siyah bir lekenin bulunmasından anlamıştı.

Bir detay komiserin dikkatini çekti. Tesadüfen cesedin ayaklarından biri gözüne çarptı. Kapı kapansın diye içeri tıkılan çarpık bedenin tümü gibi yamuk duruyordu.

Oysa ayakkabısı siyah, oldukça bayağı ve ucuzdu. Tamir edilmiş olduğu üzerindeki izlerden anlaşılıyordu. Topuğu bir tarafından eskimişti ve ayakkabının tabanının ortasında yıpranmadan dolayı oluşmuş yuvarlak bir delik vardı.

Garın özel komiseri havalı, kendinden emin bir şekilde gelip perondakilere sorular sordu:

-Bu ne böyle? Bir suç mu? Bir intihar mı? Savcı gelmeden hiçbir şeye dokunmayın, tamam mı? Dikkat edin! Sorumlu benim, ben!

Maigret'nin cesedin bacakları yüzünden o lavabodan çıkması çok zordu. Hızlı ve profesyonel bir şekilde cesedin ceplerini yokladı ve boş, hatta tamamen boş olduklarından emin oldu.

Yanan piposu, eğri şapkası ve kolunda bir kan lekesiyle vagondan indi.

-Bakın! Bu Maigret... Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

-Hiçbir şey! Haydi...

-Bir intihar, öyle değil mi?

-Madem öyle diyorsunuz... Savcıyı aradınız mı?

-Bana haber verilir verilmez...

Bir ses hoparlörden gök gürültüsü gibi yayıldı. Normalin dışında bir şeyler döndüğünün farkına varan birkaç kişi uzaktan boş trene ve vagon beşin merdiveninin yakınında duran hareketsiz gruba baktı.

Maigret herkesi orada bırakarak gardan çıkıp bir taksi çağırdı.

-*Majestic*'e!

Fırtına etkisini artırıyordu. Şiddetli rüzgâr hareket halindeki insanların sarhoş gibi görünmesine neden oluyordu. Kaldırımın bir yerine yukarıdan kiremit düştü. Otobüsler savrulurcasına ilerliyorlardı.

Şanzelize neredeyse ıssız bir piste dönüşmüş, yağmur damlaları şiddetle yere düşüyordu. *Majestic*'in kapıcısı elindeki kocaman kırmızı şemsiyeyle taksiye doğru koşturdu.

-Polis! *Kuzey Yıldızı*'ndan bir yolcu geldi mi?

Birden kapıcı şemsiyeyi kapattı.

-Geldi, evet!

-Yeşil pardösü... Sarı bıyıklı...

-Evet, öyle, büroya...

Sağanaktan kaçmak için insanlar koşturuyorlardı. Maigret ceviz büyüklüğündeki buz gibi soğuk olan yağmur damlalarından sakınmak için otele tam zamanında girmişti.

Maun ağacından masanın arkasında duran çalışanlarla çevirmenler mükemmel derecede şık ve düzenliydiler.

-Polis... Yeşil pardösülü bir yolcu... Küçük sarışın bıy...

-17 numara... Şu an valizlerini yukarı çıkarıyor...

2

Milyarderlerin Arkadaşı

Maigret'nin *Majestic*'le tezat oluşturan varlığı, kaçınılmaz bir şekilde insanlar arasında hoşnutsuzluğa neden oluyordu. Etrafındaki hava ile farklı bir atmosfere sahipti.

Bunun sebebi karikatürlerdeki polislere benzemesi değildi. Ne bıyığı vardı ne de sert topuklu ayakkabıları. Onun kıyafetleri iyi kesim ve yeterince yumuşak yündendi. Her sabah tıraş olurdu ve elleri bakımlıydı.

Ama vücudu tam bir halk insanı gibiydi. İri ve kemikliydi. Sıkı kasları ceketinin altından belli oluyordu ve en yeni pantolonları bile kolayca eskiyordu. Onun, özellikle iş arkadaşlarının pek çoğunun beğenmeyeceği yerlere konuşlanmak gibi bir yöntemi vardı.

Bu davranışında özgüvenden fazlası vardı, fakat kibirle hiçbir ilgisi yoktu. O, tek başına gitmişti ve ister yürüsün ister dursun, her şey ona karşıydı.

Piposu ağzında sıkıca duruyordu. Onu hiç ağzından çıkarmadı çünkü *Majestic*'deydi.

Belki de bu, derinlerindeki kaba tavrı ile kendine güveninden gelen bir parçaydı, olabilir miydi?

Kadife yakalı büyük siyah pardösüsü ile ışıklandırılmış salonda göze çarpmaması imkânsızdı. Burada parfüm kokuları arasında dolaşıp kıkır kıkır gülüşmeleri, fısıldaşmaları ve tarzlarını gösteren selamlaşmaları ile şık insanlar vardı.

Kendinden şüphe etmiyordu. Bu hengâmenin dışında kalıyordu. Aşağı kattaki dans salonundan gelen caz gürültüsü geçit vermeyen bir engel gibi yüzüne çarpıyordu.

O, merdivenlerin daha ilk basamağından çıkarken asansör görevlisi ona asansörü kullansın diye seslendi. Ama o arkasını dönüp bakmadı bile.

Birinci katta birisi ona şöyle sordu:

-Aradığınız?

Ses sanki ona kadar ulaşmamıştı. Sonu gelmek bilmeyen kırmızı halıyla kaplı koridor onu tiksindiriyordu. O sürekli yukarı çıkıyordu.

İkinci katta, elleri ceplerinde, bronz plakalar üzerindeki sayıları okumaya çalıştı. 17 numaranın kapısı açıktı. Çizgili yelekleri olan uşaklar valizleri getiriyorlardı.

Montunu çıkarmış, çok ince ve narin gözüken yolcu hakikaten ip gibiydi; kolinin yanında sigarasını içerken etrafa talimatlar veriyordu.

17 numara bir oda değil; salonu, çalışma odası, yatak odası ve banyosu ile adeta bir daireydi. Kapılar farklı açıdaki iki koridora açılıyordu ve koridorlardan birine rastgele büyük yuvarlak bir divan koyulmuştu.

Maigret, açık kapının tam karşısına, tam oraya oturup bacaklarını uzatarak pardösüsünün düğmelerini açtı.

Letonyalı Pietr onu fark etti, emirler yağdırmaya devam etti, ne şaşkınlığını ne de hoşnutsuzluğunu belli etti. Uşaklar valizleriyle sandıklarını yerleştirmeyi bitirdiklerinde Pietr,

komiseri inceledikten sonra, bir an aralık bıraktığı kapıyı bizzat kendisi kapattı.

Maigret'nin üç kere pipo içecek ve ona neyi beklediğini soran iki kat görevlisi ve bir kadını başından savacak kadar zamanı oldu.

Saat sekizi gösterdiğinde Letonyalı Pietr, odasından dar bir smokin içinde tam bir İngiliz havasıyla çıktığında, daha ince ve öncekinden daha göz kamaştırıcı görünüyordu.

Kafasına bir şey takmamıştı. Seyrelmeye başlamış sarı saçları kısa kesilmiş, tepesinde kalan saçları alnını daha da çok ortaya çıkarıyor ve pembemsi kafaderisi parlıyordu.

Elleri uzun ve soluktu. Sol yüzükparmağında sarı elmasla bezenmiş platinden ağır bir şövalye yüzüğü vardı.

Hâlâ mukavvadan bir ağızlık ile Rus sigarası içiyordu. Maigret'nin çok yakınından geçerken durumuş gibi yaptı, bakışlarından sanki ona bir laf etmemek için kendini zor tuttuğu anlaşılıyordu, ama sonra asansöre doğru gitti, acelesi vardı.

On dakika sonra yemek salonunda ilgi odağı olan Bay ve Bayan Mortimer Levingston'un masasında yerini aldı.

Bayan Levingston'un boynunda bir sürü inci vardı.

Kocası bir önceki gün en büyük araba üretimi işlerinden birini kaptığından kesinlikle etkinliklerin çoğunda yer alıyordu. Üçü neşe içinde muhabbet ediyordu. Letonyalı Pietr biraz eğilerek akıcı olmayan bir tarzda durmaksızın konuşuyordu. Salonun içinde, camlı pencerelerin ardından siyah siluetini görebileceği Maigret'ye rağmen o oldukça rahat ve aşırı serbest davranıyordu.

Komiser ofisindeyken yolcu listesini gözden geçirmişti. Hiç şaşırmadan Letonyalı'nın imzaladığı yeri okudu: Bremen'den gelen armatör Oswald Oppenheim.

Bu durum göz önüne alındığında birçok pasaportu, hatta bu isim ve başkalarının üzerinden de medeni durum belirten belgeleri olduğuna şüphe yoktu.

Ayrıca Mortimer-Levingston'lar ile daha önceden Berlin, Varşova, Londra ya da New York gibi, başka bir yerde karşılaştığına da şüphe yoktu.

Paris'e onlar ile görüşmek ve uzmanlık alanı olan büyük çaptaki dolandırıcılıkları yapabilmek için gelmemiş miydi?

Maigret'nin cebinde taşıdığı eşkalde şöyle diyordu:

"Bu kişi son derece kurnaz ve tehlikeli, bilinmeyen bir ülkeden, ama Kuzey Avrupa'daki herhangi bir ülkeden. Letonyalı ya da Estonyalı olduğu varsayılıyor; akıcı bir şekilde Rusça, Fransızca, İngilizce ve Almanca konuşabiliyor.

Alanında uzman uluslararası güçlü bir dolandırıcılık çetesinin başı sayılıyor.

Bu çete sırasıyla Paris, Amsterdam (Van Heuvel olayı), Berlin (Birleşik Armatörler Olayı), Varşova (Lipmann olayı) ve yöntemlerinin daha az anlaşıldığı pek çok Avrupa şehrinde görülmüştür.

Letonyalı Pietr'in suç ortakları özellikle Anglosakson ırkından gibi gözüküyor. Onun yanında en çok görülen ve Berlin Federal Bankası'na sahte çek vermesi ile tanınan suç ortağı tutuklandığı esnada öldürülmüştür. Adı, Amerikan Lejyonu'nda Binbaşı Howard olarak geçerken, aslında onun Amerika'da Koca Fred takma adıyla yaşayan eski bir içki kaçakçısı olduğu ortaya çıkmıştır.

Letonyalı Pietr iki kere tutuklanmıştır. İlki Wiesbaden'de Münihli bir tüccarı yarım milyon mark dolandırarak zarara

uğratmaktan, ikincisindeyse Madrid'de İspanya mahkemesinden yüksek kademedeki birini benzer şekilde dolandırmaktan.

İkisinde de aynı taktiği kullanmıştır. Kurbanları ile görüşüp onlara sermayelerinin şüphesiz güvenli bir yerde olduğunu ve tutuklanmasının kayıplarını geri getirmeyeceğini anlatmıştır. İkisinde de şikâyetler geri alınmış ve davacıların zararları benzer şekillerde karşılanmıştır.

Sonuç olarak asla kesin bir delil bulunamamıştır.

Maronetti çetesi (sahte para ve resmi belgede sahtecilik) ve Köln çetesi (nam-ı diğer duvar deliciler) ile ilişkisi olabilir.

Avrupalı polislerin atladıkları bir nokta kalıyordu: Birçok çetenin başı ve para kasası olan Letonyalı Pietr'ın başka isimler üzerine kayıtlı dağınık haldeki milyonların başında olup yapılan endüstri yatırımlarını takip etmesi gerekmekteydi.

Bayan Mortimer-Levingston'un anlattığı hikâyeyi dinlerken zekice gülümseyip boştaki eliyle de salkımdaki üzümlerle oynuyordu.

-Pardon beyefendi! Rica etsem biraz konuşabilir miyiz?

Majestic'in salonunda Maigret'nin seslendiği kişi Bay Mortimer-Levingston'du ve bu arada tam da Amerikalılara yaraşır bir tavırla Letonyalı Pietr de odasına dönmüştü.

Mortimer'de kesinlikle Yanki'lerin sporcu havası yoktu. Daha çok Latin tipini andırıyordu.

Uzun ve ince biriydi. Çok küçük olan kafası bir çizgiyle ayrılmış gibi görünen saçlarıyla kaplıydı.

Her zaman yorgun gözüküyordu. Gözkapakları yorgun ve morumsuydu. Ayrıca yorucu bir hayat tarzı vardı; bir şekilde

Deauville, Miami, Lido, Paris, Cannes ve Berlin'de kendini gösterip sonra bir yerde onu bekleyen yatına yetişip Avrupa başkentlerinin herhangi birindeki işiyle ilgilendikten sonra New York veya Kaliforniya'daki en büyük boks maçlarına hakemlik yapması gerekiyordu.

Maigret'i bir güzel süzdü. Hiç bozuntuya vermedi, dudakları sabitti:

-Siz?

-Komiser Maigret, Birinci Emniyet Şubesi...

Mortimer kaşlarını çattı ve sanki bir saniyesini bile ayırmak istemiyor, dönüp gidecekmiş gibiydi.

-Letonyalı Pietr ile akşam yemeği yediğinizi biliyor musunuz?

-Bana tüm söyleyeceğiniz bu mu?

Maigret hiç sesini çıkarmadı. Duyduğu kelimeler tam olarak bunlardı.

Piposunu dişlerinin arasına geri koydu, zira milyardere hitap etmek için pipoyu çekmesi gerektiğini hissetmişti. Ardından homurdandı:

-Evet, bu!

Halinden memnun bir havası vardı. Levingston soğuk bir edayla geçip asansöre bindi.

Saat dokuz buçuğu biraz geçmişti. Akşam yemeğine eşlik eden senfoni orkestrası yerini caza bırakıyordu. Dışarıdan insanlar geliyordu.

Maigret akşam yemek yememişti. Sabırsızlığını göstermeksizin salonun ortasında dikilip durdu. Müdür, uzaktan rahatsız ve kızgın olduğunu ifade eden bakışlarını eksik etmiyordu. En mütevazı personel üyeleri yanından geçerken onu sarhoş sanıyor, hatta onu itiştirmek için hazırlanıyorlardı.

Majestic ona göre değildi. Siyah bir leke olmak için inat ediyordu ve altın kaplamalar, ışıklar, gece elbiseleriyle kürklü mantolar içinde gelip geçen parfümlü ve parıldayan siluetler arasında hareketsiz duruyordu.

Asansörden ilk Bayan Mortimer çıktı. Tuvaletini değiştirmişti. Çıplak omuzlarını çizgili desenleri olan, kürklü bir pelerinle örtmüştü.

Kimseyi bulamadığına şaşırmış görünüyordu, dolaşmaya başladı. Yaldızlı, yüksek topukları yeri ahenkle dövüyordu.

Birden çalışanlarla tercümanların durduğu maun ağacından masanın önünde durup onlarla birkaç kelime etti. Çalışanlardan biri kırmızı bir düğmeye basıp telefonu kapattı.

Şaşkın görünen çalışan, asansöre doğru aceleyle giden garsonu çağırdı.

Bayan Levingston bariz bir şekilde endişeleniyordu. Camlı kapının arkasındaki kaldırımda bir Amerikan limuzininin yumuşak hatları seçilebiliyordu.

Garson yeniden ortaya çıkıp çalışanla konuştu. O da söylediklerini Bayan Mortimer'e aktardı. Bayan Mortimer itiraz etti. Maigret'nin tahminine göre kadın:

-Bu imkânsız, demişti.

Böylece Maigret merdivenleri kullanıp 17 numaranın önünde durarak kapıyı çaldı. Sanki bir oyunun içine girmiş gibi hissetti kendini. Cevap veren olmadı.

Kapıyı açınca boş salonu gördü. Odada Letonyalı Pietr'in smokini özensizce yatağın üzerine atılmıştı. Bir dolap açıktı. Ayakkabılar birbirilerinden uzakta, halının üzerindeydiler.

Müdür gelerek homurdandı:

-Şimdiden buradasınız, öyle mi?

-Öyleyse ne olmuş? Kayboldu değil mi? Levingston'da! Öyle mi?

-Hiçbir şeyi abartmaya gerek yok. İkisi de odasında yok, ama hiç şüphesiz onları otelin bir köşesinde bulacağız.

-Kaç çıkış var?

-Üç... Şanzelize'ye olan... Kemerin olduğu çıkış ve son olarak da servis çıkışı, Ponthieu Sokağı'na...

-Bekçi var mı? Haber verin...

Telefon çalışmıyordu. Müdür öfkeliydi. Onu anlamayan santral görevlisine hiddetleniyordu. Maigret'ye sabitlenmiş bakışlarında hiçbir iyi niyet belirtisi yoktu.

-Bu ne demek oluyor, diye sordu ufak cam locada çalışmakta olan kapı bekçisinin gelmesini beklerken.

-Hiç... yani neredeyse hiç, yani dediğiniz gibi...

-Umarım burada söz konusu olan bir...

Suç kelimesi, basit ve sade dairelerini kiraya verenlerden, koca otel müdürlerine kadar tüm otel işletmecilerinin kâbusu olan ve asla telaffuz etmek istemedikleri bir kelimeydi.

-Bunu öğreneceğiz.

Bayan Mortimer ortaya çıkıp,

-Eeee, dedi.

Müdür eğilip bir şeyler geveledi. Koridorun sonunda kirli sakallı, kötü kesimli kıyafeti olan, otelin çehresine uymayan ufak yaşlı bir adam silueti belirdi.

Şüphesiz arka bölmelerde durması gereken biriydi, yoksa onun da günlük sabah tıraşını olmuş, güzel bir üniforma içinde olması gerekirdi.

-Çıkan birisini gördünüz mü?

-Ne zaman?

-İşte, birkaç dakika önce...

-Mutfaktan birisi çıktı sanırım... Pek dikkat etmedim... Şapkalı bir adamdı...

-Ufak, sarışın, diye araya girdi Maigret.

-Evet... Sanırım... Pek bakmadım... Hızlı yürüyordu...

-Başka biri?

-Bilmiyorum... Ben sokağın köşesine şey almak için gitmiştim... *Intran...*

Bayan Mortimer soğukkanlılığını kaybediyordu.

-Yani? Bu aradığınız kişi mi, diye sordu Maigret'ye bakarak. Bana polis olduğunuz söylendi... Kocam belki de öldürüldü... Daha ne bekliyorsunuz?

Maigret bakışlarıyla onu eziyordu! Sakinlik! Umursamazlık! Sanki duyduğu tek şey bir ağzın mırıldanmasıydı. Sanki karşısındaki sadece sıkıcı bir nesneydi.

Kadın bu tarz bakışlara alışkın değildi. Dudaklarını ısırdı, derisi kızardı ve sabırsızlıkla ayaklarını yere vurmaya başladı.

Maigret bunu hep iyi becerirdi.

Kadının ya sınırları zorlandığından ya da belki ne yapacağını bilmediğinden bir sinir krizi geçirdi.

3

Bir Tutam Saç

Maigret, Quai des Orfevres'e vardığında saat gece yarısına yakındı. Fırtına tüm gücüyle devam ediyordu. Semtin ağaçları şiddetle sallanıyordu ve küçük su birikintileri *bateau-lavoir*'ın etrafında çalkalanıyordu.

Adli Polis'in çevresi neredeyse bomboştu. Jean de yerinde değildi, koridora koyulmuş birkaç boş masa ile uğraşıyordu.

Karakoldan konuşma sesleri geliyordu. Çok uzaktan bir yerden, kapının altından bir ışık hüzmesi sızıyordu; bu, bir davayı araştıran bir komiser ya da bir dedektifti. Avluda Emniyet Müdürlüğü'nün arabalarından birinin gürültüsü duyulmaktaydı.

-Torrence geri geldi mi, diye sordu Maigret.

-Daha yeni geldi.

-Ya sobamın ateşi?

-O kadar sıcak yaptı ki pencereyi aralamak zorunda kaldım. Odayı buhar kaplamıştı.

-Bana bira ve ekmek arası bir şeyler söyle. Sandviç ekmeği olmasın, tamam mı?

Kapıyı itip seslendi:

-Torrence!

Ve komiser yardımcısı Torrence onu ofisine kadar takip etti. Kuzey Garı'ndan çıkmadan önce, Maigret onu arayıp bu dava üzerinde çalışmaya devam etmesini söylemişti.

Komiser kırk beş yaşındaydı. Torrence otuzunda bile değildi. Ama onda şimdiden gelişmiş yetenekler ve Maigret'nin eski üretkenliği vardı.

Birlikte gereksiz işlerle uğraşmadan birçok dava yürütmüşlerdi.

Komiser montuyla ceketini çıkarıp kravatını gevşetti. Sırtını ateşe verdi ve sormaya başlamadan önce bir an sıcaklığın içine işlemesini bekledi:

-Eee?

-Savcılar kurulu acil olarak toplandı. Adli tıp fotoğraflar çekti, ama parmak izleri dijital ortamda tanımlanamadı. Tabii ki de sadece kurbanınkileri tanımlayabildiler. Diğeri hiçbir parmak izi kaydında çıkmıyor.

-Eğer doğru hatırlıyorsam Letonyalı'nın teşkilatta bir kaydı yok, değil mi?

-Sözde eşkali dışında hiçbir şey yok. Ne parmak izi ne vücut ölçüsü.

-O zaman ölen kişinin Pietr olmadığını kanıtlayan bir veri yok.

-Ama o olduğunu kanıtlayan bir veri de yok!

Maigret piposunu ve azıcık kahverengi toz parçasından başka bir şey içermeyen tütün kesesini eline aldı. Hızlı bir hareketle Torrence ona kesilmiş tütün paketini uzattı.

Bir sessizlik oldu. Tütün çıtırdadı. Sonra da ayak sesleri ve Torrence'ın açtığı kapının ardında camın çarpma sesi geldi. *Dauphine Birahanesi*'nden gelen çocuk içeri girerek altı birayla dört tombul sandvici taşıyan tepsiyi masaya koydu.

-Bunlar yeterli olur mu, diye sordu Maigret'nin yalnız olmadığını görünce.

-Olur.

Komiser yardımcısına biralardan birini uzatıp tüttürmeye devam eden komiser yiyip içmeye başladı.

-Eee?

-Trendeki herkesi sorguladım. Birisinin biletsiz yolculuk ettiği kanıtlandı. Ya katil ya kurban! Tersi yönden gelip Brüksel'de bindiğini düşünüyoruz. Her vagonda bulunan, valizlere ayrılan geniş yer sayesinde Pullman vagonlarda saklanmak daha kolay oluyor. Letonyalı, Brüksel ve sınır arasında, pek çoğu ekonomi ile ilgili olan İngiliz ve Fransız gazetelerini çayını içerek okumuş. Maubeuge ve Saint-Quentin arasında tuvalete gitmiş. Servis şefi bunu hatırlıyor çünkü geçerken, "Bana bir viski getirin," demiş.

-Ve sonra yerine mi geçmiş?

-On beş dakika sonra elinde viskisiyle masadaymış. Ama servis şefi onun geri döndüğünü görmemiş.

-Başka kimse sonradan tuvalete gitmemiş mi?

-Pardon! Bir bayan yolcu kapıyı zorlamış. Kilit çalışmıyormuş. Ancak Paris'e vardıklarında bir çalışan kapıyı zorlayıp açmayı başarmış ve eğe talaşı ile sıkıştırıldığını keşfetmiş.

-O an kimse Pietr'i görmemiş mi?

-Kimse görmemiş! Aksi olsaydı lüks bir trende pek görülmeyen yırtık kıyafetleri ile dikkat çekerdi.

-Ya mermi?

-Çok yakından ateş edilmiş. 6mm'lik otomatik altıpatlar. Ateş öyle bir yanığa sebep vermiş ki doktorun söylediğine göre, bu bile ölüm sebebi için yeterliymiş.

-Boğuşma izi yok muymuş?

-Biraz olsa bile yokmuş. Cepleri boşmuş.

-Biliyorum.

-Pardon! Ben yine de yeleğinin düğmeyle kapalı küçük bir iç cebinde bunu buldum.

Ve Torrence çantasından içinde bir tutam saçın göründüğü şeffaf bir delil torbası çıkardı.

-Bana verin...

Maigret yiyip içmeye devam etti.

-Kadın saçı mı yoksa çocuk mu?

-Adli tabip kadın saçı olduğunu düşünüyor. Ona birkaç tane bıraktım, o da etraflıca inceleyeceğine söz verdi.

-Ya otopsi?

-On saat olmuş her şey biteli. Tahminen otuz iki yaşında. Boyu 1.68.

-Kalıtsal bir özrü yok. Bir böbreği oldukça kötüymüş ve bu yüzden adam alkolik olabilir. Midesinde hâlâ çay ve az sindirilmiş yiyecekler varmış, yani hemen analiz yapmak mümkün olmadı. Yarın inceleyeceğiz. İnceleme bitince cesedi Adli Tıp'a vereceğiz ve buzda saklanacak.

Maigret ağzını silip sobanın karşısındaki en sevdiği yere geçti ve Torrence'in refleks olarak uzattığı tütün paketine elini uzattı.

-Bana gelince, diye başladı komiser, Pietr'i ya da yerine geçen kişiyi *Majestic*'te, randevulaşmışlar gibi Mortimer-Levingston'lar ile akşam yemeği yerken gördüm.

-Hani şu milyarderler?

-Evet! Pietr odasına döndü. Amerikalıyı uyardım. Mortimer de yukarı gitti. Şüphesiz üçü birlikte çıkmayı planlamıştı, ama Bayan Mortimer kısa bir süre sonra gece için takıp takıştırmış

bir şekilde aşağı geldi. On dakika sonra iki adamın kaybolduğu anlaşıldı.

-Letonyalı smokinini daha az dikkat çeken kıyafetlerle değiştirdi. Saçını tarayıp başına bir şapka taktı ve böylece kapıdaki bekçi onu mutfakta çalışan işçilerden biri sanacaktı.

-Akşamın sonunda, Levingston kendini ayrılmak zorunda hissetti.

Torrence tek kelime etmedi. Ve bu uzun sessizlik boyunca camları titreten fırtınanın belirgin gürültüsüyle sobanın çıtırtısı duyuluyordu.

-Ya valizler, diye sordu Torrence sonunda.

-Hepsi yerinde. Elbiseler, örtüler... Lüks bir yolcunun tüm ıvır zıvırları... Ama bir not bile yok. Bayan Mortimer kocasının öldürüldüğünden emin.

Bir yerden çan sesi geliyordu. Maigret bu öğleden sonra Letonyalı Pietr hakkında gelen telgrafları sıkıştırdığı masasının çekmecesini açtı.

Sonra haritaya bakıp Krakow, Bremen, Amsterdam, Brüksel ve Paris arasına parmağıyla bir çizgi çekti.

Saint-Quentin çevresinde bir süre duraksadı; bir ölü vardı.

Paris'te çizgi kabaca durdu. Şanzelize'nin ortasında iki adam kaybolmuştu.

Geriye tek kalan dairedeki valizler ve Letonyalı'nın odasındaki dolabı kadar boş bir kafası olan Bayan Mortimer-Levingston'du.

Maigret'nin piposu o kadar sinir bozucu bir şapırtı yapıyordu ki komiser sonunda başka bir çekmeceden aldığı fırça ile borusunu temizledi ve sobanın kapağını açıp kirli tüyleri içine attı.

Dört bira şişesi boşalmıştı ve içlerinde yalnızca köpük vardı. Komşu ofislerden birinden bir adam çıkıp kapısını anahtarıyla kilitledikten sonra koridor boyunca yürüdü.

-Birisinin mesaisi bitti, diye belirtti Torrence. Bu Lucas'tı. Bu akşam şımarık bir zengin çocuğu sayesinde uyuşturucu kaçakçılığı yapan iki kişiyi tutuklamıştı.

Maigret ateşteki odunları karıştırıp kırmızı bir suratla ayağa kalktı. Gayriihtiyarı olarak saçları koyduğu delil torbasını eline alıp onu ışıkta oynattı. Sonra tekrardan Letonyali'nın yolculuğunun görünmez bir çizgiyle neredeyse bir çemberin yarısını oluşturduğu haritanın karşısına geçti.

Neden Paris'e inmeden önce, Krakow'dan Bremen'e kadar gitmişti ki?

Delil torbası hâlâ elindeydi. Şöyle mırıldandı:

-İçinde bir fotoğraf varmış.

Aslında bu, fotoğrafçıların çektiği fotoğrafları müşteriye teslim etmek için kullandıkları poşetlerden biriydi.

Ama bu format artık ufak kasabalarla şehir dışındaki bölgelerde, eski albümlerde kullanılıyordu.

Bu poşetin içinde olması gereken fotoğraf da büyük kolilerden birinde olmalıydı ve boyutu muhtemelen bir kartpostalın yarısı kadardı, boyutları küçültülüp parlak ve fildişi rengindeki bir kâğıda basılmış olmalıydı.

-Laboratuvarda hâlâ biri var mı, diye sordu birden komiser.

-Sanırım. Tren olayı üzerine çalışıyor olmalılar, örnekleri inceliyorlardır.

-Benimle gelir misin? Buradaki fotoğraflarda doğal olarak fotoğrafçının adı ve adresi kazılarak ya da kabartma olarak yazılmış.

Torrence anladı. Karmaşık koridor ve merdiven ağından geçerek sonunda Adli Tıp'ın laboratuvarlarının olduğu Adalet Sarayı'nın üst katına çıktılar.

Bir uzman kâğıdı eliyle yokladı ve hatta kokluyormuş gibiydi. Sonra büyük bir projektörün altında yerini alıp tekerlekler üstünde duran korkunç bir cihazı kendine doğru çekti.

İşin prensibi basitti: Üzeri baskılı ya da mürekkeple yazılmış bir kâğıdı belirli bir süre beyaz bir kâğıtla temasta tutarsınız, sonunda ikinci kâğıda da karakterler işlemeye başlar.

Sonuç çıplak gözle görülemez. Fotoğrafçılık bu geçişi ortaya çıkarır.

Laboratuvarda bir soba olduğu için Maigret hemen gidip yanında durdu. O bir saate yakın orada öylece durup piposunu içerken Torrence fotoğrafçının bir oraya bir buraya gitmesini izledi.

Sonunda karanlık odanın kapısı aralandı. Bir ses geldi:

-Oldu işte!

-Öyle mi?

-Fotoğrafın üzerinde imza var: Léon Moutet, sanat fotoğrafçısı, Belçikalılar Rıhtımı, Fécamp.

Torrence'ın bile, belirsiz gölgeler olarak gördüğü yazıyı okumak için bir profesyonelin sezgileri gerekiyordu.

-Kadavranın fotoğraflarını görmek ister misiniz, diye sordu uzman büyük bir neşeyle. Mükemmeller! Ve yine de vagonun şu lavabosunda pek de yer yokmuş! Sizce cihazı tavana mı asmalıydık...

-Şehirle bağlantınız var mı, diye sordu Maigret telefonu göstererek.

-Evet... Saat dokuzdan sonra telefon operatörü olmuyor... Beni bağlıyorlar...

Komiser, *Majestic*'i aradı, telefonun ucunda tercümanlardan biri vardı.

-Bay Mortimer-Levingston geri geldi mi?

-Bir sorayım beyefendi. Kiminle görüşme onuruna sahibim?

-Polis!

-Geri gelmedi.

-Bay Oswald Oppenheim da mı?

-O da gelmedi.

-Bayan Mortimer ne yapıyor?

Sessizlik.

-Size Bayan Mortimer'ın ne yaptığını sordum.

-O... barda sanırım...

-Başka deyişle sarhoş mu?

-Birkaç kokteyl içti, evet. Kocası geri gelmeden dairesine dönmeyeceğini söylüyor... Acaba siz...

-Biz ne?

-Alo! Ben müdür, dedi başka bir ses. Yeni haberler var mı? Bu hikâye sizce gazetelere çıkar mı?

Maigret hiç utanmadan telefonu kapattı. Fotoğrafçıyı memnun etmek için kurutma makinesinde asılı, hâlâ nemli ve parlak olan fotoğraflara bir göz attı.

Aynı zamanda Torrence'la konuşuyordu:

-Dostum, siz *Majestic*'te konuşlanacaksınız. Ve özellikle de müdürü kafanıza takmayın.

-Ya siz patron?

-Ben ofise gidiyorum. Beş buçukta Fécamp'a giden bir tren var. Eve gidip karımı uyandırmanın âlemi yok. Madem öyle... Birahane herhalde hâlâ açıktır. Geçerken bana bir bira söyle...

-Bir, diye tekrarladı Torrence masum bir sesle.

-Siz daha iyi bilirsiniz, eski dostum! Garson zaten hep üç veya dört olarak anlama kurnazlığını yapıyor. Birkaç sandviç de ekler belki.

Birbirlerinin ardından, bitmek tükenmek bilmeyen sarmal merdivenleri indiler.

Siyah bluzlu fotoğrafçı yalnız başına kalmıştı, özel zevki olan çekip aldığı fotoğrafları gözden geçirip numaralandırmaya başladı.

Buz gibi bir avluda iki polis birbirinden ayrıldı.

Eğer bir sebeple Majestic'ten ayrılmanız gerekirse bizden birini orada bırakın, diye tembih etti komiser. Gerekirse orayı arayacağım...

Ve ofisine dönüp sobanın ızgarasını karıştırdı.

4

Seeteufel'in İkinci Subayı

Sabahın sekiz buçuğunda Paris-Havre hattından çıkan Komiser Maigret'e Bréauté Garı, Fécamp hakkındaki ilk izlenimi vermişti.

Kirli duvarları olan ve kötü ışıklandırılmış bir büfenin tezgâhında kuru pastalar küflenmekteydi; beş portakal ile üç muzdan bir piramit yapılmaya çalışılmıştı belli ki.

Burada fırtına şiddetini daha fazla hissettiriyordu. Yağmur bardaktan boşanırcasına yağıyordu. Bir yerden bir yere giderken dizine kadar çamura bulanıyordu insan.

Hurda vagonlardan yapılmış küçük, çirkin bir tren vardı. Bu solgun günde çevre baştan savma boyanmıştı, fakat yağmur, çizgileri yarı yarıya silmişti.

Fécamp! Yoğun bir morina balığı ve ringa balığı kokusu vardı. Yığınla fıçı vardı. Lokomotiflerin arkasından gemi direkleri görünüyordu. Bir yerden bir siren adeta bağırıyordu.

-Belçikalılar Rıhtımı?

Tam ilerideydi. Balıkların pullarının parıldadığı ve iç organlarının çürüdüğü iğrenç su birikintilerinden yürümesi yeterliydi.

Sanat fotoğrafçısı aynı zamanda bir butik sahibi ve gazete sorumlusuydu. Muşambadan denizci şapkaları, yelken desenli

kırmızı gemici gömlekleri, ipten halatlar ve yeni yıl kartpostalları satıyordu.

Polis kelimesi geçer geçmez karısını imdadına çağıran cılız ve soğuk bir adamdı bu. Ve karısı olan güzel Normandiya'lı kendisini kışkırtmak istiyormuş gibi Maigret'nin tam gözlerinin içine bakıyordu.

-Bu zarfta hangi fotoğrafın bulunduğunu bana söyleyebilir misiniz?

Bu uzun sürdü. Düşünmesine zaman tanıyarak kelimeleri fotoğrafçının ağzından tek tek alması gerekti.

Öncelikle bu portrenin en aşağı sekiz senelik olması gerekiyordu, çünkü fotoğrafçı sekiz senedir bu makineyle bir çekim yapmamıştı. Kartpostal formatı için yeni bir makine satın almıştı.

Sekiz sene önce kim fotoğrafını çektirmiş olabilirdi? Bay Moutet'in önceden çektiği tüm fotoğrafların örneklerini içeren albümünü hatırlaması on beş dakika sürdü.

Karısı albümü aramaya gitti. Denizciler içeri girip çıkıyorlardı. Çocuklar biraz şekerleme istemek için geliyorlardı. Dışarıda gemilerin palangaları gıcırdıyordu. Denizin bent boyunca taşlara çarpmasının sesi duyuluyordu.

Maigret albümün sayfalarını çevirirken şöyle belirtti:

-Kahverengi saçlı, ince, genç bir bayan...

Bu kadarı yeterliydi.

-Bayan Swaan, diye bağırdı fotoğrafçı.

Ve hemen fotoğrafı buldu. Bu sahip olduğu tek eli yüzü düzgün modeldi.

Güzel bir bayandı. Yirmi yaşında gösteriyordu. Fotoğraf zarfa tam olarak uyuyordu.

-Kim bu?

-Her zaman Fecamp'daydı. Ama şimdi kumarhanenin beş dakika uzağında, falezin yamacında bir villası var.

-Evli mi?

-Şu an değil. *Demiryolu Otel*'de kasiyer olarak çalışırdı.

-Garın karşısında, anladım!

-Evet, geçerken onu görürsünüz. Çevredeki ufak yerlerin birinden gelen bir yetimdir. *Loges* bölgesinden... Bilir misiniz? Böylece otele gelen bir yolcu ile tanıştı, bir yabancıyla... Evlendiler... Burada olduğu zaman o villasında iki çocuğu ve güzel bir...

-Bay Swaan Fécamp'ta yaşamıyor mu?

-Madem polissiniz, size her şeyi söylemek daha iyi olur, değil mi? Zaten yine de öğrenirsiniz... Bunlar sadece söylenti... Bay Swaan neredeyse hiç Fécamp'ta olmaz. Geldiğinde bu birkaç gün içindir... Bazılarında sadece buradan geçer...

-O geldiği zaman savaştan biraz sonraydı... Beş yıl boyunca vazgeçmek zorunda kaldığımız Yeni Dünya'ya balık avını organize etmeye çalışıyorduk...

-Sözde o meseleyi ele alıp yeni çıkan fırsatları değerlendirmek istiyordu.

-Kendini Norveçli olarak tanıtırdı... Adı Olaf... Ringa balığı avlayan ve bazen Norveç'e kadar giden balıkçılar orada da birçok kişinin ona böyle seslendiğini söylediler...

-Yayılan söylentilere göre o aslında casusluk yapan bir Alman'mış.

-Bu yüzden evliyken karısını bir köşede bıraktı...

-Sonradan, onun denizci olduğunu, bir Alman ticaret gemisinde ikinci subay olarak görev yaptığını ve bu yüzden pek nadiren geldiğini öğrendik...

-Sonunda onunla ilgilenmemeye karar verdik, ama bizim gibi insanların dikkatini çekiyor yine de...

-Çocuklarının olduğunu söylemiştiniz?

-İki tane... Üç yaşında küçük bir kız ve birkaç aylık bir bebek...

Maigret fotoğrafı albümden çıkardı ve villanın yerini belirledi. Karşılarına çıkmak için biraz erkendi.

İki saat boyunca limandaki bir kafede oturup denizcilerin, en hareketli zamanında olan ringa balığı avı hakkındaki konuşmalarını dinledi. Rıhtım boyunca beş siyah balık ağı serilmişti. Balıklar fıçılara boşaltılıyorlardı ve fırtınaya rağmen havada pis bir koku hâkimdi.

Villaya gitmek için bomboş bent boyunca yürüdü, duvarları geçen yazdan kalma afişlerle dolu ve kapalı olan kumarhanenin etrafını dolaştı.

Sonra onu falezin ucuna götürecek olan dik yolu tırmandı. Oradan bir villanın parmaklıklarını seçebiliyordu.

Onun aradığı kırmızı tuğladan, orta büyüklükte, rahat bir villaydı. Çakıllı beyaz kumdan, bahçedeki yolun bakımının yaz sezonunda özenle yapıldığı belliydi. Pencerelerden manzara uzaklara doğru uzayıp gidiyor olmalıydı.

Zili çaldı. Havlamayan, ama aynı zamanda vahşi halini koruyan bir Danimarka bulldogu çitlerin ardından onu kokladı. Zili ikinci çalışında bir hizmetçi ortaya çıkarak köpeği kulübesine kapattıktan sonra sordu:

-Buyurun?

Yörenin aksanına sahipti.

-Bay Swaan'ı görmek istiyorum lütfen.

Kadın tereddüt eder gibiydi.

-Beyefendi buradalar mı emin değilim... Bir sorayım...

Parmaklığı açmamıştı. Sel gibi yağmur yağıyordu. Maigret sırılsıklamdı.

-Hizmetçinin basamakları çıkıp evin içine girdikten sonra kaybolduğunu gördü. Sonra bir penceredeki perde kımıldadı. Kısa bir süre sonra da kadın geri geldi.

-Beyefendi birkaç haftadan önce geri gelmeyecek. Bremen'de kendisi...

-Bu durumda Bayan Swaan ile görüşmek isterim...

Tekrardan tereddüte düştü, ama sonunda parmaklıkları açtı.

-Hanımefendi giyinik değil. Beklemeniz gerekiyor...

Sırılsıklam bir halde pencereleri perdelerle kaplı, parkeleri cilalı tertemiz bir salona alındı.

Yepyeni olan eşyalar küçük burjuvazinin evinde karşılaşacağınız cinstendiler. Kaliteliydiler, 1900'de modern adı verilen stildi bu.

Açık renk meşe ağacındandılar. İçinde çiçeklerin olduğu şık bir seramik vazo, masanın ortasında duruyordu. İngiliz işlemesi nakışlar vardı.

Ama tek ayaklı masanın üzerinde bütün mobilya takımından daha fazla değeri olan gümüşten, oymalı bir semaver duruyordu.

Birinci kattan biraz gürültü geliyordu. Başka bir yerde, giriş katındaki duvarların ardında bir bebek ağlıyordu ve kısık bir sesle birisi sanki onu teselli edercesine bir şeyler mırıldanıyordu.

Sonunda koridordan, sanki biri kayıyormuşçasına, ayak sesleri geldi. Kapı açıldı ve komiser kendisini, onu ağırlamak için aceleyle giyinmiş genç bir bayanın karşısında buldu.

Orta boyluydu, ince olmaktan ziyade şişman bile sayılırdı, ciddi ve güzel yüzünde o an garip bir endişe okunuyordu.

Yine de gülümseyip:

-Oturmamışsınız, dedi.

Maigret'nin pardösüsü, pantolonu ve ayakkabısından akan sular parlak tahta döşemede küçük su birikintileri oluşturuyordu.

Salonun kadife kaplı yeşil sandalyelerine oturamıyordu.

-Bayan Swaan, değil mi?

-Evet beyefendi...

Soru sorar gibi baktı.

-Sizi rahatsız ettiğim için beni bağışlayın... Bu sadece bir formalite... Yabancı Asayiş Polisi'nden geliyorum... Bu aralar nüfus sayımını inceliyoruz...

Kadın hiçbir şey demedi. Ne endişeli ne de rahatlamış görünüyordu.

-Bay Swaan İsveç'li sanırım, bu doğru mu?

-Pardon... Norveç'li... Ama bir Fransız için ikisi de aynı şey... Ben bile başta...

-Deniz subayı mı?

-Bremen'deki *Seeteufel* gemisinde, ikinci subay konumunda görev alıyor.

-İşte bu... Demek ki bir Alman şirketi için çalışıyor.

Kadının yüzü daha da kızardı.

-Armatör Alman, evet... En azından kâğıt üzerinde öyle...

-O ne demek?

-Sizden bunu saklamanın gereği yok... Eminim biliyorsunuzdur; sizin de bildiğiniz gibi savaştan beri deniz ticaretinde bir kriz var... Burada bile, çarpışma yüzünden gemilerde ikinci,

hatta üçüncü subay olarak çalışmak zorunda kalan eski kaptanlar var... Diğerleri Yeni Dünya ya da Kuzey Denizi'nde balık avına çıkarlar.

Belirgin bir şekilde aceleyle, fakat sakin ve istikrarlı bir ses tonuyla konuşuyordu.

-Kocam, daha çok kâr edebileceği Pasifik kontratını imzalamak istemedi, çünkü aksi takdirde Avrupa'ya sadece iki senede bir gelebilecekti. Evlenmemizden kısa süre sonra Amerikalılar *Seeteufel*'i Alman bir armatörün adı altında elden geçirdiler. Açıkçası eğer Olaf, Fécamp'a geldiyse, bu satılacak başka uskuna kalmadığından emin olmak içindir...

-Şimdi anlıyorsunuz... ABD'ye kaçak alkol satmaktan bahsediyordu.

-Büyük kuruluşlar Amerikan sermayesi ile kurulmuşlardır. Onların Fransa, Hollanda ve Almanya'da da merkezleri var.

-Benim kocam aslında bu kuruluşlardan biri için çalışıyor. *Seeteufel* onların demesiyle *Rom Yolu*'nu oluşturuyor.

-Yani Almanya ile hiçbir alakası yok...

-Şu an denizde mi, diye sordu Maigret, hâlâ o güzel yüzündeki samimi bir yanı olan ve hatta bazen heyecan veren gözlerine bakarak.

-Sanmıyorum. Siz de bilirsiniz ki böyle yolculuklar yolcu gemileri gibi düzenli olmuyor. Ama ben aşağı yukarı da olsa her zaman *Seeteufel*'in konumunu hesaplamaya çalışırım. Bu saatte Bremen'de ya da oraya varmak üzere olmalı...

-Norveç'e hiç gittiniz mi?

-Hiç! Normandiya'yı hiç terk etmediğimi söyleyebilirim. Sadece iki ya da üç kere Paris'e kısa yolculuklar yaptım.

-Kocanızla mı?

-Evet... Diğerlerinin yanı sıra biri düğünümüz için.

-O sarışın, değil mi?

-Evet... Neden bana bunu soruyorsunuz?

-Dudağa kadar kesilmiş açık renkte, küçük bir bıyık?

-Evet... Size hatta fotoğrafını gösterebilirim.

Kapıyı açıp dışarı çıktı. Maigret onun yan odada dolaştığını duydu.

Olması gerekenden daha uzun süre geri gelmedi. Ve villada anlaşılmaz bir şekilde açılıp kapanan kapılarla gidip gelme sesleri duyuluyordu.

Sonunda biraz hüzünlü ve tereddütlü bir halde geri geldi.

-Kusura bakmayın... O fotoğrafı bulamıyorum... Çocuklar varken ev devamlı dağılıyor, dedi.

-Bir soru daha... Bu fotoğrafınızı kaç kişiye verdiniz?

-Fotoğrafçının ona teslim ettiği fotoğrafı gösterdi. Bayan Swaan kıpkırmızı olup geveledi.

-Anlamıyorum...

-Kocanızda eminim bir kopyası vardır, değil mi?

-Evet... O zaman nişanlıydık...

-Bu fotoğraf başka hiçbir adamda yok mu?

Ağlamanın eşiğindeydi. Dudaklarındaki titreme şaşkınlığını ele veriyordu.

-Kimse...

-Teşekkür ederim bayan...

O çıkarken küçük bir kız odaya daldı. Maigret'nin ona etraflıca bakmasına gerek yoktu. O, Letonyalı Pietr'in canlı portresiydi.

-Olga, diye söylendi annesi onu yarı açık bir kapıya doğru iterek.

Komiser yeniden dışarıda, yağmur altında, boranın içindeydi.

-Görüşmek üzere bayan...

Onu kapı aralığında bir an tekrar gördü ve zaten şaşırmış olan kadını ılık villasında perişan bir halde bıraktığını hissetti.

Kapıyı kapayan genç annenin gözlerinde, aslında sıkıntıdan gelen farklı, ince ve tarif edilemez izler vardı.

5

Sarhoş Rus

Bunlar, hakkında konuşulduğunda gülümsetecek, övünülecek hatta biraz da kahramanlık gerektiren şeylerdi.

Maigret uyumamıştı. Saat beş buçuktan sekize kadar sürekli hava akımının olduğu bir kompartımanda sallanıp durmuştu.

Bréauté'den beri ıslaktı. Artık ayakkabıları her adımda kirli su saçıyordu, şapkası biçimsizdi, pardösüsüyle ceketi delinmişti.

Rüzgârla birlikte yağan şiddetli yağmur, sanki vücudunu tokatlıyordu. Dar sokaklar bomboştu. Bahçe duvarlarının arasından meyilli bir patika gidiyordu. Ortadan su akıyordu.

Bir süre hareketsiz durdu. Cebindeki piposu bile ıslanmıştı. Villanın yakınında saklanabileceği bir yer yoktu. Yapabileceği tek şey bir duvarın kenarına iyi kötü kıvrılıp beklemekti.

İnsanlar geçerken onu görürlerse sırtlarını dönerlerdi. Belki de orada saatlerce durması gerekecekti. Evde bir adam olduğunu gösteren kesin bir kanıt yoktu. Ve öyle biri olsaydı dışarı çıkmaya kalkar mıydı?

Maigret yine de tatsız bir halde ıslanmış piposunu tüttürerek kendini olabildiğince garip bir girintiye iliştirdi.

Burası bir Adli Polis amirinin yeri değildi. Bu, olsa olsa yeni başlayanların işiydi. Bu tip gözcülükleri yirmi ikiyle otuz yaşları

arasında yüz kere yapmıştı. Kibrit çakmak tam bir çileydi. Kibrit kutusunun kavı inceliyordu. Kibrit çöplerinden biri mucize eseri alazlansa ne de güzel olurdu ama!

Durduğu yerden alçak bir duvar ve yeşile boyanmış parmaklıklar dışında hiçbir şey görünmüyordu. Ayakları ona sıkıntı veriyordu. Esen rüzgârı ensesinde hissediyordu.

Fécamp bulunduğu yere göre aşağıda kalıyordu, ama şehri zaten göremiyordu. Tek duyduğu denizin gürültüsü, bir arabanın geçişi ve bazen bir sirenin ötüşüydü.

Elinde alışveriş sepeti ile aşçıya benzeyen bir kadın dik yolu çıktığında Maigret yarım saattir gözcülük yapıyordu. Çok yakınından geçene kadar Maigret'i görmedi. Rüzgârın silip süpürdüğü bu patikadaki duvar kenarında hareketsiz duran büyük siluet kadını öylesine korkuttu ki koşmaya başladı.

Şüphesiz bu tepedeki villalardan birinde çalışıyordu. Birkaç dakika sonra dönemeçte bir adam göründü. Maigret'yi uzaktan inceledikten sonra yanına gelen bir bayan ile evlerine döndüler.

Durum gülünçtü. Komiser tuttuğu nöbetin bir işe yarayacağına yüzde on bile şans vermiyordu.

Ve yine de içinden gelen bir ses bile diyemeyeceği belirsiz bir izlenim yüzünden dayanmaya devam etti.

Bu daha çok kafasında başka bir zaman kurmadığı, aklında belirsiz olarak duran ve adına *çatlak* koyduğu teorisiydi.

Kötülüğün ve suçun ardında her zaman bir adam vardır. Ama aynı zamanda polisin özellikle bulmaya çalıştığı ve genelde avladığı bir oyuncu, bir rakip vardır.

Bir ya da herhangi bir suç işlenmiş miydi? Mücadele aşağı yukarı tarafsız olan verilerle yürütülüyordu. Bir ya da birden fazla bilinmeyen kişinin çıkardığı sorun mantık ile çözülmeye çalışılıyordu.

Maigret diğerleri gibi hareket ediyordu. O da Bertillon, Reiss ve Locard'ın polisin ellerine teslim ettiği ve tamamen bilimsel ama alışılmamış yöntemleri kullanıyordu.

Ama o araştırıp, bekleyip özellikle *çatlağı* pusuda bekliyordu. Başka bir deyişle oyuncunun ardındaki adamın ortaya çıktığı anı.

Majestic'te karşısındaki oyuncu olandı.

Burada başka şeyler seziyordu. Sakin ve düzenli olan bu villa, Letonyalı Pietr'in açtığı savaşta kullandığı araçların dışındaydı. Göz önünde olan bu kadın ve çocuklar özellikle başka bir maddi ve manevi düzenin parçasıydılar.

Ve bu yüzden kötü bir ruh haliyle bekliyordu. Bu şiddetli fırtınada perişan olmak yerine, demirdöküm sobasının ve üzerinde köpüklü biralar olan masasının yanında olmak istiyordu.

Nöbet yerine geçtiğinde saat onu biraz geçmişti. Adım sesleri çakıllı kumlu yolda gıcırtılar yaptı, parmaklıklar kesin ve hızlı hareketlerle açıldı. Komiser yandan bir siluet gördüğünde saat yarımdı.

Zemin geri çekilmesine izin vermiyordu. Sırılsıklam pantolonunun hareketsiz kıldığı bacakları üzerinde sabit, hatta hareketsiz duruyordu.

Villadan çıkan adamın üzerinde eskimiş yakalarını kaldırdığı kuşaklı bir yağmurluk vardı, kafasında da gri bir şapka.

Bu kılık onu çok genç gösteriyordu. Elleri ceplerinde, gergin omuzları ani hava değişiminden ötürü titrer bir şekilde tepeden aşağıya indi.

Komiserin bir metre yakınından geçmek zorunda kaldı. Tam o anda yavaş yürümeye başlayarak cebinden sigara paketini çıkarıp bir tane yaktı.

Polisin detaylarıyla görebileceği yüzünü aydınlatmasının onu kaygılandırmaması inanılır gibi değildi.

Maigret kaşları çatık bir halde arkasından yola düşmeden önce, onun birkaç adım daha atmasına izin verdi. Piposu yanıktı. Tüm benliği hoşnutsuzlukla doluyken aynı zamanda da bir anlama arzusunun sabırsızlığı vardı.

Bu yağmurluklu adam Letonyalı'ya hem benziyor hem de benzemiyordu. Aynı boydaydı; aşağı yukarı bir altmış sekiz. İlk bakışta, onu otuz iki yerine yirmi altı yaşında gösteren giyim tarzına rağmen aynı yaşta olduğu söylenebilirdi.

Bu kişi Maigret'nin ezbere bildiği ve cebinde yazılı olarak taşıdığı sözde eşkaldeki asıl kişi olabilirdi.

Ama yine de bu başka biriydi! Örneğin gözlerinde daha bulanık ve nostaljik bir hava vardı. Sanki yağmurda gözbebekleri sulanmış gibi, gri rengi daha açıktı.

Diş fırçası gibi küçük, sarı bıyıkları yoktu. Ama onu farklı kılan sadece bu değildi.

Maigret'nin gözüne çarpan başka detaylar vardı. Kıyafetleri hiç de ticaret gemisinde çalışan bir subayı andırmıyordu. Bu villaya, burjuvaziye ve görünen rahat yaşama uymuyordu.

Ayakkabıları yıpranmış, topukları eskimişti. Adam çamur yüzünden pantolonunu kenarlarından çekiştirirken komiser, rengi solup kabaca yamalanmış gri pamuktan çoraplarını gördü.

Yağmurluğunun üzerinde birkaç leke vardı. Tümüyle bakıldığında Maigret'nin çok iyi bildiği bir aylak Avrupalı tipi ortaya çıkıyordu: Neredeyse her zaman doğudan gelme, Paris'in en kötü eşyalı evlerinde barınan, bazen garlarda yatan, taşraya nadiren gitmeyi göze alan, üçüncü sınıf tren ya da basamaklarında veya ticari trenlerde kaçak yolculuk eden tipler.

Birkaç dakika sonra bunun kanıtını gördü. Fécamp'ta düzgün bir meyhane yoktu. Yine de limanın arkasında balıkçılardan çok, ambarda çalışan işçilerin gittiği iki veya üç tane sefil bar vardı.

Bu işletmelerin on metre gerisinde düzgün, temiz ve aydınlık bir kafe vardı.

Fakat yağmurluklu adam onun önünden hiç durmadan geçerek beklenen biçimde, barların en karanlık olanına girdi ve Maigret'yi şaşırtmayan bir hareket yaparak tezgâha dirseklerini dayadı.

Bu, ayaktakımından insanlara özgü alışılmış, basit bir hareketti. Komiser onu taklit etmek istedi, ama beceremedi.

O da içeri girdi. Adam sahte bir absint siparişi vermişti ve hiçbir şey söylemeden, bomboş gözlerle Maigret'den bihaber yanında, ayakta duruyordu.

Kıyafetinin aralığından komiser onun solgun çamaşırını gördü. Ve bu taklit edilemezdi. Günlerdir, hatta haftalardır giyilen gömleğinin yakaları sicim gibi olmuştu. Tanrı bilir bu giysilerle nerelerde uyumuştu! İçerisi oldukça sıcaktı ve dışarıda yağmur hâlâ sürüyordu.

Tümüne bakılınca şıklıktan tamamen yoksun değildi, ama aynı izleri ve aynı rezil aylak tavırları sergiliyordu.

-Bir tane daha!

-Bardağı boşalmıştı. Barın sahibi bardağı doldurup, Maigret'ye bir *fil-en-six* servis etti.

-Pekâlâ, burada yeni misiniz?

Adam cevap vermeyip aynen ilki gibi, içeceğini bir yudumda mideye indirip bardağını tezgâhta iterek yeniden doldurulması için işaret etti.

-Bir şeyler yer misiniz? Sirkeli ringa balığım var...

Maigret küçük bir sobanın etrafında volta atıp bir şemsiye kadar ıslak olan sırtını sobaya verdi. Bar sahibi yılmıyordu. Komisere bir bakış attıktan sonra yağmurluklu müşterisine doğru tekrardan konuşmaya başladı:

-Bu arada... geçen hafta burada bir hemşeriniz vardı... Arkhangelsk'ten bir Rus... Fırtına yüzünden limana sığınmak zorunda kalan üç direkli bir İsveç gemisindenmiş... Kafayı çekecek zamanı bile olmadı, size yemin ederim! Gerçekten de şeytanın işiymiş... Yelkenleri yırtılmış, iki yarda kırılmış ve tam bir sarsılma...

Dördüncü absintinde olan diğer adamsa keyifle içmeye devam ediyordu. Bardağı her boşaldığında işletme sahibi bardağı doldururken her seferinde de Maigret'ye suçlayıcı gözlerle bakıyordu.

-Kaptan Swaan'a gelince... sizi son gördüğümden beri o hiç gelmedi...

Komisere bir titreme geldi. Su içmeksizin beşinci bardağının da dibini bulan yağmurluklu adam halsizce yürüyerek sobaya yaklaştı ve Maigret'ye çarparak ellerini ısıtmak için sobaya uzattı.

-Bana yine de ringa balığı ver sen, dedi.

Polisin anlayabileceği oldukça belirgin bir Rus aksanı vardı.

Orada, birbirlerinin yanında, daha doğrusu biri diğerinin karşısında duruyordu. Sık sık adam elini yüzüne götürdü ve gözlerinde her seferinde daha da fazla sıkıntılı olduğunu gösteren bir ifade vardı.

-İçkim, diyerek sabırsızlandı.

İçkisini ayağına kadar getirmek gerekiyordu. İçerken Maigret'ye bakıp iğrenir gibi dudak büktü.

Bu tabirde en ufak bir hata yoktu! Zaten sonradan hislerini belli etmek için bardağı yere fırlatıp bir sandalyeye yaslandı ve yabancı bir dilde bir şeyler homurdandı.

İşletme sahibi biraz endişeliydi, Maigret'nin yakınına gelip duyulmadığını zannederek kısık sesle fısıldadı ama bunu öyle bir şekilde yaptı ki Rus her kelimesini duyabilirdi:

-Kafanıza takmayın! O hep böyledir...

Adamın boğuk ve tam bir sarhoş gülüşü vardı. Kendisini sandalyeye bırakıp kafasını ellerinin arasına yerleştirdi ve masadaki dirseklerinin arasına bir porsiyon marine edilmiş ringa balığı koyulana kadar hareketsiz durdu.

Mekân sahibi onu omzundan tutarak sarstı.

-Yiyin! Size iyi gelecek...

Diğer adam hâlâ gülüyordu, hatta gülmekten çok acı acı öksürüyor da denebilirdi. Maigret'ye bakıp onu küstahça incelemek için döndü ve ringa balığını yediği tabağı masaya doğru ittirdi.

-İçki!

Mekân sahibi ellerini yukarı kaldırıp özür diler gibi homurdandı:

-Ah şu Ruslar!

Ve başparmağını altına koydu.

Maigret, melon şapkasını arkaya koymuştu. Kıyafetlerinden gri bir buğu yayılıyordu. Daha ikinci *fil-en-six*'i içmemişti bile.

-Bana ringa balığı verin, dedi.

Rus, ıslak bacakları ile ayağa kalkıp ne yapacağını bilemez bir halde etrafına baktıktan sonra, üçüncü kez sırıtarak Maigret'ye baktığında Maigret bir parça ekmek yiyordu.

Tezgâhın karşısında durdu, raftan bir bardak alıp soğuk suya batırılmış kalay kabın içinden bir şişe çekti.

Hiç bakmadan, aldıklarını dilini şapırdatarak içti. Sonunda cebinden yüz franklık bir banknot çıkardı.

-Bu yeter mi sefiller, diye sordu bardakilere doğru.

Banknotu havaya fırlattı. Mekân sahibi, parayı ancak lavabonun içinde yakalayabildi.

Rus, bir türlü açılmayan kapının kolunu çekiştiriyordu. Mekân sahibi müşterisine yardım etmek istiyordu, ama adam onu dirseğiyle itiyordu ve bu yüzden neredeyse kavga çıkacaktı.

Yağmurluklu adam sonunda gara giden yol üzerinde yağmur ve sisin içinde silikleşip gitti.

-Bir numara, diye iç çekti mekân sahibi yiyip içtiklerini ödemekte olan Maigret'ye.

-Sıkça gelir mi?

-Zaman zaman... Bir seferinde geceyi sizin oturduğunuz bankın üzerinde geçirdi... O bir Rus! Onunla aynı gün Fécamp'a gelen Rus tayfalar bana anlattılar. Sıkı bir eğitimden geçmiş gibi gözüküyor. Ellerini gördünüz mü?

-Sizce de Kaptan Swaan'a benzemiyor mu?

-Ah! Onu tanıyorsunuz... Elbette! Onlar birbirileriyle karıştırılmaz. Ama yine de... Uzun zaman onun kardeşi olduğu düşünüyordum...

Bej siluet bir dönüşte kayboldu. Maigret daha hızlı yürümeye başladı.

Rus'u, üçüncü sınıf bekleme odasına girip kendini bir banka bırakacağı ve tekrardan kafasını iki elinin arasına koyduğu anda tekrar görecekti.

Bir saat sonra Rus'la aynı kompartımanda, ona Normandiya taşra ağzıyla güzel hikâyeler anlatan ve bazen de ilgisini çekmek için kendisini dirseğiyle dürten Yvetot'lu bir hayvan tüccarının yanında oturuyordu.

Rus yavaş yavaş kaydı, koltuğa yerleşmeye çalışırken başını göğsüne doğru eğmişti ve kafası güzel olan bu adam, etrafına alkol kokusu yayıyordu.

6

Sicilya Kralının Yeri

Bréauté'de uyanan Rus, daha fazla uyumadı. Havre-Paris Ekspresi'nin tıklım tıklım olduğu doğruydu. Maigret ve yol arkadaşı perde kapıların dibindeki koridorda dikilip gecenin kısmen aydınlattığı, önlerinden geçen manzaraya bakıyorlardı.

Yağmurluklu adam polisten hiç çekinmiyordu. Saint-Lazare Garı'nda kaçmak için izdihamdan bile yararlanmadı.

Tam aksine büyük merdivenden yavaşça inip sigara paketinin sırılsıklam olduğunu fark edince gardaki büfeye gidip bir tane daha aldı ve bir kafeye girmek üzereyken fikrini değiştirip, ayaklarını sürüyerek kaldırım boyunca yürümeye başladı. Bu üzücü siluet, tam bir ilgisizlik ve tepki vermeye bile aciz bir yılgınlık bütünüydü.

Saint-Lazare'den belediye binasına uzun bir yol vardı. Altı ve yedi arasında, kaldırımlardaki garip insan seli ile sanki damardaki kan gibi caddelerden akan arabaların olduğu şehir merkezinin içinden tamamen geçmesi gerekiyordu.

Zayıf omuzları, kuşağı bağlanmış yağmurluğu, çamur lekeleri, topuğu yamulmuş ayakkabılarıyla ışıkların altında bata çıka ilerleyen hırpalanmış, sarsılan adam ne durdu ne de arkasına baktı.

En kısa yol olan Halles'in içinden geçen 4 Eylül Caddesi'nden gitti. Bu durum onun bu güzergâha alışkın olduğu anlamına geliyordu. Merkezi Rosiers Caddesi'nden başlıyordu ve Yidişçe yazılarla kaplı butikler, kasap ve et lokantaları ve mayasız ekmeklerin sergilendiği vitrinlerle doluydu.

Bir dönemeçte, tünele benzeyen uzun ve karanlık bir yolda bir kadın elini tutmaya çalıştı, ama ondan şüphesiz etkilenmiş olacak ki tek kelime etmeden onu rahat bıraktı.

Sonunda *Sicilya Kralı* Sokağı'na ulaştı. Burası düzensiz, dar çıkmaz sokakların kaynaştığı yarı Yahudi bölgesi, yarı Polonya kolonisi gibi bir yerdi ve iki yüz metre sonra bir otelin koridoruna daldı.

Çiniden yazılar *Sicilya Kralı'nın Yeri*'ni bildiriyordu.

Altında İbranice, Lehçe ve anlaşılmayan, ama Rusçaya benzeyen dillerde yazılar vardı.

Yan tarafta, kalaslar yardımıyla ayakta kalabilen bir evden geriye kalanların durduğu bir şantiye vardı.

Devamlı yağmur yağıyordu. Ama rüzgâr bu dar sokağa ulaşamıyordu.

Maigret, otelin üçüncü katında sertçe kapatılan bir pencerenin sesini duydu. Aynı, Rus gibi tereddüt etmeden içeri girdi.

Koridorda kapı yoktu. Bir merdiven vardı. Bir tür camlı locanın bulunduğu asma katta Yahudi bir aile yemek yiyordu.

Haber vermeden açmak yerine komiser kapıyı tıkladı ve gişe kapısının pencere camı açıldı. Kötü koku dışarı yayıldı. Şişman kadın yemek yemeye devam etti.

-Ne oluyor?

-Polis! Daha yeni giren kiracının adı nedir?

Adam kendi dilinde bir şeyler homurdanıp çekmecedeki pis kayıt defterini bulmaya gitti ve tek kelime etmeden defteri gişeden uzattı.

Aynı anda Maigret ışıksız merdiven boşluğundan izlendiğini hissetti. Hızlıca arkasına dönünce birkaç adım aşağıdaki parlayan gözü gördü.

-Hangi oda?

-32.

Defterin sayfalarını çevirerek okudu:

Fédor Yourovitch, 28 yaşında, Vilna doğumlu, işçi ve Anna Gorskine, 25 yaşında, Odessa doğumlu, işsiz.

Yahudi yerine geçip vicdanı rahat bir adam gibi yemeğini yemeye devam etti. Maigret cama tıkladı. Otel sahibi istemeye istemeye yavaşça ayağa kalktı.

-Ne kadar zamandır bu otelde yaşıyor?

-Aşağı yukarı üç senedir.

-Ya Anna Gorskine?

-O daha önceden beri... Galiba dört buçuk senedir...

-Ne ile geçiniyorlar?

-Okudunuz ya... Adam işçi.

-Bak sen, diyerek ev sahibinin tavrını değiştirmesine yetecek bir ses tonu ile cevap verdi.

-Gerisi beni ilgilendirmez, öyle değil mi, dedi daha rahat bir tavırla. Düzenli olarak ödemesini yapıyor. Gelip gider ve onu takip etmek benim işim değil.

-Onu ziyarete gelen olur mu?

-Bazen... Altmıştan fazla kiracım var ve hepsini gözetleyemem... Şimdiye kadar hiç kötü bir şey yapmadılar! Ayrıca madem polissiniz burayı biliyor olmalısınız... Benim kayıtlarım hep düzenli olmuştur... Memur Vermouillet size bunu söyleyebilir... Her hafta o gelir...

Maigret aniden arkasını dönüp şöyle söyledi:

-Aşağı gelin, Anna Gorskine!

Merdivenlerden hafif bir gürültü ve sonrasında da ayak sesleri geldi. Sonunda ışığın vurduğu bölümde bir kadın belirdi.

Kayıtların aksine, yirmi beşten fazla gösteriyordu. Bunun sebebi kalıtımsal olmalıydı. O yaştaki pek çok Yahudi gibi tombuldu, fakat güzelliğini bir yere kadar kaybetmemişti. Pek kasvetli olan gözleri olağanüstü beyazlıktaki parlak kornealarıyle dikkat çekiciydi.

Ama diğer fiziksel özellikleri düşünüldüğünde, bu izlenimi çürüten bir umursamazlık vardı. Siyah, yağlı taranmamış saçları yoğun bir saç tutamı halinde boynuna geliyordu. Üzerinde iç çamaşırını gösteren yarı açık eski bir sabahlık vardı.

Alt kısmı iri dizlerinin üzerinde kıvrılmıştı.

-Merdivende ne yapıyorsunuz?

-Burası benim evim...

Maigret hemen nasıl bir kadınla karşı karşıya olduğunu anladı. Bu tutkulu ve küstah kadın kavga peşindeydi. En ufak fırsatta işi kepazeliğe vurarak bütün evi ayağa kaldırıp tiz çığlıklar atarak şüphe götürmez bir şekilde en olağanüstü suçlamalarda bulunabilirdi.

Yoksa acaba kendisini dokunulmaz mı zannediyordu? Ne olursa olsun düşmanına meydan okurcasına bakıyordu.

-Gidip sevgilinizle ilgilenseniz daha iyi olur...

-O beni ilgilendirir...

Otelin sahibi ise, gözetlediği yerin arkasından neşesi kaçmış, kınayan, ama gülümseyen gözlerle bir sağa bir sola sallanıyordu.

-Fédor en son yanınızdan ne zaman gitti?

-Dün gece... Saat on birde...

Yalan söylüyordu. Bu barizdi! Ama bunu yüzüne vurmak hiçbir işe yaramazdı. Ya da direkt kolundan tutup onu nezarete atmalıydı.

-Nerede çalışıyor?

-Keyfi nerede isterse...

Ve düzgün durmayan sabahlığının altındaki göğsü titriyordu. Ağzı küçümseyen çirkin bir haldeydi.

-Polisin Fédor'la ne işi var?

Maigret yeterince kısık bir sesle şöyle dedi:

-Yukarı çıkın...

-İstediğimde çıkarım! Sizden emir alacak değilim...

Davaya zarar verecek saçma bir olaya yol açmamak için ne söylenebilirdi?

Maigret defteri kapatıp otel sahibine geri verdi.

-Her şey düzenli değil mi, diye sordu kadına susması için işaret ederek.

Ama locadan gelen ışıklarla yarısı aydınlanan ve diğer yarısı karanlıkta kalan kadın elleri kalçasında, ayakta durarak sonuna kadar bekledi.

Komiser ona bir kez daha baktı. Kadın bakmaya devam ederek homurdanma ihtiyacını giderdi:

-Hı! Beni hiç korkutmuyorsunuz...

Omuz silkti ve bembeyaz gözlerini duvara dikerek merdivenlerden indi.

Koridorda onu görünce sırtlarını dönen iki tane yakasız Polonyalıya çarptı. Sokak ıslaktı ve kaldırımda yansımalar vardı.

Her köşede, her gölgelik yerde, her çıkmaz sokakta, her yolda, acının izleri ve sinsi, utanç verici bir hayatın varlığı görülebiliyordu. Gölgeler duvarları sarmıştı. Dükkân sahipleri Fransızların bile ismini bilmediği ürünler satıyordu.

En fazla yüz metre uzakta tramvayları, vitrinleri, polis memurlarıyla geniş, aydınlık Rivoli ve Saint-Antoine Cadde'leri vardı.

Maigret, kendisine gazete kâğıdından kulak yapmış bir çocuğu omzundan tutarak durdurdu.

-Git bana Saint-Paul Meydanı'ndan bir polis memuru çağır...

Ama çocuk ona ürkmüş gözlerle bakıp anlaşılmaz bir şeyler dedi. Tek kelime bile Fransızca bilmiyordu.

-Al şu yüzlüğü... Bunu Saint-Paul Meydanı'ndaki polise götür...

Evsiz onu anladı. On dakika sonra üniformalı bir memur geldi.

-Adli polisi arayıp bana derhal bir dedektif göndermelerini söyleyin. Dufour olsun mümkünse...

Yarım saat kadar etrafta mekik dokudu. Bazı insanlar otele girerken, bazıları da çıkıyordu. Ama üçüncü katın solundaki ikinci pencereden hep ışık geliyordu.

Anna Gorskine eşikte belirdi. Sabahlığının üzerine yeşilimsi bir mont geçirmişti. Kafasında şapka yoktu ve yağmura rağmen ayağında kırmızı satenden sandaletler vardı.

Şıpırdata şıpırdata yürüyerek sokağı geçti. Maigret karanlığa saklandı.

Bir butiğe girip birkaç dakika sonra sayısız küçük beyaz paket ve kollarının altında iki şişeyle çıktıktan sonra evin içinde kayboldu.

Dedektif Dufour sonunda geldi. Otuz beş yaşındaydı ve en ufak olayları bile abartıp ortalığı karıştırmasına rağmen üç dili yeterince akıcı konuşabilmesi sebebiyle kıymet görüyordu.

Sıradan ya da karambole gelmiş bir hırsızlığı öyle bir dramatize ederdi ki sonunda o da aklını kaybederdi.

Ama gözlemleme veya gizli takip gibi belirli görevlere eşine pek az rastlanan bir dayanıklılık göstererek mükemmel bir biçimde uyuyordu.

Maigret ona Fédor Youravitch ile metresinin eşkallerini verdi.

-Yanına birisini daha göndereceğim. İkisinden biri çıkarsa onu takip edeceksin, ama birisi burada nöbette kalmalı... Anladın mı?

-Hâlâ *Kuzey Yıldızı* davası, değil mi? Bir mafya işi, değil mi?

Komiser gitmeyi seçti. On beş dakika sonra Quai des Orfevres'e varıp Dufour'un yanına bir meslektaşını gönderdi ve sobayı yakmayı becerememiş olan Jean'a sövüp sayarak sobaya doğru eğildi.

Kaskatı kesilmiş sırılsıklam pardösüsü portmantoya asılmıştı ve omuzları şeklini koruyordu.

-Karım aradı mı?

-Bu sabah... Görevde olduğunuzu söyledik.

O buna alışkındı. Evine gidebileceğini ve karısının ona sarılıp ocaktaki tavaları maharetlerini kullanarak, bir tabağı güzel kokulu yahni ile doldurmakla yetineceğini biliyordu. En fazla,

eğer masada oturuyorsa ona hayran hayran bakarak elleri çenesinde: "İyi misin?" demeyi göze alırdı.

Öğleyin ya da saat beşte yemeğini hazır bulurdu.

-Ya Torrence, diye seslendi Jean'a.

-Sabah yedide aradı...

-*Majestic*'ten mi?

-Bilmiyorum. Çıkıp çıkmadığınızı sordu.

-Sonra?

-Öğlen beşi on geçe tekrar aradı. Sizi beklediğini söylememi istedi.

Maigret sabahtan beri ringa balığından başka bir şey yememişti. Gürüldemeye başlayan ateşin karşısında biraz daha ayakta durdu, zaten en zor yanan kömürleri bile tutuşturmak onun benzersiz yeteneğiydi.

Sonunda içinde sırdan bir lavabo, bir havlu, bir ayna ve bir valizin bulunduğu dolaba yavaşça ilerledi. Valizini ofisin ortasına doğru çekiştirip soyundu ve üzerine temiz çamaşır, kuru elbiseler geçirip elini tereddüt ederek tıraşsız çenesinde gezdirdi.

-Aman...

Güzel yanan ateşe iç geçiren bir bakış atıp yakınına iki sandalye koyarak üzerlerine ıslak elbiselerini serdi. Masasındaki önceki geceden kalan sandviçi ayakta, gitmeye hazır bir şekilde silip süpürdü. Bira olsa iyi giderdi. Boğazı biraz kurumuştu.

-Benim için herhangi bir şey gelirse *Majestic*'teyim, beni oradan ararsınız, dedi Jean'a.

Ve sonra kendisini bir taksinin arka koltuğuna bıraktı.

7

Üçüncü Perde Arası

Maigret ortağını salonda değil de mükemmel bir akşam yemeğinin servis edildiği birinci kattaki salonda buldu. Memur bir göz attı.

-Müdür işte, diye açıklamaya başladı. Beni aşağısı yerine burada görmeyi daha çok seviyor. Bu odayı ve bana servis ettireceği yemekleri kabul etmem için neredeyse yalvardı.

Kısık sesle konuşuyordu. Bir kapıyı gösterdi.

-Mortimer'ler yan tarafta...

-Mortimer geri mi geldi?

-Sabahın altısı civarında ıslak, çamura bulanmış, sinirli ve elbiseleri tebeşir ya da kireçle kaplı bir haldeydi.

-Ne dedi?

-Hiçbir şey... Fark ettirmeden geçerek odasına gitmeye çalıştı. Ama ona karısının onu barda beklediği söylendi. Ve hakikaten böyle oldu... Sonunda kadın Brezilyalı bir çifti davet etti. Bar sadece onlar için açık kaldı. O felaket sarhoştu.

-Ya sonra?

-Adam solgunlaştı. Dudakları yamuldu. İki Brezilyalıya yavan bir selam verdikten sonra karısını kolundan tutup onu tek

kelime etmeden götürdü. Sanırım öğlen dörde kadar uyudu. O ana kadar dairelerinden tek bir ses bile gelmedi. Sonra fısıldamalar duydum. Mortimer gazeteleri almak için telefon açtı.

-Davadan bahsettiler mi bari?

-Hiç sanmıyorum! Talimatı okudular. Sadece *Kuzey Yıldızı*'nda bir cesedin bulunduğunu ve polisin intihardan şüphelendiğini yazan kısa bir yazı vardı.

-Sonra?

-Garson onlara limon suyu götürdü. Saat altıda Mortimer çok meşgulmüş gibi bir havayla çok yakınımdan iki veya üç kere geçerek ufak bir gezinti yaptı. New York'taki bankasına ve birkaç gündür Londra'da olan sekreterine rakamlarla dolu telgraflar gönderdi.

-Hepsi bu mu?

-Şu an yemeklerini bitirmek üzereler. İstiridye, kızarmış tavuk, salata. Bana her şeyi haber veriyorlar. Müdür beni burada tutmaktan o kadar memnun ki bana hoş gözükmek için saçını süpürge etti. Bu yüzden bana da az önce Mortimer'lerin Gymnase'da yer ayırttıklarını söyledi. *Destan.* Bilmem kimin yazdığı dört perdelik bir oyun...

-Ya Pietr'in dairesi?

-Hiç! Oraya giren olmadı. Kapıyı kilitledim ve benim haberim olmadan kimse giremesin diye de anahtar deliğini balmumuyla tıkadım. Maigret boş yere bir soba ararken hiç utanmadan bir tavuk budunu kapıp yedi. Sonra radyatörün üzerine oturup şöyle sordu:

-İçecek yok mu?

Torrence ona bir kadeh *Macon* cinsi beyaz şarap verdi ve o da istekli bir şekilde içti. Tam o anda kapı yavaşça çalındı, hizmetçi kadın gizli bir iş çeviriyormuş gibi bir edayla içeri girdi.

-Müdür Bey size Bay ve Bayan Mortimer'in arabalarını çağırttıklarını bildirmemi istedi.

Maigret ofisindeki sobasına bakıyormuş gibi, hâlâ yemekle dolu olan masaya buruk bir bakış attı.

-Ben gidiyorum, dedi bıkkınlıkla. Siz burada kalın.

Camın karşısında biraz hazırlanıp dudaklarıyla çenesini sildi. Kısa bir süre sonra bir taksinin içinde Mortimer-Levingston'ların limuzinlerinde yerlerini almalarını beklemeye başladı.

Ortaya çıkmada gecikmediler. Adam siyah pardösüsünün altında giyimini saklarken kadın da önceki gün gibi kürklerle sarılıydı.

Kocası dikkatlice onun elinden tuttuğuna göre yorgun olmalıydı. Araba tek bir ses vermeden kalktı.

Gymnase'da bir gala olmasını umursamayan Maigret, neredeyse girmeyi başaramayacaktı. Belediye görevlileri markizin önünde kazık gibi dikilmişlerdi. Yağmura rağmen aylaklar arabadan inen davetlileri izliyorlardı.

Komiser yöneticiyi sormak zorunda kaldı. Adamı tespit ettiğinde o, koridoru aşındırıyordu ve zaten orada ceketle dolaşan tek kişi oydu.

Yönetici telaşlıydı. Eli kolu oynuyordu.

-Daha fazlasını isteyemem ki ben! Ama 'ufak bir yer' isteyen yirminci kişisiniz! Daha fazla yer kalmadı! Ve siz geceye uygun bile giyinmemişsiniz!

Onu her taraftan çağırıyorlardı.

-Görüyorsunuz işte! Kendinizi benim yerime koyun!

Maigret yer gösterenler ve gösteri sunucuları arasında kapının karşısında ayakta kalakaldı.

Mortimer-Levingston'ların locaları vardı. İçinde biri prenses, biri bakan olmak üzere altı kişi vardı. İnsanlar girip çıkıyorlardı. Eller öpüldü. Birbirilerine gülümsediler.

Perde güneşli bir bahçeye açıldı. "Şişt" sesleri. Fısıldamalar. Ayak vurma sesleri. Sonunda hâlâ kendine güvenmeyen, ama ortamı tanımlayan bir aktörün sesi geldi.

Ama devamlı geç kalanlar geliyordu. Ve "şişt" sesleri tekrar başlıyordu. Bir yerlerden bir kadından küçük bir gülme sesi geldi.

Mortimer hiç olmadığı kadar beyefendi gözüküyordu. Elbisesini çok güzel taşıyordu. Gömleğinin beyaz göğüs kısmı fildişi derisinin tonunu ortaya çıkarıyordu.

Maigret'yi görmüş müydü? Görmemiş miydi? Bir yer gösterici komisere tabure getirdi, fakat onu bir aktrisin annesi olan siyah ipekle kuşanmış şişman bir kadınla paylaşması gerekiyordu.

Birinci ve ikinci perde boyunca locaların geliş ve gidişlerinden yapmacık bir coşku geliyordu. Balkon ve sandalyeler arasında selamlaşmalar vardı.

Ortadaki koridorda ve neredeyse sütunlu avluda kaynayan bir arı kovanının uğultusu vardı. Fısıldanan isimler; mihrace, maliyeci, devlet adamları ve sanatçı isimleri.

Mortimer locasından üç kez dışarı çıkıp sahne önünde belirdi, sonra koltukların arasından konseyden eski bir başkanla görüştü ve onun yüksek sesli gülüşleri yirmi sıra öteden duyuluyordu.

Üçüncü perde bitti. Sahne çiçeklerle doldu. Zayıfça bir aktrise tezahüratlar yapıldı. Açılıp kapanan iskemlelerin gürültüsü ve parke üzerindeki ayak sesleri duyuluyordu.

Maigret, Amerikalıların locasına bakmak için döndüğünde Mortimer-Levingston kaybolmuştu.

Dördüncü ve son perde. Bu, herhangi bir unvanı olanların kulise ve aktörlerin localarına gidebildikleri andı. Diğerleri vestiyere hücum ediyorlardı. Araba ve taksi konusunda endişeleniyorlardı. Maigret tiyatronun içini ararken on dakika kaybetti. Sonra üzerinde pardösüsü ve kafasında şapkası olmadan dışarıya haber vermesi gerekti. Polis memurlarına, kapı görevlilerine ve belediye görevlilerine sorular sordu.

Nihayet Mortimer'in zeytin rengi olan arabasının daha yeni gittiğini öğrendi. Ona arabanın önceden park edildiği yeri, yani daha çok dönüş bileti satanların gittiği bir barın tam karşısını gösterdiler.

Araba Saint-Martin kapısına doğru gitmişti. Amerikalı vestiyerde bıraktıklarını geri almamıştı.

Dışarıda hava alan izleyiciler vardı ve onlar yağmurdan sakınabilecekleri her yerde duruyorlardı.

Komiser piposunu yakıp ellerini ceplerine soktu ve suratında hırçın olduğunu gösteren bir ifade vardı. Zil tekrardan yankılandı. İnsanlar içeriye daldılar. Belediye görevlileri bile son perdeye yardım etmek için ortadan kayboldular.

Bulvarların gecenin on birinde dağınık bir halleri oluyordu. Yağmur damlalarının oluşturduğu çizgiler ışık karşısında daha da sık gözüküyorlardı. Bir sinema, içindeki insanlar boşalıp ilan tahtasını içeri aldıktan sonra ışıklarını kapattı.

Bazı insanlar yeşil çizgili bir sokak lambasının altında otobüs bekliyorlardı. Otobüs geldiğinde bir sıra numarası olmadığı için tartışma çıktı. Bir polis memuru araya girdi ve otobüsün gitmesinden çok sonra bile şişman, hoşnut olmayan bir adamla uğraşıyordu hâlâ.

Sonra bir limuzin asfaltta kayar gibi geldi. Kapı görevlisi araba yavaşlayınca hemen kapısını açtı. Mortimer-Levingston elbisesi üzerinde, kafası çıplak olarak hızlıca basamakları çıktı ve kendisini koridorun sıcak ışıklarının altına attı.

Maigret şoföre baktı, adam yüzde yüz Amerikalıydı, sert yüzüyle, çıkıntılı çenesiyle oturduğu yerde hareketsiz duruyordu, sanki bırakıldığı yerde kaskatı kesilmiş gibiydi.

Komiserin tek yaptığı astarlanmış kapılardan birini aralamaktı. Mortimer locasının dibinde ayakta duruyordu. Alaycı bir aktör şakalar yaparak cümleler savuruyordu. Perde açıldı. Çiçekler. Alkış sesleri vardı.

Çıkışa doğru hücum edenler vardı. "Şişt" sesleri. Aktör oyunun yazarının adını söyledikten sonra sahnenin ortasına götürmek için sahne önünden aktörü aldı.

Mortimer bazı elleri öpüyor, diğerlerini de sıkıyordu ve ona giysilerini getiren yer göstericiye yüz frank bahşiş verdi.

Karısı solgundu, gözlerinin altında mor halkalar vardı. İkisi de arabaya bindiğinde bir kararsızlık yaşadı.

Çift tartışıyordu. Bayan Levingston sinirli bir şekilde karşı çıkıyordu. Kocası, çakmağını gergin bir tavırla belli belirsiz bir hareketle çakıp bir sigara yaktı.

Sonra akustik bir sesle konuşmaya başladı ve Maigret'nin taksisi tarafından takip edilmekte olan araba yola çıktı.

Saat gece yarısını yarım saat geçiyordu. Fayette Caddesi. Trinité'nin beyazımsı kolonlarının etrafı iskelelerle kuşatılmıştı. Clichy Caddesi.

Limuzin, Fontaine Caddesi'ndeki *Pickwick'in Barı*'nın karşısında durdu. Kapı mavi ve altın rengindeydi. Vestiyerde hâkim renk kırmızıydı ve atıştırma yeri de turuncuydu.

Maigret de içeri girerek devamlı cereyanda kaldığı için boş duran kapının yakınındaki masaya oturdu.

Mortimer'ler caz müziğine yakın oturmuşlardı, Amerikalı akşam yemeği mönüsüne bakıyordu. Profesyonel bir dansçı karısının önünde eğildi.

Kadın dans etmeye başladı. Levingston onu çarpıcı bir inatla izlemeye devam etti. Arkadaşına birkaç cümle söyledi, ama bir kere bile Maigret'nin oturduğu köşeye bakmadı

Orada gece elbiseleri ile oturanların arasında yöresel kıyafetleri ile oturan bazı yabancılar da vardı. Komiser profesyonel bir hareketle masasına gelmek isteyen birini geri gönderdi. Önüne müesseseden bir şişe şampanya geldi.

Her yerden kıvrımlı halılar geçiyordu. Pamuktan toplar etrafa saçılıyordu. Bir tanesi burnuna geldi ve onu atan yaşlı kadına sinirli bir bakış attı.

Bayan Mortimer yerine geçti. Dansçı pistte dolaştıktan sonra çıkışa doğru ilerleyip bir sigara yaktı.

Birden kadife kırmızı örtüyü kaldırıp kayboldu. Maigret'nin aklına, gidip dışarıya bir göz atmak geldiğinde üç dakika geçmişti.

Dansçı orada değildi.

Geriye kalanlar uzun ve cansızdı. Mortimer'ler sıkça iç çekiyorlardı: Havyar, şampanya ve mantar, Amerikan usulü ıstakoz ve peynir.

Bayan Mortimer artık dans etmiyordu.

Şampanyadan iğrenen Maigret susuzluğunu gidermek için küçük yudumlarla içiyordu. Masada, dayanamayıp atıştırdığı ve ona dindirilemez bir susama hissi veren ızgarada badem vardı.

Saatine baktı. Saat ikiydi.

Gece kulübü boşalıyordu. Bir kadın dansçı etrafına karşı tamamen ilgisiz bir şekilde hareketlerini sergiliyordu. Masasında üç kadın ile oturan sarhoş bir yabancı bütün müşterilerin toplanıp çıkaramayacağı kadar çok gürültü çıkarıyordu.

Dışarıda en fazla on beş dakika kalan dansçı adam masasına hâlâ birkaç kadın daha çağırıyordu. Ama artık bitmişti. Yorulduğunu hissediyordu.

Gözkapakları maviye dönük olan Bayan Mortimer'in kurşuni bir teni vardı.

Kocası garsona işaret etti. Kürk, mont ve silindir şapka getirildi.

Maigret'ye, saksafoncunun yanında duran dansçı adam ona bakarak hevesle bir şeyler anlatıyormuş gibi geldi.

Otelin sahibini çağırdı ve bekletildi. Birkaç dakika kaybetti.

Komiser sonunda çıkabildiğinde Amerikalıların arabası Notre Dame de Lorette Caddesi'ne doğru sokağın köşesinden dönmekteydi. Kaldırımın yanında bir düzine taksi duruyordu.

Birisine doğru gitti.

Şiddetli bir silah sesi duyuldu ve Maigret elini göğsüne götürüp etrafına baktı. Hiçbir şey görmemesine rağmen Pigalle Sokağı'na doğru uzaklaşan ayak seslerini duydu.

Elde ettiği kuvvet ile birkaç metre daha koştu. Kapı görevlisi koştu ve onu tuttu. *Pickwick'in Barı*'ndan insanlar ne olduğu görmek için dışarı çıktılar. Maigret onların arasındaki dansçı adamın gergin duruşunu seçebildi.

8

Maigret Oynamıyor

Montmartre'daki gececi şoförler leb demeden leblebiyi anlarlar, hatta bazen hiçbir şey söylenmese de anlarlar.

Silah sesinin duyulduğu an *Pickwick'in Barı*'nın önünde park halindeki arabalardan biri Maigret içeri girebilsin diye arabasının kapısını açtı. Onun kimliğinden bihaberdi. Acaba havasından polisle alakası olduğunu mu çıkarmıştı?

Karşıdaki küçük bir barın müşterileri koşuyorlardı. Çok kısa bir süre içinde yaralının etrafında toplanılmıştı. Bir adam bir anda komiseri tutan, ama ne yapacağını bilemeyen kapıcıya yardım etti. Ve yarım dakikadan daha az bir sürede araba uzaklaşmıştı. Maigret yastıkların üzerindeydi.

Araba böylece on iki dakika boyunca ilerleyip bomboş bir sokakta durdu. Şoför koltuğundan inip arka kapıyı açtı ve elini ceketinin üzerinde dolaştırıp neredeyse normal bir şekilde oturmuş olan müşterisini gördü.

-Görüyorum ki bir şey olmamış, tam da tahmin ettiğim gibi. Sizi nereye götüreyim?

Maigret'nin yüzünden yine de biraz sarsıldığı belliydi ve yarası kesinlikle yüzeyseldi. Göğsünde yırtık vardı. Mermi bir taraftan girmiş ve kürek kemiğine yakın bir yerden sıyırarak çıkmıştı.

-Emniyet Müdürlüğü'ne...

Şoför belirsiz bir şeyler mırıldandı. Yolda ilerlerken komiser fikrini değiştirdi.

-*Majestic*'e... Beni servis kapısında bırakın, Ponthieu Sokağı...

Top şekline kıvırdığı mendilini yarasına bastırdı ve akan kanın durmaya başladığını gördü.

Paris'in kalbine doğru ilerledikçe davranışlarında daha az üzüntü ve daha çok kaygı okunuyordu.

Şoför taksiden inmesine yardım etmek istedi. Bunu bir hareketle geri çevirip kaldırımı sert bir adımla geçti. Dar koridordaki küçük kapının ardında dalgın duran kapı bekçisini buldu.

-Hiçbir şey olmadı mı?

-Ne demek istiyorsunuz?

Hava soğuktu. Maigret şoföre ödeme yapmak için geri döndü ve el çabukluğuna rağmen sadece yüz frank alan şoför homurdanıyordu.

Maigret'nin o halde olduğu gibi etkileyici bir görüntüsü vardı. Mendili tutan elini sürekli elbisesinin altında, göğsünde tutuyordu. Bir omzunu diğerine göre daha dik tutuyordu ve gücünü dikkatli kullanmaya çalışıyordu. Biraz garip hissediyordu. Bazen bayılacak gibi oluyordu ve kendini toparlayıp hareketleriyle algılarının netliğini sağlaması için çaba göstermesi gerekiyordu.

Yukarı katlara çıkan demir merdiveni tırmandı, bir kapı açıp bir koridora çıktı. Bu labirentte kayboldu. Üzerindeki başka bir numara dışında ilki ile tamamen aynı olan başka bir merdivene gitti.

Otelin içinde başıboş dolanıyordu. Şansına bir yerde uzun beyaz şapkalı bir aşçıyla karşılaştı ki o da onun ilerleyişini ürkerek izliyordu.

-Beni birinci kata götürün... Bay Mortimer'in dairesinin oraya.

Öncelikle aşçı müşterilerin isimlerini bilmiyordu. Ayrıca Maigret'nin değdirdiği kanlı elinin yüzünde bıraktığı beş izin görüntüsü adamı etkilemişti.

Omuzlarına asıp kollarını geçirmediği siyah pardösüsü olan, yeleğini ve ceketini kırıştırarak elini devamlı göğsünde tutan servis koridorundaki bu dev, onu şaşkına çevirmişti.

-Polis, dedi Maigret sabırsızlıkla.

Başının dönmeye başladığını hissediyordu. Yarası yanıyordu, ayrıca dikiş iğnesiyle deliniyor gibiydi.

Sonunda aşçı arkasını dönmeden yürümeye başladı. Biraz sonra Maigret halıya adım attı. Servis bölümünden çıkarak otelin içinde olduğunu anladı. Odaların numaralarına baktı. Tek sayılı olanlar tarafındaydı.

Sonra korkmuş bir hizmetçi buldu.

-Mortimer'in odası?

-Aşağıda... Ama... siz...

Merdivenden indi, ama bu arada personel arasında garip, yaralı, hayaletimsi bir adamın merkezde dolaştığı izlenimi yayılıyordu.

Bir anlığına duvara yaslanarak orada kan lekesi bıraktı, oysaki koyu kırmızı renginde üç küçük damla kan halıya damlıyordu.

Sonunda Mortimer'in dairesini gördü. Yan tarafında da Torrence'in durduğu odanın kapısı vardı. Eğri eğri yürüyüp dokunarak kapıyı itti.

-Torrence!

-Odada ışıklar açıktı. Masa hâlâ yemek ve şişelerle dolup taşıyordu. Maigret'nin koyu kaşları birleşti. Ortağını göremiyordu. Aksine havadan hastane kokusu alıyordu.

Aynı belirsizlikle birkaç adım attı. Ve birden kanepenin önünde durdu.

Kösele ayakkabılı bir ayak sarkmıştı.

Üç kere kendisini toparlaması gerekti. Yaradan elini çeker çekmez endişe verici bir şekilde çok miktarda kan aktı.

Masadaki sofra peçetesini alıp yeleğinin altına yerleştirdikten sonra düğmesini sıkıca kapadı. Odayı saran koku mide bulandırıcıydı.

Yumuşak hareketlerle kanepenin bir tarafını kaldırdı ve mobilyayı iki ayağı üzerinde döndürdü.

Öylece bekliyordu; kıvrılmış ve bir kolu eğri olarak yatan Torrence'ın, sanki eklemleri küçük bir alana tıkıştırmak için onu ezmiş gibi görünüyordu.

Bir göz bandı ile yüzünün alt kısmı sarılmıştı, fakat düğüm atılmamıştı. Maigret diz çöktü.

Şüphesiz durumu yüzünden tüm hareketleri sakin ve hatta çok yavaştı. Eliyle göğsünü yoklamaktan çekiniyordu. Ve onun kalbine dokunduğunda donup kaldı; gözleri arkadaşına bakakalmış bir halde halının üzerinde hareketsiz durdu.

Torrence ölmüştü! Maigret'nin dudakları istemsizce büküldü. Yumruğunu sıktı. Gözbebeklerinin bulanıklaşmasına rağmen, kapısı kapalı odanın sessizliğinde korkunç bir yemin etti.

Buna acayip bir şey denilebilirdi. Hayır! Bu kötüydü! Bu trajikti! Bu korkunçtu!

Maigret'nin yüzü sertleşmişti. Ağlamıyordu. Bu nasıl mümkün olurdu! Ama içindeki böylesi bir öfke ve üzüntüyle aynı zamanda hareketlerinde bir şaşkınlık vardı ve kendisini bu sersemliğe kaptırmıştı.

Torrence otuz yaşındaydı. Tam olarak beş sene boyunca, sadece komiser ile çalışmıştı.

Ağzı açık kalmıştı, sanki umutsuz bir çabayla nefes almaya çalışmıştı.

Üst katta tam da ölünün tepesinde birisi, ayakkabılarını çıkarmaktaydı.

Maigret bir düşman bulmak için etrafına bakındı. Güçlükle nefes alıyordu.

Komiser ayağa kalktığında birkaç dakika falan olmuştu; vücudunda garip şeyler hissetti.

Pencereye doğru gitti ve pencereyi açıp Şanzelize'nin boş yolunu gördü. Bir an esintinin yüzünü ferahlatmasını bekledi, sonra Torrence'ın yüzüne bağlı olan göz bandını almaya gitti.

Bu üzerinde *Majestic*'in simgesi olan damasko cinsi bir sofra peçetesiydi. Peçeteden hâlâ ağır bir kloroform kokusu yayılıyordu. Maigret kafası sadece bu boş odada üzüntüleri ile çarpışan belirsiz fikirleri ile dolu bir şekilde ayakta duruyordu.

Koridorda yaptığı gibi bir sefer daha duvara omzunu yasladı ve yüzünde ağır bir yıkılma ifadesi belirdi. Yaşlanmış ve cesareti kırılmış gibi gözüküyordu. Belki de o anda hıçkırıklar içinde ağlayacaktı, olabilir miydi? Ama bunun için fazla büyüktü, fazla yaşlıydı ve fazla sertti.

Yamuk duran kanepe, üzerinde bir tabakta tavuk kemiklerinin arasında sigara filtrelerinin olduğu toplanmamış masaya değiyordu.

Komiser elini telefona uzattı. Ama ona dokunmayıp sinirlice parmaklarını şıklattı ve cesedin yanına gidip onu düzeltti.

Bunu, savcılığın formalitelerini, alınacak önlemleri ve uyulacak kuralları ironik ve kederli bir şekilde yüzünü buruşturarak yaptı.

Bunun önemi var mıydı? Bu Torrence'di! Sanki o kendisiydi!

Torrence aileden sayılırdı...

Sakin görünüşünün altında yatan öfkesiyle yeleğinin düğmelerinin iki tanesini çözdü. Ve sonra bir şey görünce rengi kurşuna döndü.

Gömleğinde, *kalp seviyesinde* küçük kahverengi bir nokta vardı.

Bir nohut tanesi kadar bile büyük değildi. Tek bir kan damlası sızıp bir toplu iğnenin boncuğu boyutunda pıhtılaşmıştı.

Ve Maigret gözleri bulanmış bir halde anlatmakta aciz olduğu hoşnutsuzluk ile yüzünü buruşturdu.

Bu iğrençti ve aynı zamanda suçta becerinin üst noktasıydı! Daha fazla bakıp incelemesine gerek yoktu! Bu yöntemi biliyordu ve bunu birkaç ay önce bir Alman kriminoloji incelemesinde okumuştu.

Öncelikle kurbanı yirmi veya otuz saniyede güçsüz hale getirirmiş, kloroformlu bir servis mendili. Sonra da katil sakince, tam kalbinin ortasına sapladığı uzun şiş ile sessizce ve etrafı kirletmeden kurbanın hayatını söndürürdü.

Tamamen aynı olan başka bir suç altı ay önce Hamburg'da işlenmişti.

Bir mermi hedefini ıskalayabilir veya yaralayabilirdi. Maigret bunun kanıtıydı. Gürültü ve kirlilik yapardı.

Bilimsel açıklamasıyla hareketsiz bir adamın kalbine saplanan bir şiş, herhangi olası bir hatadan uzak bir şekilde, kesin olarak ölüme neden olurdu.

Komiser bir detayı hatırladı. Müdürün Mortimer'lerin çıkışını bildirdiği gece, kendisi de radyatörün üzerine oturmuş, bir tavuk budunu kemiriyordu ve rahatlık içinde, kendisinin otelde kalıp Torrence'i tiyatroya gönderme kararını verme noktasındaydı.

Bu düşünce kafasında dönüp duruyordu. Arkadaşına sıkıntıyla bakarken genel anlamda tasalanmış bir halde, bu durumun yarasından mı, hislerinden mi, ya da kloroformdan mı kaynaklandığını kestiremedi.

Düzenli bir araştırma başlatmak fikri bile aklına gelmiyordu.

O Torrence'di! Geçen senelerdeki tüm çalışmaları beraber yapmışlardı. Kendisini anlatmak için tek kelime söylemesine, tek bir işaret yapmasına gerek olmayan Torrence'dı o!

Torrence'ın ağzı sanki hâlâ oksijen almaya ve yaşamaya çalışır gibi açıktı. Ve ağlayamayan Maigret kendisini hasta, kaygılı hissediyordu. Omuzlarında bir ağırlık ve göğsünde bir sıkışma vardı.

Tekrardan telefona doğru gitti ve öyle kısık bir sesle konuşuyordu ki bir söylediğini bir daha söylemesi gerekiyordu.

-Emniyet Müdürlüğü... Evet... Alo! Emniyet Müdürlüğü mü? Kim var görevde? Ne? Tarraud mu? Dinleyin ufaklık... Şefe koşun... Evet ona... Ona söyleyin... Gelip bana *Majestic*'te katılmasını söyleyin... Hemen... Oda numarası... Bilmiyorum, ama ona gösterirler... Tamam mı? Hayır, başka bir şey yok...

-Alo... Ne diyorsunuz? Hayır, benim...

Telefonu kapattı çünkü iş arkadaşı ondan şüphe ediyordu; sesini garip, emri daha da garip bulmuştu.

Bir an kollarını sallayarak durdu. Torrence'in yayılmış olduğu köşeye bakmaktan kaçınıyordu. Aynadaki yansımasını gördü ve kanın servis mendilinin de üzerine taştığını fark etti. Sonra zorlukla ceketini çıkardı.

Araştırma servisi şefi kapıya vurduğunda bir saat geçmişti. Ona yolu gösteren bir otel görevlisi ile geldiğinde kapının aralığından Maigret'nin siluetini yandan gördü.

-Gidebilirsiniz, dedi komiser çalışana duygusuz bir ses tonu ile.

Ve adam ortadan kaybolmadan kapıyı açmadı. Ve sonra Maigret'nin belden yukarısının çıplak olduğunu fark etti. Banyonun kapısı açıktı. Yerde kırmızıya dönmüş su birikintisi vardı.

-Çabuk kapatın, dedi komiser hiyerarşiyi umursamadan.

Göğsünün sağ tarafında uzun, şişmiş bir yara vardı. Pantolon askıları dizi ile kalçası arasında sarkık duruyordu.

Kafasında Torrence'ın olabileceği köşeyi düşündü, bir parmağını dudaklarına koydu.

-Şişt!

Şef buna şaşırdı. Aniden şaşırıp sordu:

-Ölü mü?

Maigret başını eğdi.

-Bana yardım eder misiniz şef, diye mırıldandı üzgün bir ses tonuyla.

-Ama... siz... İyi değilsin...

-Şişt! Mermi çıktı ki en önemlisi de bu! Örtüyle sarmama yardım edin...

Bulaşıkları yere koyup örtüyü ikiye kesti.

-Letonyalının çetesi, diye açıkladı. Beni ellerinden kaçırdılar... Ama Torrence'i ellerinden kaçırmadılar.

-Yarayı dezenfekte ettiniz mi?

-Sabunla ve sonra tentürdiyot ile, evet...

-Sizce bu?

-Şimdilik yeterli olacaktır! Bir şiş, şef! Onu uyuttuktan sonra bir şişle öldürmüşler.

Bu artık aynı adam değildi. O sanki bir tülün arkasından görülüp duyulabiliyordu ve bu tül görüntüleri ve sesleri boğuyordu.

-Bana gömleğimi verin...

Donuk bir sesti bu. Ölçülü hareketleri belirsizleşmişti. Yüzü ifadesizdi.

-Gelmeniz gerekiyordu... Bizden biriyle alakalı... Ayrıca gürültü olsun istemiyorum... Birazdan gelip onu almasınlar... Gazetelerde tek kelime çıkmasın... Bana güveniyorsunuz değil mi, şef?

Yine de boğazında fark edilemez bir titreme vardı. Bu onun elini sıkan konuştuğu kişiyi etkilemişti.

-Bakarız, Maigret! Sizin neyiniz var?

-Hiçbir şey... Ben sakinim, size yemin ederim... Hiç bu kadar sakin olmamıştım... Ama şimdi bu mesele onlarla benim aramda... Anlıyorsunuz ya...

Şef, yeleğiyle ceketini üstüne geçirmesine yardım etti. Yaptığı pansuman yüzünden şekli bozuktu ve yağ topakları olmasına rağmen keskin olan hatları gözükmüyordu.

Bir aynada kendisine baktı ve ironik bir şekilde yüzünü buruşturdu. Tavrındaki cansızlığı tamamen hissediyordu. Burası artık rakiplerinin karşısında severek konuşlandığı akıl almaz yer değildi.

Kan izleriyle solgun olan yüzü şişmişti ve gözlerinin altında oluşmakta olan torbalar gözüküyordu.

-Teşekkürler, şef... Sizce, Torrence için bu mümkün olur mu?

-Reklamdan kaçınmak, evet... Savcılığa haber vereceğim. Başsavcıyı şahsen göreceğim.

-Güzel! Ben işime dönüyorum...

Bunu derken, solgun saçlarını bir nebze düzeltti. Sonra Torrence'ın cesedine doğru yürüyüp tereddüt içinde arkadaşına sordu:

-Onun gözlerini ben kapatabilir miyim? Sanırım bunu yapanın ben olmasını isterdi...

Parmakları titriyordu. Parmaklarını okşarmışçasına bir süre gözkapaklarında tuttu. Daha da gerilen şef yakardı:

-Maigret!

Komiser ayağa kalkıp etrafına son bir kez göz attı.

-Görüşmek üzere şef... Karıma yaralı olduğumu söylemeyin...

Silueti kapının çerçevesini bir an doldurdu. Araştırma servisi şefi bunu neredeyse bir yerden hatırladı ve bu onu endişelendirdi.

Savaş sırasında silah arkadaşları hücuma kalkmadan önce ona aynen bu sakinlik ve bu gerçek dışı dinginlikle "görüşmek üzere" demişlerdi.

Ve onlar asla geri dönmediler.

9

Katil

Üst seviye dolandırıcılıkta uzman olan uluslararası çeteler nadiren adam öldürürler.

İşin içine birkaç milyon dolar yürütmek girmedikçe, prensipte hiç öldürmedikleri söylenebilir. Soygun için kullandıkları yöntemler oldukça bilimseldir ve seçtikleri kişiler genelde cebinde silahı olmayan beyefendilerdir.

Ama bazen kazandıklarını paylaştırabilmek için öldürürler. Her sene bir yerlerde bir veya iki tane aydınlatılamayan suç işlenir. Genelde kurban teşhis edilemez ve yanlış olduğu bilinen bir isimle gömülür.

Bu olayların ardında bir hain, alkolden gevezeleşmiş ve ihtiyatsız davranan bir adam veya hırsı ile kazanılan mevkiyi tehlikeye atan bir yardakçı vardır.

Standartlar ülkesi Amerika'da bu uygulamalar asla çetenin bir üyesi tarafından yapılmaz, bunun yerine, kendilerine verilen "katiller" ismiyle bu işin uzmanları olan, yardımcıları ve tarifeleri olan yasal cellatlar çağrılırdı.

Avrupa'da bazen böyle olmuştur. Hatta sonunda şefleri idam cezasına çarptırılan meşhur Leh çetesi ellerini kana bulamak

istemeyen başka bir arzulu tabakanın suçlularına pek çok sefer destek olmuştu.

Maigret merdivenlerden inerken bunlar kafasındaydı ve *Majestic*'in bürosuna doğru gitti.

-Bir müşteri yemek için aradığında bu haber kime gidiyor, diye sordu.

-Dairelerle ilgili olan özel bir başgarsona gider.

-Gece de mi?

-Pardon! Gece dokuzdan sonra başka bir gece görevlisi bakıyor.

-Kendisi nerede oluyor?

-Bodrum katında.

-Beni oraya götürün!

Binlerce müşteri için tasarlanmış bu lüks arı kovanına tekrardan girdi. Aşçıların yakınındaki telefon merkezinde duran bir operatör buldu. Önünde bir kayıt defteri vardı. Bu sakin bir saatti.

-Polis memuru Torrence saat dokuz ve sabah saat iki arasında sizi aradı mı?

-Torrence mı?

-3 numaranın yanındaki mavi küçük odada kalan ajan, diyerek ofis görevlisi ona profesyonelliğini gösteren terimlerle açıkladı.

-Aramadı.

-Ya kimse yukarı çıkmadı mı?

Bu basit bir muhakemeydi. Torrence odasında saldırıya uğramıştı, bu durumda saldırgan içeriye girmiş olmalıydı. Ağzını kapatması için de katilin arkasına geçmiş olması gerekiyordu. Ve Torrence'in haberi bile olmamıştı.

İster komiser onu çağırmış olsun ister masayı toplamak için kendisi gitmiş olsun, bu şartlara uyan kişi sadece bir otel görevlisi olabilirdi.

Maigret heyecanlanmadan sorusunu başka şekilde sordu:

-Personelden kim saatinden önce çıktı?

Telefon operatörü şaşırdı.

-Bunu nereden biliyorsunuz? Bu bir rastlantı... Pepito'ya kardeşinin hasta olduğunu bildiren bir telefon geldi...

-Saat kaçta?

-Saat on gibi...

-O anda neredeydi?

-Yukarıda.

-Hangi cihazdan iletişim kurdu?

Ana merkez arandı. Memur, Pepito adına hiç telefon bağlamadığını doğruladı.

İşler çok hızlı ilerliyordu! Yine de Maigret sakin ve donuk duruyordu.

-Ya kayıt? Sizde bir kaydı olmalı...

-Düzgün bir kaydı yok... En azından, sıkça değişen salon personeli dediklerimizin olmaz.

O saatte kimsenin olmadığı sekreterliğe gitmek gerekiyordu. Maigret yine de defterleri açıp aradığını buldu:

Pepito Moretto, Hotel Beauséjour, 3, Batignolles Sokak. Giriş tarihi...

-Hotel Beauséjour'u bağlayın.

Bu sırada başka bir çalışana sorular sordu ve Pepito Moretto'nun Mortimer-Levingston'ların gelişinden üç gün önce İtalyan bir başgarsonun tavsiyesi ile *Majestic*'e alındığını öğrendi. Onu servis hakkında suçlamak için elinde bir şey yoktu.

İlk önce "salon"da çalışmıştı ve sonra isteği üzerine "dairelerde çalışmıştı."

Hattın diğer ucunda Hotel Beauséjour vardı.

-Alo! Bana Pepito Moretto'yu çağırır mısınız? Alo! Öyle diyorsunuz yani? Valizleriyle? Sabahın üçünde? Teşekkürler! Alo! Bir şey daha... Mektuplarını sizden mi alıyordu? Hiç mektup gelmedi mi? Teşekkürler! Hepsi bu kadar.

Ve Maigret anormal sakinliği ile telefonu kapattı.

-Saat kaç?

-Beşi on geçiyor.

-Bir taksi çağırın.

Şoföre, *Pickwick'in Barı*'nın adresini verdi.

-Saat dörtte kapandığını biliyorsunuz, değil mi?

-Fark etmez!

Araba, panjurları indirilmiş gece kulübünün karşısında durdu. Kapının altından ışık geliyordu. Maigret, pek çok gece işletmesinde bazen dört kişilik veya daha fazla olan personelin evlerine dağılmadan önce yemek yemek gibi bir alışkanlığı olduğunu biliyordu.

Yemek, müşterilerin yeni terk ettiği bu salonda yenirdi. Oysaki halılar şimdiden süpürülmeye başlanmış ve temizlikçi kadınlar işe girişmişlerdi bile.

Yine de *Pickwick*'in kapısını çalmadı. Gece kulübüne arkasını döndü, Fontaine Caddesi'nin köşesindeki bir büfe gözüne ilişti; buraya gece kulüplerinde çalışanların, iki caz gösterisi arasında veya sonradan gitmek gibi bir alışkanlıkları vardı. Mekân hâlâ açıktı. Maigret içeri girdiğinde, üç adam tezgâha yaslanmış bir şekilde su katılmış kahvelerini içip ilişkilerini konuşuyordu.

-Pepito yok mu?

O gideli çok zaman oldu, diye yanıt verdi patron. Komiser, onu belki de tanıyan müşterilerden birinin patrona susmasını işaret ettiğini fark etti.

-Onunla saat ikide randevum vardı, diye başladı tekrardan.

-Buradaydı...

-Biliyorum! Ona karşıdaki dansçı aracılığıyla birkaç şey söyledim.

-José?

-Evet o! Pepito'ya benim müsait olmadığımı söyleyecekti.

-José geldi, aslında... Sanırım onlar...

Patrona işaretler yapan müşteri parmakuçlarıyla tezgâha vuruyordu. Sinirden rengi atmıştı, ama mekânda ağzından kaçan birkaç cümle olayları açıklamak için yeterliydi.

Gece onda ya da biraz öncesinde Pepito, Torrence'ı *Majestic*'te öldürdü.

Talimatları titizlikle verilmiş olmalıydı çünkü kardeşinden telefon geldiği bahanesiyle iş yerinden çıkıp Fontaine Caddesi'nin köşesindeki bara gidip orada bekledi. Önceden belirlenmiş bir anda, José adındaki dansçı sokağı geçerken, Maigret'nin tahmin edebildiği bir mesajı iletti: *Pickwick*'den çıkar çıkmaz Maigret'e ateş et.

Başka bir deyişle bu, birkaç saat içinde iki suç ederdi. Ve böylece Letonyalının çetesi için tehlike arz eden iki kişi ortadan kaldırılmış oluyordu.

Pepito ateş edip kaçtı. Onun görevi bitmişti. Görülmemişti. Yani *Hotel Beauséjour*'a gidip valizlerini alabilirdi.

Maigret yiyip içtiklerini ödeyip çıktı ve arkasına tekrar döndüğünde patronu suçlayarak bombardımana tutan üç müşteriyi gördü.

Pickwick'in Barı'nın kapısını çaldı ve bir temizlikçi kadın açtı.

Tam da düşündüğü gibi personeller yan yana koyulan masalar boyunca oturmuş, yemek yiyorlardı. Masada tavuk, keklik, garnitürden kalanlar, yani müşterilerin tüketmediği her şey vardı. Otuz tane kafa komisere döndü.

-José gideli çok oldu mu?

-Elbette! Şey biter bitmez...

Ama komiseri tanıyan personel şefi ki komisere kendisi servis yapmıştı, konuşana dirseğiyle vurdu.

Maigret'nin oyun oynayacak hali yoktu.

-Adresi! Ve tam olarak olsun! Yoksa sizi bunun için pişirir...

-Bilmiyorum... Sadece patron...

-Nerede o?

-Varenne'deki mülkünde.

-Bana kayıt defterini verin.

-Ama...

-Kes sesini!

Orkestra kerevetinin arkasındaki dolabın çekmecelerini arıyormuş gibi davrandılar. Maigret böyle davrananları kenara itip defteri hemen bularak okudu:

José Latourie, Lepic Sokak

İçeri girdiği gibi yavaşça dışarı çıktı, fakat pek yatışmamış olan insanlar tekrardan yemek yemeye koyuldular.

Lepic Sokağı iki adımlık mesafeydi. Ama 71'inci sokak çıkarken oldukça uzundu. İki kere durmak zorunda kaldı çünkü rahat nefes alamıyordu.

Sonunda kendisini *Hotel Beauséjour* tipinde, fakat daha pis olan bir binanın önünde bularak kapıyı çaldı. Kapı otomatik olarak açıldı. Yuvarlak pencereye tıklayınca gece görevlisi yatağından çıkıverdi.

-José Latourie?

Görevli, kamp yatağının başında duran tabloya baktı.

-Geri gelmemiş! Anahtar burada...

-Bana verin! Polis...

-Ama...

-Çabuk!

Olay şu ki o gece kimse ona karşı çıkamadı. Ve bununla birlikte üzerinde ne genelde olan sertliği vardı ne de dik tavırları. Ama belirsiz bir şekilde onun daha kötü olduğu anlaşılıyor olabilir miydi?

-Hangi kat?

-Dördüncü!

Oda uzun, dar ve havasızdı. Yatak dağınıktı. Kendi gibilerinin pek çoğu gibi José de otel görevlilerinin odaları toplamadığı saat olan öğlen dörde kadar yatmış olmalıydı.

Yaka ve dirseklerinden aşınmış olan eski bir pijama çarşafların üstüne atılmıştı. Yerde bir çift topuk köselesi kırık, tabanı delik, adeta terlik vazifesi gören iskarpin ayakkabı duruyordu.

Suni deriden olan yolculuk çantasında sadece eski gazetelerle yamalı siyah bir pantolon vardı.

Tuvalet rafının üzerinde bir kalıp sabun, bir kap merhem, aspirin ve uyku hapları duruyordu.

Yerde, bir top gibi sarılmış bir kâğıdın ucu vardı; Maigret onu yerden alıp özenle açtı. İçinde eroin olduğunu anlaması için onu burnuna yaklaştırmasına ihtiyacı yoktu.

On beş dakika sonra her yeri araştırmış olan komiserin gözüne tek koltuğun kumaşındaki delik ilişti; tek tek parmaklarını içeri daldırdı ve her biri birer gramlık olan aynı uyuşturucudan on bir paket daha çıkardı.

Onları çantasına koyup merdivenleri indi. Blanche Meydanı'nda bir memura yanaşıp talimatlar verdi ve polis memuru 71. Sokak olmalı civarında yerini almaya gitti.

Maigret'nin aklına siyah saçlı genç adam geldi; Moretto ile randevusundan geri dönüşünde, Maigret'nin yakınından geçerken heyecandan masasına çarpan, gözlerinde özgüven olmayan, sağlıksız bir jigoloydu.

Saldırı tamamlanmışken buraya geri dönmeye cüret etmeyip bu üç paçavrayı ve perakende fiyatı bin frank eden on bir adet paketi burada bırakmayı tercih etmişti.

Bu onun bir gün canını sıkacaktı çünkü cesareti yoktu ve korku içinde olmalıydı.

Pepito soğukkanlıydı. Belki de ilk kalkacak treni garda bekliyordu. Belki banliyöye karışmıştı ya da daha kolayı semtiyle otelini değiştirmişti.

Maigret bir taksi durdurdu ve neredeyse *Majestic*'in adresini verecekti. Ama oradaki işinin bitmediği aklına geldi. Başka bir deyişle Torrence hâlâ odadaydı.

-Quai des Orfevres'e...

Jean'ın yanından geçerken onun da haberinin olduğunu anladı ve bir suçlu gibi yüzünü çevirdi.

Ateşle ilgilenmedi. Ne ceketini çıkardı ne de pardösüsünü.

İki saat boyunca dirsekleri masaya dayalı olarak hareketsiz durdu ve geceleyin oraya bırakılmış olması gereken kâğıdı okumaya daldığında şafak söküyordu.

Komiser Maigret'e. Acil.

İyi giyimli bir adam saat on bir buçuk civarında Sicilya Kralı Oteli'ne girdi ve on dakika kaldı. Limuzin ile ayrıldı. Rus dışarı çıkmadı.

Maigret kımıldamadı. Bütün haberler aynı anda geliyordu. Telefon Courcelles Karakolu'ndan geliyordu.

-José Latourie isimli sosyetik dansçı Monceau parkının parmaklıklarının yakınında ölü bulundu. Üzerinde üç tane bıçak izi var. Çantası çalınmamış. Ne zaman ve hangi koşulda suçun işlendiğini bilinmiyor.

Maigret bunu biliyordu! *Pickwick*'in çıkışında genç adamın arkasındaki Pepito Moretti'yi gözünde canlandırdı; onu çok heyecanlı ve ihanete müsait bulduğu için öldürüp çantasını ve kimliğini bile alma zahmetine girmemişti. Belki de bu bir meydan okumaydı!

"Bize onunla ulaşabileceğinizi mi sanıyorsunuz? Alın size!" der gibiydi.

Saat sekiz buçuktu. Telefondaki *Majestic*'in müdürüydü.

-Alo! Komiser Maigret? Bu inanılmaz, olağanüstü! Birkaç dakika önce 17 numara aradı... 17 numara! Hatırladınız mı? Hani şu...

-Oswald Oppenheim, evet... Eee, sonra?

-Bir hizmetçi gönderdim... Oppenheim hiçbir şey olmamış gibi yatıyormuş ve kahvaltısını istemiş...

10

Oswald Oppenheim'ın Dönüşü

Maigret iki saat boyunca hareketsiz durmuştu. Ayağa kalkmak istediğinde kolunu zorlukla hareket ettirebildi ve montunu giymesine yardım etsin diye Jean'ı aramak zorunda kaldı.

-Bana bir taksi çağır...

Birkaç dakika sonra *Monsieur-le-Prince* Caddesi'ndeki Doktor Lecourbe'a vardı. Bekleme odasında altı kişi vardı, ama onu odanın etrafından dolaştırıp muayene odası boşalır boşalmaz içeri aldılar.

Oradan bir saatten önce çıkmadı. Vücudu kaskatı kesilmişti. Gözlerinin altındaki halkalar o kadar derindi ki bakışı bile değişmişti, sanki Maigret'ye makyaj yapılmış gibiydi.

-Sicilya Kralı Sokağı! Ben size dur derim...

Uzaktan, otelin karşısında mekik dokuyan iki dedektifi gördü. Arabadan indikten sonra onlara katıldı.

-Çıkmadı mı?

-Hayır... İkimizden biri hep burada durdu.

-Otelden kim çıktı?

-Hızla çıkan ufak tefek bir yaşlı, sonra iki genç, sonra otuz yaşlarında bir kadın...

Maigret omuz silkip iç çekti.

-Yaşlının sakalı var mıydı?

-Evet...

Tek kelime etmeden yanlarından ayrıldı, dar merdivenleri çıkıp locanın önünden geçti. Biraz sonra 32 numaralı odanın kapısına vuruyordu. Bir kadın bilmediği bir dilde bir şeyler söyledi. Kapı açıldı ve yataktan çıkan yarı çıplak Anna Gorskine'i gördü.

-Sevgilin mi, diye sordu.

Etrafı incelemeye zahmet etmeden acelesi olan adama doğru istemeyerek konuşuyordu.

Anna Gorskine bağırdı:

-Çıkın! Sizin buna hakkınız yok...

Ama o soğukkanlılıkla tahta döşemedeki tanıdığı yağmurluğu aldı. Başka bir şey arıyor gibiydi. Yatağın ayakucunda duran Fédor Yourovitch'in gri rengine çalan pantolonunu gördü.

Aksine odada erkek ayakkabısı yoktu.

Sabahlığını giymekte olan Yahudi sinirli bakışlarını ona doğrultmuştu.

-Biz yabancıyız diye, siz böyle bir şey...

Öfkesini dışavurmasına zaman tanımadı. Sakince dışarı çıkıp kapıyı kapattı, fakat o daha bir kat inmeden kadın kapıyı tekrar açtı. Basamaklarda, tek kelime etmeden ve nefes nefese durmakla yetindi. Tırabzanlara eğilip gözleriyle onu takip etti ve birden dayanamayıp içinde yine de bir şey yapma isteği duyarak tükürdü.

Tükürük komiserin birkaç santimetre uzağına gürültüyle çakıldı.

Dedektif Dufour şöyle sordu:

-Eee, yani?

-Sen kadını izleyeceksin... O kendisini yaşlı adam kılığına sokamaz.

-Yani siz diyorsunuz ki...

Hayır! Hiçbir şey demek istemiyordu. Bir tartışmaya girecek hali yoktu. Tekrardan taksiye bindi.

-*Majestic*'e!

Dedektif kalbi kırık, aşağılanmış bir şekilde onun gidişini izledi.

-Elinden gelenin en iyisini yap, diye ona bağırdı Maigret.

İş arkadaşını da üzmek istemiyordu. Eğer onun gitmesine izin verildiyse, bu onun suçu değildi. Acaba Torrence'in öldürülmesine Maigret mi izin vermişti?

Müdür, Maigret'nin hiç de alışık olmadığı biçimde, onu kapının eşiğinde bekliyordu.

-Nihayet! Biliyorsunuz... Artık ne yapacağımı bilmiyorum. Sizin şeyi aramaya geldiler... arkadaşınızı... Gazetelerin hiçbir şey söylemeyeceğini söylediler... Ama diğeri orada... Orada!

-Onun geri geldiğin kimse görmedi mi?

-Kimse! Sadece... Dinleyin! Aynen size telefonda söylediğim gibi, aradı... Garson yanına gidince ondan kahve istemiş... Yatağındaymış...

-Ya Mortimer?

-Sizce bir bağlantı mı var? Bu mümkün değil! O tanınmış biri... Bakanlar, banka sahipleri burada onu ziyarete gelirler...

-Oppenheim ne yapıyor?

-Banyosunu yeni yaptı... Sanırım şu an giyiniyordur...

-Ve Mortimer?

-Mortimer'ler daha aramadılar... Uyuyorlar...

-Bana Pepito Moretto'nun eşkalini verin...

-Tabii... Bana anlattılar... Şahsen onu hiç görmedim... Yani fark etmedim demek istiyorum... O kadar çok personelimiz var ki! Ama beni bilgilendirdiler... Esmer tenli, siyah saçlı, tıknaz ve bütün gününü tek kelime etmeden geçiren ufak bir adam...

Maigret bir kâğıda yazı yazdı, onu bir zarfın içine koydu ve üzerine şefinin adresini yazdı. Torrence'ın öldüğü odada hiç şüphesiz bulunan dijital parmak izleri ile bu yeterli olmalıydı.

-Bunu Emniyet Müdürlüğüne gönder...

-Tabii, bay komiser...

Müdür tatlı dilli olmaya başlıyordu, çünkü olayların daha fena boyutlara taşınma tehlikesi olduğunu hissediyordu.

-Ne yapacaksınız?

Ama komiser çoktan kabaca ve sakarca uzaklaşmaya başlamıştı. Tarihi kiliseleri ziyaret edip, zangoç olmaksızın, ilginç olanın ne olduğunu tahmin etmeye çalışanlar gibi salonun ortasında duruyordu.

Majestic'in salonu gelen güneş ışığıyla dolmuştu.

Sabah dokuzda bu salon neredeyse bomboştu. Nadiren yolcular ücra masalarda kahvaltılarını yaparken gazete okurlardı.

Maigret sonra kendisini bir sebepten ötürü o gün çalışmayan fıskiyenin yanındaki hinthurması ağacından sandalyeye bıraktı. Seramik fıskiyenin içindeki kırmızı balıklar inatla hareketsiz duruyorlardı ve sadece ağızları açılıp kapanıyordu.

Bu, komisere Torrence'in açık ağzını hatırlattı. Bundan çok etkilenmiş olmalıydı ki onu memnun edecek bir şekilde yerine yerleşmesi bayağı zaman aldı.

Hizmetçiler nadiren geçiyorlardı. Maigret onları gözleriyle izlerken aniden bir merminin fırlayabileceğini biliyordu.

Kaçınılmaz karşılaşma aciliyetle yaklaşmaktaydı.

Maigret, Oppenheim, yani namıdiğer Letonyalı Pietr'in kimliğini keşfetmişti; bu çok önemli değildi ve polis pek riske girmiyordu.

Letonyalı zar zor saklanıyordu ve onu suçlayacak hiçbir şeyleri olmadığına dair savcılığa meydan okuyordu.

Kanıt, onun Krakov'dan Bremen'e, Bremen'den Amsterdam'a, Amsterdam'dan Brüksel'e ve Paris'e giden yolunu yakından takip eden telgraflar dizisiyle sağlanmıştı.

Ama bir de *Kuzey Yıldızı*'ndaki ölü vardı! Maigret'nin özellikle keşfetmesi gereken bir şey vardı; bu da Letonyalı ve Mortimer-Levingston arasındaki beklenmedik bir sebepten dolayı olan bağdı.

Ve bu keşif işin temeliydi!

Pietr haydut olduğunu itiraf eden bir hayduttu ve uluslararası polise şunu söylemekten hoşnut oluyordu:

"Beni iş üstünde yakalamayı deneyin!"

Mortimer herkese göre dürüst bir adamdı.

İki kişi Pietr-Mortimer bağını çözebilirdi.

Ve aynı gece Torrence infaz edildi. Fontaine Caddesi'nde Maigret'e ateş açılmıştı.

Üçüncü kişi; şaşırmış bir halde olan, şüphesiz neredeyse hiçbir şey bilmeyen, ama yeni bir araştırmaya sebebiyet verebilecek sosyete dansçısı José Latourie ortadan kaldırılmıştı.

Durum böyle olunca Mortimer ve Letonyalı'nın bu üçlü infaza güvenleri tam olduğu için yerlerine geri dönmüşlerdi.

Yukarıda, lüks dairelerindelerdi, bu sarayın tüm hizmetlerini telefonla odalarına çağırtıp, banyo yapıp, yemek yiyip, giyiniyorlardı.

Maigret onları tek başına, hinthurması ağacından yapılma sandalyede yamuk oturarak bekliyordu. Göğsünün bir kısmı kaskatı ve sancılıydı, sağ kolu sessiz bir acı ile neredeyse hareket edemez haldeydi.

Onları tutuklayabilirdi. Ama bunun hiçbir işe yaramayacağını biliyordu. Gerekirse adı Fédor Yourovitch, Oswald Oppenheim ve birçok isim ile birlikte belki de Olaf Swaan bile olan Letonyalı Pietr'e karşı gerekirse tanık bulunabilirdi.

Ama ya Amerikan milyarder Mortimer-Levingston'a karşı? Tutuklanmasından bir saat sonra ABD büyükelçiliği itiraz ederdi. Yöneticisi olduğu Fransız bankaları, ekonomi ve endüstri kurumları politikacıları harekete geçirirdi.

Hangi kanıt ile? Hangi ipucu ile? Letonyalı'dan sonra birkaç saat ortadan kayboldu diye mi?

Pickwick'de yemek yedi ve karısı José Latourie ile dans etti diye mi?

Bir polis dedektifi onu *Sicilya Kralı* tabelalı pis bir otele girerken gördü diye mi?

Bunların hepsi tuzla buz haline gelirdi! Özür dilenmesi ve hatta ABD'yi memnun etmek için önlemler alınması gerekirdi ki bu da en azından görünüşte, Maigret'yi görevinden uzaklaştırmak olurdu.

Torrence ölmüştü!

Günün ilk ışıklarının sedyenin üzerine düştüğü bu aynı salondan geçmek zorunda kalmıştı. En azından, birkaç sabah müşterisinin bu üzücü olayı görmesinden çekinen müdür taşımanın servis yollarında yapılmasını istemişti.

Bu mümkündü! Koridorlar daraldı ve sedye kıvrımlı merdivenlerin parmaklıklarına çarpıyordu...

Maun ağacından masanın ardında telefon çaldı. Giriş yapanlar ve çıkış yapanlar vardı. Aceleyle talimatlar veriliyordu.

Müdür yaklaştı.

-Bayan Mortimer-Levingston gidiyor... Şu an sandığını almak için yukarıyı arıyoruz... Arabası geldi...

Maigret'nin yüzünde solgun bir gülümseme vardı.

-Hangi tren, diye sordu.

-Berlin uçağına binecek, Bourget'ten...

O lafını bitirmeden kadın grimsi bir yolculuk montuyla ve elinde timsah dersi bir çantayla belirdi. Hızlı yürüyordu. Döner kapının önüne geldiğinde yine de arkasını dönmeden edemedi.

Onu iyi görsün diye Maigret çaba gösterip ayağa kalktı. Onun dudağı ısırdığından emindi; kadın daha da bir aceleyle çıktı, şoföre el kol hareketleriyle emirler verdi.

Müdür başka bir yere çağrılmıştı. Komiser, birden çalışmaya başlayan fıskiyenin karşısında kendini tek başına buldu. Fıskiye belirli bir saatte kapatılıyor olmalıydı.

Saat ondu.

Yüzünde hâlâ gülümseme vardı; kendisi için önlem olarak yavaşça tekrardan oturdu çünkü en ufak hareket, gittikçe hassaslaşan yarası yüzünden ona acı veriyordu.

-Zayıf olanlar uzaklaştırılır...

Olan da tam olarak buydu! Pek sağlam olmadığına karar verilen ve göğsüne üç bıçak darbesi ile oyun dışı bırakılan José Latourie'den sonra, duygusal olduğu için Bayan Mortimer da uzaklaştırılıyordu. Berlin'e gönderiliyordu! Bu iyilik olarak yapılıyordu!

Geriye güçlüler kalıyordu; giyinmesini bir türlü bitiremeyen Letonyalı Pietr, aristokrat havasından hiçbir şey kaybetmemiş olan Mortimer-Levingston ve çetenin katili olan Pepito Moretto.

Biri diğerine görünmez bir bağ ile bağlıydı ve hazırlanıyorlardı.

Düşmanları canlanmaya başlayan salonun ortasında, orada, aralarındaydı; ufak bir ıslık sesi yayan fıskiyenin önünde yüzüne su taneciklerinin çarptığı bu adam söğüt ağacından koltukta ayaklarını uzatmış, hareketsiz bir şekilde oturuyordu.

Asansör kafesi durdu.

İlk gelen Letonyalı Pietr, tamamen tarçın renginde bir takımla ve dudaklarında Henry Clay purosu vardı.

Kendi evindeydi. Bunun için para ödüyordu. Saygısızca ve kendinden emin bir şekilde salonda bir orada bir burada duraklayarak dolaştı. Büyük ticaret firmalarının lüks otellere kurdukları vitrinlerin karşısında bir görevliden ateş istedi. Döviz kurlarını bildiren bir tabloyu inceledikten sonra gözleri yapaymış gibi görünen kırmızı balıklara takılmış bir şekilde, fıskiyenin karşısındaki Maigret'nin üç metreden yakınında durdu. Sonra sigarasının külünü fıskiyeye atıp okuma salonuna doğru gitti.

11

Gelenler ve Gidenler Günü

Letonyalı Pietr gazeteleri gözden geçirirken içlerinden en çok dikkatini çekeni, büyük ihtimalle bir yolcu tarafından unutulmuş olan *Majestic*'te bulunmayan Estonya gazetesi *Revaler Bote* idi.

On bire biraz kala yeni bir sigara yakıp salonu geçti ve görevliye şapkasını getirmesini söyledi.

Şanzelize'nin yarısını saran güneş sayesinde hava oldukça güzeldi.

Letonyalı pardösüsüz, kafasında fötr şapkasıyla sadece hava almaya çıkmış gibi bir edayla *Yıldız*'a kadar yavaş adımlarla çıktı.

Maigret yakalamaya çalışmaksızın yakın mesafeden onu izliyordu. Hareket ederken ona engel olan pansumanı yüzünden bu yürüyüşten pek memnun değildi.

Berry Sokağı'nın köşesinde, kendisine birkaç adım yakından gelen bir ıslık duydu, ama önem vermedi. Islık tekrar başladı. Sonra arkasını döndü ve gizemli el kol hareketleri ile şefine söyleyecekleri olduğunu anlatmaya çalışan dedektif Dufour'u gördü.

Dedektif, Berry Sokağı'nda durmuş bir eczane vitrinine dalıp gitmiş numarası yapıyordu ve hatta hareketlerine bakılırsa balmumundan, yanağı egzama ile kaplı bir kadınla konuşuyor gibiydi.

-Gel! Haydi! Çabuk!

Dufour hem kaygılı hem de şaşkındı. Bir saattir en akıllıca kurnazlıkları kullanarak *Majestic*'in etrafını kolaçan ediyordu ve şimdi komiser ona açıkça kendini göstermesini söylemişti.

-Ne oluyor?

-Yahudi olan...

-Çıktı mı?

-O burada... Ve siz hazır beni kendimi göstermeye mecbur etmişken söyleyeyim, şu an bile bizi görüyor.

Maigret etrafına baktı.

-Nerede?

-*Select*'te. İçeride oturuyor... Ama bakın! Perde kımıldadı...

-İzlemeye devam et...

-Kendimi gizlemeden mi?

-Eğer hoşuna gidecekse git yan masasında bir şeyler yiyip iç.

Zaten mücadelenin verileceği zamanda bu gizlenme merakı işe yaramamıştı. Maigret tekrardan yürümeye başladı. Bu görüşmeden yararlanıp izlenmekten kaçmaya yeltenmemiş olan Letonyalı'nın iki yüz metre ilerisindeydi.

Ve zaten neden kaçmalıydı ki? Oyun yeni bir zeminde oynanıyordu. Oyuncular birbirilerini görüyorlardı. Kartların hepsi aşağı yukarı göz önündeydi.

Pietr, *Yıldız*'dan Rond-Point'a olan yolun iki katını yürüdü ve sonunda Maigret onun siluetinin detaylarını iyice öğrenmiş, görünümüne büyük bir derinlikle hâkim olmuştu.

Bu siluet ince, sinirli, soyluydu, ama Mortimer'inki gibi değil, Kuzey insanları tarzındaydı.

Komiser, hepsi entelektüel olan o karakterlerin bazılarını çalışmıştı. Ve bitirmediği tıp eğitimi boyunca Latin Mahallesi'nde sıkça gördükleri buradan izlerini kaybettirmişlerdi.

Aralarından bir tanesini hatırlıyordu; ince, sarışın, saçları şimdiden seyrek olan yirmi iki yaşında ve annesi temizlikçi olan bir Polonyalıydı. Yedi sene boyunca ayağında ayakkabısız, günde bir yumurta ve bir dilim ekmek yiyerek Sorbonne'da okumuştu.

Yazılı dersler için parası yoktu ve bu yüzden halk kütüphanelerinde çalışmak zorundaydı.

Ne Paris'i ne kadınları ne de Fransız yapısını tanıyordu. Ama eğitimi henüz bitmişti ki ona Varşova'da önemli bir mevki teklif ettiler. Beş sene sonra Maigret onun Paris'e geri döndüğünü görmüştü ve yabancı bir bilimadamı heyetiyle hâlâ o sade ve soğuk duruşuyla Şanzelize'de akşam yemeği yiyordu.

Komiserin tanıdığı başkaları da vardı. Hepsi aynı öneme sahip değildi. Ama neredeyse hepsi öğrenmek istedikleri ve öğrendikleri şeylerin sayısı ve çeşitliliği açısından şaşırtıcılardı.

Öğrenmek için öğrenmek! Bu Belçikalı üniversite profesörü tüm Uzakdoğu lehçelerini(kırk civarı) biliyordu, ama hiçbir zaman Asya'ya adımını atmamıştı ve ayrıntılarına kadar hevesle incelediği dillerin halkları onun ilgisini çekmiyordu.

Letonyalı'nın gri-yeşil gözlerinde bu kalitenin arzusu vardı. Yine de tam da bu entelektüellerin arasındayken, onlardan biri olduğu konusunda şüpheler uyandıran halleri sezilebiliyordu. Bir şekilde *Majestic*'in müşterisinin belirli siluetine gölge yapan, yağmurluklu aylak Rus Fédor Yourovitch akla geliyordu.

İkisinin de tek ve aynı kişi olması hem manevi hem de neredeyse maddi bir gerçekti.

Geldiği gece Pietr kaybolmuştu. Ertesi sabah Maigret onu Fécamp'ta, Fédor Yourovitch'in görünüşüyle buluyordu.

Sicilya Kralı Sokağı'na geri döndü. Birkaç saat sonra Mortimer binaya girdi. Pek çok insan ve hatta sakallı bir ihtiyar dışarı çıktı.

Ve sabahtan Letonyalı Pietr *Majestic*'teki yerini almıştı.

En heyecan verici yanı ise pek çarpıcı olan vücut benzerliklerinin yanı sıra, bu iki vücudun hiçbir ortak karakter özelliği yoktu.

Fédor Yourovitch Slav bir aylaktı; nostaljik ve çılgın bir düşkündü. Hiç suç kaydı yoktu. Fécamp'ın bir batakhanesinde dirsekleri tezgâha dayalıyken hiçbir suçu yoktu.

Tek bir iz bile yoktu. Aksine garsondan ateş isteme biçimiyle veya birinci sınıf İngiliz fötr şapka takmasıyla, güneşli Şanzelize'nin havasını özgürce içine çekmesiyle ve bir sergiyi incelemesiyle baştan aşağı entelektüel bir soyluydu.

Bu sadece yüzeysel bir mükemmellik değildi! Maigret de üstüne düşenleri yapmıştı. Eğer polis beklenilenden daha az kılık değiştiriyorsa bu zorunluluktandı.

Yani Maigret makyajlı da olsa, bir bakışı veya tiki gibi karakteristik özelliklerinden bazıları yine sabit kalırdı.

Örneğin Maigret'nin kabaca hayvan tüccarı olması (bu başına geldi ve o da başardı) onun bir hayvan tüccarını oynamasıydı. Ama o kişi değildi. Kişiliği dışındaydı.

Pietr-Fédor *içinde* ya Pietr'di ya da Fédor.

Ve komiserin izlenimi şöyle devam ediyordu; o aynı anda ikisiydi de ve bunun sebebi sadece kıyafetleri değil, onun özüydü.

Bu iki değişik hayatı şüphesiz uzun zamandır ve belki de her zaman değişimli olarak yaşıyordu. Bunlar tatlı ve ışıl ışıl olan ortamda yavaş adımlarla yürürken Maigret'nin aklına gelen kopuk fikirlerden başka bir şey değildi.

Fakat birden Letonyalı'nın kişiliği kabuğunu aştı.

Olayı harekete geçiren koşullar önemliydi. *Fouquet*'in seviyesinde durdu ve hatta bu lüks yerin barında aniden bir şeyler içme isteğiyle yolun karşısına geçmeye başladı.

Fakat fikrini değiştirip ansızın kaldırım boyunca adımlarını hızlandırarak Washington Caddesi'ne yöneldi.

Orada, her zengin bölgenin ortasında da olduğu gibi şoförler ve hizmetçilerin gittiği bir pub vardı.

Pietr içeri daldı. Komiser onun arkasından içeri girdiği anda bir sahte absint sipariş etmişti.

Mavi önlüklü bir garsonun kirli bir bezle ara sıra sildiği at nalı şeklindeki barın önünde ayakta duruyordu. Solunda toz içinde kalmış bir grup duvar işçisi vardı. Sağında ise gaz şirketinin tahsildarı vardı.

Letonyalının kıyafetinin daha az lüks olması ve daha bakımsız olması şaşırtıcıydı.

Parlayan, diş fırçası kadar olan bıyığı ve oldukça sarışın olan seyrek kaşları görünüyordu. Maigret'e yüzüne bakarak değil, bir ayna aracılığıyla baktı.

Ve komiser onun dudaklarında bir titreme ve burun deliklerinde ayırt edilmesi zor bir hareketlenme gördü.

Pietr dikkatli olmalıydı. Yavaşça içmeye başladı, fakat birden bardağında kalanı da bitirerek bir parmak hareketiyle

-Doldurun, dedi.

Maigret bir vermouth sipariş etti. Bu ufak barda, başka bir yere göre daha uzun ve daha geniş duruyordu. Letonyalı'dan gözlerini ayırmadı.

Ve bir şekilde ayın anda iki halini de oynuyordu. Az önce olduğu gibi görüntüler üst üste oturuyorlardı. O anki dekorun ardından Fécamp'ın sefil kafesi geçiyordu. Pietr ikiye bölünmüştü. Maigret onu hem kızıl kahverengi hem de yıpranmış gabardin içinde görüyordu.

-Sana diyorum, bunu daha sık yapacağım, dedi duvar işçilerinden biri bardağını tezgâha vurarak.

Pietr opal rengindeki üçüncü içkisini içiyordu ve polisin burnuna anason kokusu geliyordu. Gaz şirketi elemanının bir hareketiyle bu iki adam birbirine değerek yan yana durdu.

Adamının dışında Maigret'nin karşısında iki kafa daha vardı. İkisi de aynaya dönüktü ve oradan kendilerine bakıyorlardı.

Ve kendisine yönelen gözler yüzünden Letonyalı'nın yüzü bozuldu. Bardağını göstererek sert ve beyaz parmaklarını şıklattıktan sonra elini alnına koydu.

Ve böylece yavaş yavaş davranışlarında bir mücadele başlamıştı. Yüzünde Maigret bazen *Majestic*'teki yolcuyu, bazen de Anna Gorskine'in sıkıntılı sevgilisini görüyordu.

Ama bu yüz asla tam olarak su yüzüne çıkmıyordu. Kasların umutsuz hareketiyle bastırılıyordu. Sadece gözleri Rus'un gözleri olarak kalıyordu.

Sol eli tezgâhın üzerindeydi. Vücudu salınıyordu.

Maigret bir denemede bulundu. Cebinde, Fécamp'taki fotoğrafçının albümünden aldığı Bayan Swaan'ın fotoğrafı vardı.

-Borcum ne kadar, diye sordu garsona.

-Kırk dört metelik...

Cüzdanını karıştırır gibi yapıp fotoğrafı tezgâhın kenarındaki sıvı birikintisine düşürdü.

Hiç dert etmeyip beş franklık banknot uzattı. Ama bakışları aynadaydı.

Fotoğrafı alan garson üzülmüş gibiydi ve onu önlüğüyle sildi.

Letonyalı Pietr bardağını sıkıca tuttu, bakışları sertti ve hareketsiz duruyordu.

Sonra aniden öylesine bir gürültü oldu ki kasada meşgul olan patron bile bakmak için hemen arkasını döndü.

Letonyalı avucunu açıp tezgâhın üzerine cam parçalarını bıraktı.

Onları yavaşça tuzla buz etmişti. İşaretparmağındaki ufak kesik kanıyordu.

Yüz frank bıraktıktan sonra Maigret'ye bakmadan çıkıp gitti.

Şimdi dosdoğru *Majestic*'e yürüyordu. Hiçbir sarhoşluk belirtisi yoktu. Silueti baştakiyle aynıydı ve aynı düzgünlükle yürüyordu.

Maigret inatla topuklarının üzerinde duruyordu. Otel görüş alanına girdiğinde tanıdığı bir arabanın gelişini gördü. Bu, dijital olarak parmak izleri almaya yarayan aletleri getiren Kimlik Bürosu'nun arabasıydı.

Bu karşılaşma onun hamlesine mani olmuştu. Bir an, kendine güvenini kaybedip kendisini yalnız ve metanetsiz hissetti.

Select'in önünden geçiyordu. Camın arkasındaki dedektif Dufour gizli olması gereken, fakat herkesin açık ve net bir şekilde anladığı işaretlerle Yahudinin masasını gösteriyordu.

-Mortimer, diye sordu komiser otelin lobisine girer girmez.

-Kendisi öğle yemeğini yiyeceği ABD Konsolosluğu'na gitmekte...

Letonyalı Pietr yemek salonundaki boş duran masasına geçmekteydi.

-Siz de yemek alır mısınız, diye sordu müdür, Maigret'ye.

-Evet, benim için servisi onun masasında açın.

Adamın nefesi kesildi.

-Onun? Bu olamaz! Salon zaten boş ve...

-Onun masasını dedim.

Müdür yenilgiyi kabul etmedi ve polisin arkasından koştu.

-Bakın! Bu kesinlikle bir skandal yaratır. Onu çok iyi görebileceğiniz bir masaya sizi yerleştirebilirim.

-Onun masasını dedim.

Böylece o salona girerken bıktığını fark etti. Bu hafiften bir bıkkınlıktı; vücudunu, benliğini, tenini ve ruhunu sarmıştı.

Kendisini sabahki söğüt ağacından olan koltuğa bıraktı. Olgun bir kadın ve fazla iyi giyimli bir adamdan oluşan çift hemen ayağa kalktı, elindeki saplı gözlüğü sinirle tutan kadın duyulabilecek bir sesle söylendi:

-Bu saraylar çok bozuldu... Şuna bak...

Şu, Maigret idi ve yüzü gülmüyordu.

12

Altıpatlarlı Yahudi

-Alo... Öhm... Siz misiniz?

-Maigret, evet diyerek iç çekti dedektif Dufour'un sesini tanıyınca.

-Şişt! Sadece iki kelimeyle patron... Tuvalete gitti... Çantası masada... Yaklaştım... Altıpatlar var.

-Hâlâ orada mı?

-Yemek yiyor.

Telefon kulübesinde, bir dalavereci gibi korku dolu hareketler yapan Dufour, dışarıdan komplocu gibi gözüküyor olmalıydı. Maigret tek kelime etmeden telefonu kapattı. Cevap verecek cesareti yoktu. Genelde onu gülümseten bu küçük hatalar artık midesini bulandırıyordu.

Müdür pes edip zaten orada oturan Letonyalı'nın karşısına servis koyunca o da sordu:

-Bu yer kimin için?

-Bilmiyorum, beyefendi. Talimatlar aldım...

Ve o ısrar etmemişti. Beş kişiden oluşan bir İngiliz ailenin yemek salonuna baskın yapması onun soğukluğunu biraz olsun gidermişti.

Maigret, şapkasını ve ağır pardösüsünü vestiyere bırakıp odaya girdi ve hatta oturmadan önce bir an durup selam verdi.

Ama Pietr onu görmemiş gibiydi. İçtiği dört ya da beş içki unutulmuştu. Soğuk, düzgün ve hareketleri kesindi.

Bir an bile gerginliğini göstermedi ve uzaklara dalıp giden bakışlarıyla teknik bir sorunu inceleyen bir mühendis gibi bir havası vardı.

Az içki içiyordu, fakat son yirmi senenin en iyi Burgonya şaraplarından birini seçmişti.

Yavaşça yiyordu; yeşillikli omlet, biftek ve taze krema.

Ellerini önüne, tabakların arasına koyup sabırsızlıkla ve etrafında olup bitenle ilgilenmeden bekliyordu.

Yemek odası doluyordu.

-Bıyığınız ayrılıyor, dedi Maigret birden.

Adam kımıldamadı; biraz sonra özensizce iki parmağını dudaklarına dokundurdu. Yine de göze çarpıyordu.

Emniyet Müdürlüğü'nde sakinliği ile meşhur olan Maigret soğukkanlılığını korumakta biraz zorlanıyordu.

Ve öğleden sonranın kalanını bu zor sınavla geçirmek zorundaydı.

Ve tabii ki göz önünde olan Letonyalı'nın suç sayılabilecek bir harekette bulunma riskine girmesini beklemiyordu.

Ama daha o sabah yıkılmanın eşiğinde değil miydi? Ve onunla ışığın arasında bir perde gibi duran bu dimdik siluetin varlığı, onu sınırının sonuna getiremez miydi?

Letonyalı kahvesini salonda içip kendisi için hafif bir mont istedi ve Şanzelize'ye gidip iki saatten biraz sonra bölgenin bir sinemasına girdi.

Ancak saat altıda çıktı ve ne birisine ne de bir şeye tek bir kelime etti; şüphe verici ne bir şey yazdı ne de bir hareket yaptı.

Koltuğuna iyice yerleşmiş, çocuksu gibi görünen bu durum içinde ne görüyorsa dikkatle takip etti.

Bir içki içtiği Opera Meydanı'na giderken eğer arkasına bakmış olsaydı, Maigret'nin siluetinin gücünü yitirmekte olduğunu görürdü.

Komiserin ondan şüphelendiğini hissetmiş olabilir miydi?

Karanlığın içinde, ekrandaki görüntüleri hiç ayırt etmeye çalışmadan oturduğu saatler boyunca, bu polisin aklından her an sert bir tutuklamanın olasılığının geçtiği oldukça doğruydu.

Ama böyle bir durumda karşısına ne çıkacağını biliyordu! Kesin ve somut hiçbir delil yoktu! Aksine hepsi sorgu yargıcı, savcılığa nüfuz edip dışişleri ve adalet bakanlıkları ile görüşme oyunuydu!

Biraz kambur yürüyordu. Yarası ona sıkıntı veriyordu ve ayrıca sağ kolu kıpırdamıyordu. Oysaki doktoru ona ciddiyetle şunu tembihlemişti:

-Eğer acı artarsa hiç zaman kaybetmeden buraya koş! Bu yaranın enfeksiyon kapması demektir...

Peki ya sonra? Bunu düşünecek boş vakti var mıydı?

"Şuna bak!" demişti *Majestic*'teki bir bayan müşteri.

Tanrı aşkına! *Şu* dedikleri adam, zengin suçluların marifetlerinin önüne geçip onları engellemeye çalışan ve bu sarayda öldürülen arkadaşının öcünü azimle almaya çalışan bir polisti.

Şu dedikleri adam, İngiliz bir terziden giyinmiyordu, her sabah zamanını manikür yaptırarak geçirmiyordu ve karısı da her şeyden bihaber, kaderine boyun eğip üç gündür ona boş yere yemek hazırlıyordu.

Şu dedikleri ayda iki yüz frank alan adam bir dava sona erip de katilleri parmaklıklar arkasına attığında, önünde bir kâğıtla masaya oturmak zorunda kalıp masraflarının bir listesini çıkardıktan sonra yanlarına makbuzlarıyla fişlerini iğne ile tutturup sonra da kasiyerle tartışırdı.

Maigret'nin ne arabası ne milyonları ne de sayısız iş arkadaşı vardı. Ve şayet bir ya da iki memurdan destek almayı kabul ederse, ona mutlaka onların neye yaradıklarını anlatmak gerekirdi.

Letonyalı Pietr üç adım ötesinde, bir elli frank banknot ile paranın üstünü almadan içkisini ödüyordu. Bu ya bir takıntıydı ya da bir blöf! Sonra bir gömlekçiye girdi ve şüphesiz oyun yapmak için yarım saatini mükemmel bir satıcının gösterdiği özene rağmen, kartını tezgâha bırakıp keyfine göre on iki kravat, üç sabahlık seçerek geçirdi.

Yara kuşkusuz iltihaplanmış olmalıydı. Arada omzuna büyük bıçaklar saplanıyormuş gibi hissediyordu ve Maigret'nin göğsü sanki midesine batıyor gibiydi.

Paix Caddesi, Vendome Meydanı, Faubourg-Saint-Honoré! Letonyalı Pietr geziyordu...

Sonunda Majestic'e geldi ve kapıdakiler ona döner kapıyı açmak için acele ettiler.

-Patron...

-Yine mi sen?

Bu gölgeden çıkan, tereddüt eden, meraklı gözlerle bakan dedektif Dufour'du.

-Dinleyin... Kadın kayboldu...

-Ne diyorsun?

-Elimden geleni yaptım, size yemin ederim! *Select*'ten çıktı. Hemen sonra 52'de bir moda evine girdi. Kapı görevlisini sorgulamadan önce bir saat bekledim. Onu ana salonda kimse görmemiş. Öylece binanın içinden geçip Berry Sokağı'na çıkan bir arka çıkışı kullanmış...

-İyi!

-Ne yapmalıyım?

-Dinlen!

Dufour, komiserin gözlerinin içine bakıp hızlıca kafasını çevirdi.

-Size yemin ederim ki...

Onun bu aptalca tavrı üzerine, Maigret omzuna vurdu.

-Sen iyi bir çocuksun, Dufour! Yapma böyle dostum...

Ve *Majestic*'e girip müdürün yüz buruşturmasını bir gülümsemeyle bastırdı.

-Letonyalı?

-Dairesine yeni çıktı.

Asansörü gözüne iliştirdi.

-İkinci kat...

Öncekine göre daha acı fakat yeni bir gülümsemeyle aniden saatlerdir pipo içmediğini fark etti ve piposunu yaktı.

17 numaranın kapısına geldiğinde hiçbir tereddüdü yoktu. Kapıyı çaldı. Biri içeri girmesi için seslenerek bağırdı. O da öyle yapıp arkasından kapıyı kapattı.

Salonda radyatör olmasına rağmen dekoratif olarak konulmuş odun ateşi vardı. Şömineye dirseklerini dayamış olan Letonyalı ateşi yakmak için ayağıyla yanıcı bir kâğıdı itekliyordu.

Daha ilk bakışta Maigret onun önceye göre daha az sakin olduğunu, ama bunun keyfini kaçırmasına izin vermeyecek kadar kuvvetli olduğunu anlamıştı.

Kocaman eliyle altın yaldızlı ufak bir sandalyeyi arkalığından tutup onu ocağın bir metre yakınına götürdü. Orada zayıf ayaklarının üzerinde yere bırakıp üzerine ters oturdu.

Bu yeniden purosu dişlerinin arasında diye miydi? Ya da bunun sebebi daha yeni yaşadığı bıkkınlık ve hatta kararsızlık mıydı?

Hep sağlam olmuştu, ama o an hiç olmadığı kadar sağlamdı. Gerçeği söylemek gerekirse eski Maigret'den iki kat sağlamdı. Adeta seramikten yapılmış, yekpare bir blok gibiydi.

Dirseklerini sandalyenin arkalığına koydu. Ve eğer sınırını zorlarsa, kocaman ellerinden biri ile onu boynundan tutup kafasını duvarlara vurabilecek gibi duruyordu.

-Mortimer döndü mü, diye tane tane sordu.

Yanmış kâğıda bakmakta olan Letonyalı kafasını kaldırdı.

-Bilmiyorum...

Parmakları kırışıktı ve bu Maigret'nin gözünden kaçmadı. Gözünden kaçmayan başka bir şey de yatak odasının kapısının yakınında duran ve daha önceden dairede olmayan bir valizdi.

Bu, yüz franktan pahalı olan ve dekora uymayan alelade bir yolculuk çantasıydı.

-İçinde ne var?

Cevap gelmedi. Ama gergin hareketleri, tedirgin davranışları vardı. Sonra sordu:

-Beni tutukluyor musunuz?

Ve merakının ardında, sesinden de belli olan bariz bir rahatlama olduğu söylenebilirdi.

-Daha değil...

Maigret ayağa kalkıp valizi almaya gidip onu ocağın önüne kadar ayağıyla ittikten sonra açtı.

İçinde, standart sayılarla dolu etiketleri çıkartılmamış, yepyeni, külrengi, konfeksiyon ürünü bir takım elbise vardı.

Komiser telefon açtı.

-Alo! Mortimer döndü mü? Hayır mı? Ve kimse 17 numara için gelmedi mi? Alo! Evet... Grands Boulevards'dan bir paket elbise mi geldi? O pek işe...

Tekrardan sordu kabaca:

-Anna Gorskine nerede?

Sonunda ilerleme kaydettiğini hissediyordu.

-Bulun...

-Başka bir deyişle binada değil... Ama buraya geldi... Bir mektupla beraber bu valizi getirdi...

Çabuk bir hareketle Letonyalı yanan kâğıdın küllerini öyle bir şekilde dağıttı ki geriye tek kalan tozdu.

Komiser, onun çok iyi kullanacağı boş laflar etmenin hiç zamanı olmadığını ve ufak bir yanlış hareketin bile avantajı ona geçireceğini biliyordu.

Alışkanlıktan ayağa kalkıp aniden ateşe yaklaştı ve Pietr irkilip sonunu getiremediği bir savunma hareketine yeltendi ve sonra yüzü kızardı.

Çünkü Maigret sadece sırtını ateşe dönüp oturacaktı. Piposunu ufak, ama yoğun dumanlar çıkararak içiyordu.

Sessizlik o kadar uzun sürdü ki sinirleri bozuluyordu.

Letonyalı kızgın kömürlerle uğraşıp onları bir arada tutmaya çalışıyordu. Maigret'nin piposuna karşın o da sigara yaktı.

Polis ileri geri yürümeye başladı ve neredeyse telefonu taşıyan tek ayaklı masaya dayanarak kıracaktı.

Yanındaki adam, onun telefonu kaldırmadan tuşlarına bastığını görmedi. Sonucu hemen aldı. Zili çaldı. Resepsiyon sordu:

-Alo! Siz mi aradınız?

-Alo! Evet...Diyorsunuz ki?

-Alo! Burası otel resepsiyonu...

Ve Maigret soğukkanlılıkla şöyle dedi:

-Alo! Evet... Mortimer mi? Teşekkürler! Az sonra onu göreceğim...

-Alo! Alo!

Telefonu daha henüz yerine koymuştu ki tekrar çaldı. Müdür ısrarcı sesiyle:

-Ne oluyor? Anlamıyorum...

-Tüh be, diye gürledi Maigret.

Bakışlarını, rengi soluklaşan ve bir an için bile olsa kapıya doğru koşmayı aklından geçirmiş olan Letonyalı'ya çevirdi.

-Bir şey yok, dedi komiser. Mortimer-Levingston geri dönmüş. Bana haber verilmesini istemiştim.

Konuşmacının alnında damla damla duran teri gördü.

-Valizden ve onunla gelen mektuptan bahsediyorduk... Anna Gorskine...

-Anna ile hiçbir ilgisi yok...

-Pardon... Ben sanıyordum ki... Mektup ondan değil mi?

-Dinleyin...

Letonyalı titriyordu. Bu belirgindi. Olağandışı bir şekilde gergindi. Tüm yüzü ve vücudu çokça tik ile kıpırdanıyordu.

-Dinleyin!

-Dinliyorum, diye uzatmadı Maigret, sırtı ateşe çevriliydi.

Elini cebindeki tabancaya kaydırmıştı. Onu kullanması için bir saniye bile yeterliydi. Gülümsüyordu, fakat gülümsemesinin ardında dikkatinin son noktasındaydı.

-İyi bari... Madem dinleyin dedim...

Ama Letonyalı bir viski şişesini kapıp dişlerini sıkarak konuştu:

-Yazık...

Ve bardağını tamamen doldurup tek seferde içtikten sonra, çenesinde bir damla alkol parladı. Komisere üzüntülü Fédor Yourovitch'in gözleriyle baktı.

13

İki Pietr

Maigret asla böyle şaşırtıcı bir sarhoşluk görmemişti. Asla, bir adamın viski dolu koca bir su bardağını tek seferde içip, doldurup sonra bir daha içtiğini ve bir kere daha doldurup şişeyi salladıktan sonra yüzde altmışlık alkolü son damlasına kadar içtiğini görmemişti.

Sonucu etkileyiciydi. Letonyalı Pietr kıpkırmızı kesildi ve kısa bir süre sonra solgunlaştı. Ama yanaklarında hâlâ bölge bölge kırmızılıklar duruyordu. Dudaklarının rengi atmıştı. Masaya tutunarak, sendeleyerek birkaç adım atıp sarhoşluk ile sordu:

-Bunu istemiştiniz, değil mi?

Ve karanlık bir gülüş patlattı; bu gülüşte korku, ironi, keder ve belki de umutsuzluk vardı. Dayanmak istediği sandalyeyi devirip nemli alnını sildi.

-Tek olsaydınız oradan çıkamayacağınızı bilmelisiniz... Talih işte..

Maigret kıpırdamıyordu. O kadar rahatsızdı ki bu sahneye son vermek için ya içecekti ya da ona bir çare bulacaktı.

Aynı sabahki gibi, fakat on ve hatta yüz kat daha güçlü bir dönüşüm geçiriyordu.

Bir süre önce muhatap olduğu kişi kendisine hâkim, keskin zekâsını az görülür bir istekle kullanan bir adamdı.

Sınırın ötesinde kusursuzluk sahibi olan bir dünya insanı ve bilgindi.

Ve birden geriye tek kalan bir sinir yığını, paniğe kapılmış iplerle bağlı bir kukla, soluk ve buruşuk bir yüzün ortasında dalga rengindeki gözlerdi.

Gülüyordu! Ama gülerken, amaçsız hareket ederken, sanki kulak kabartmış ayaklarının altındaki gürültüyü dinler gibi eğilmişti.

Oysa aşağıda Mortimer'lerin dairesi vardı.

-Güzel planlanmıştı, dedi fazlaca kısık bir sesle. Bunu siz bozamazdınız! Hepsi talih, size söylüyorum, talihin bir oyunu daha doğrusu!

Duvara çarpıp oraya yan bir şekilde omzunu yaslayarak durdu ve başını ağrıtıp zehirlenmeye doğru giden bu yapmacık sarhoşluğu yüzünden yüzü buruşuktu.

-Haydi... Hâlâ zamanıyken bana hangi Pietr olduğumu söylemeyi deneyin! Pietr sizin dilinizde palyaçoya benziyor, değil mi?

Bu bir taraftan tiksindirici ve üzücüyken, diğer taraftan da komik ve dayanılmazdı. Ve her saniye bu hızla ilerleyen sarhoşluğu artırıyordu.

-Gelmemeleri garip! Ama gelecekler! Ve böylece... Haydi! Tahmin edin... Hangi Pietr?

Birden tavrını değiştirip kafasını ellerinin arasına aldı, yüzü çektiği fiziksel acıyı ele veriyordu.

-Asla anlamayacaksınız... İki Pietr'in hikâyesi... Bu Habil ile Kabil'in hikâyesi gibi bir şey... Siz Katolik olmalısınız... Ülkem

Prostestandır ve biz İncil'le yaşarız... Ama biz... Ben eminim ki Kabil kuşkulanmayan, saf bir adamdı... Oysaki Habil...

Koridordan ayak sesleri geliyordu. Kapı açıldı.

Maigret bile, piposunu dişlerinin arasında tekrardan sıkıştıracak kadar heyecanlanmıştı.

Fakat içeri üzerinde kürk ile giren Mortimer'in yüzü, yakınlarıyla daha yeni güzel bir yemekten kalkmış birisininki gibi canlıydı.

Etrafını hafif bir likör ve sigara kokusu sarmıştı. Henüz salona girmişti ki ifadesi değişti. Rengi değişti. Maigret onda bulu: ması zor olan, ama görünüşüne karanlık bir hava katan asimetriyi fark etti.

Dışarıdan geldiği anlaşılıyordu. Kıyafetlerinin kıvrımlarında hâlâ biraz temiz hava vardı.

Oyun aynı zamanda iki taraftan oynanıyordu. Komiser hepsini göremiyordu.

Daha ziyade baştaki heyecanı geçmiş olan ve ayılmaya çalışan Letonyalı'ya bakıyordu. Ama daha zamanı değildi. Çok kuvvetli bir doz almıştı. O da bunu hissediyordu ve bu onun tüm arzusunu umutsuzca kaplıyordu.

Yüzü buruşuktu. İnsanları ve eşyaları şekilsiz bir sis şeklinde görüyor olmalıydı.

Komiser ile göz göze geldiler ve farklı bir ses tonuyla şöyle dedi:

-Ne yazık değil mi? Ne...

Kapı tıkırdadı. Aceleci adımlar uzaklaşıyordu. Bu, geri çekilen Mortimer'di. Aynı anda Letonyalı kendisini bir sandalyeye bıraktı.

Maigret kapıya kadar sıçradı. İleri atılmadan önce de kulak kabarttı.

Ama zaten otelin pek çok gürültüsü arasından Amerikalının ayak seslerini ayırt etmek mümkün değildi.

-Bunu isteyenin siz olduğu söyleyebilirim, dedi Pietr dili dönmeyerek ve konuşmasına bilinmeyen bir dilde devam etti.

Komiser kapıyı kilitleyip koşarak koridordan geçerken merdiveni kullandı.

Birinci katın merdivenlerini tam inmişti ki sıvışmakta olan bir kadın gördü. Barut kokusunu alıyordu.

Sol eliyle kadını elbisesinden yakaladı. Sağ eliyle bileğini tutunca altıpatlar yere düşüp ateş alarak asansör camını paramparça etti.

Kadın çırpınıyordu. Olağanüstü kuvvetliydi. Komiser onu durdurmak için bileğini büküp dizleri üzerine çökmesini sağlamaktan başka yol bulamadı. Kadın hırıldadı:

-Alçak!

Otel hareketlenmeye başladı. Her yerden çıkan ve bütün koridorlarda yayılan alışılmamış bir dedikodu duyuluyordu.

İlk ortaya çıkan kişi ellerini yukarı kaldırıp korku içinde kaçan siyah ve beyazlı temizlikçi kadındı.

-Kımıldamayın, diye emretti Maigret. Bu emir hizmetçiye değil, tutuklusunaydı.

İkisi de hareketsiz durdu. Temizlikçi feryat etti:

-Aman! Ben hiçbir şey yapmadım...

Ve bu olurken kargaşa başladı. Birden her taraftan insanlar gelmeye başladı. Müdür bir grubun ortasında durmuş, eli kolu oynayarak konuşuyordu. Başka bir tarafta gecelikli kadınlar

görülüyordu ve mekân hepsi bir aradayken tam bir cümbüş alanına dönmüştü.

Maigret eğilip Anna Gorskine adındaki tutuklusuna kelepçe taktı. Kadın çırpındı. Hengâme sırasında elbisesi yırtıldı, normalde olduğu gibi göğsü açık kaldı ve ayrıca kıvılcım saçan gözleri ve kıvrık ağzı ile göz kamaştırıcıydı.

-Mortimer'in odası, dedi komiser müdüre.

Müdürün ne bir şeyden haberi vardı ne de ne yapacağını biliyordu. Ve Maigret panikle birbirine çarpan insanlar, hatta çığlık atıp ağlayan veya tepinen kadınlar arasında yapayalnız kalmıştı.

Amerikalının dairesi sadece birkaç adım ötedeydi. Polisin zaten açık olan kapıyı açmasına gerek kalmamıştı. Yerde hâlâ kanlar için kıpırdayan vücudu gördüler.

Bunun ardından koşarak üst kata çıkıp bizzat kendisinin kilitlediği kapıyı çaldı. Hiçbir ses yoktu ve kilidi açtı.

Letonyalı Pietr'in dairesi boştu!

Valiz hâlâ ocağın yakınında, içinde konfeksiyon ürünü takım ile yerde duruyordu.

Pencereden buz gibi hava giriyordu. Oradan şömine genişliğinde bir avluya çıkılıyordu. Aşağıda karanlıkta kalan üç dikdörtgen kapı gözüyordu.

Maigret yavaşça aşağı indiğinde kalabalığın sakinleşmiş olduğunu gördü. Yolcular arasından bir doktor bulunmuştu. Ama ne kadınlar ne erkekler doktorun yanında eğildiği Mortimer için endişeleniyordu.

Ama bütün bakışlar koridorda çömelmiş duran, elleri kelepçelerle bağlı, hırçın konuşmasıyla izleyenlere tehditler ve küfürler saçan Yahudi kadına yönelmişti.

Şapkası kafasından kaymıştı. Saçlarının parlak uçları yüzüne geliyordu.

Otelin tercümanlarından biri yanında bir polis memuru ile camı kırılmış asansörden indi.

-Burayı boşaltın, diye emretti Maigret.

Arkasında belirsiz bir itiraz duydu. Tek başına bütün koridoru doldurmuş gibiydi.

Ağır ağır ve inatla Mortimer'e doğru yaklaştı.

Alman olan doktorun Fransızcası kötüydü ve iki dili karıştırarak uzunca bir açıklama yaptı.

Milyarderin yüzünün alt kısmı gerçekten kaybolmuştu. Kırmızı ve siyahtan oluşan koca bir yaradan ibaretti.

Yine de ağzı açıldı, fakat bu, artık bir ağız sayılmazdı ve kan ile birlikte mırıldar gibi nefes veriyordu.

Kimse bir anlam veremedi. Ne Maigret ne sonradan Bonn Üniversitesi'nde profesör olduğu öğrenilen doktor, ne de en yakında duran iki veya üç kişi.

Kürklü montunun üzerine sigara külleri serpilmişti. Geniş ellerinden biri açık duruyordu, parmakları ayrıktı.

-Öldü mü, diye sordu komiser.

Doktor olumsuz bir işaret yaptı ve ikisi de sustu.

Dedikodu koridorda yayılıyordu. Polis memuru orada duran meraklıları adım adım geri itiyordu.

Mortimer'in dudakları tekrardan birleşip sonra bir daha ayrıldı. Doktor bir süre hareketsiz durdu.

Ardından doktor kafasını kaldırıp sanki büyük bir yükten kurtulmuş gibi konuştu:

-Öldü, *ja*... Bu zordu...

Üzerinde net bir ayakkabı tabanı izi olan kürklü montun üzerine basılmıştı.

Açık kapının pervazından, bir an sessizlik sağlayan gümüş şerifli polis memuru yandan gözüküyordu.

-Ben ne...

Herkesi dışarı çıkar, istisnasız herkesi, diye emretti Maigret.

-Kadın bağırıyor...

-Bırakın bağırsın...

Ve içinde ateş olmayan şöminenin karşısına geçip oturdu.

14

Ugala Derneği

Her ırkın farklı kokusu vardır ve diğer ırklarınkilerden nefret ederler. Komiser pencereyi açmış, aralıksız tüttürmeye devam ediyordu, ama sinmiş olan ağır koku onu rahatsız etmeye devam ediyordu.

Sicilya Kralı'nın Yeri'ne sinen de bu muydu? Ya sokağa? Siyah takkeli yönetici kapısını araladığı anda bu koku geliyordu. Bu koku merdiven boşluğuna doğru ilerledikçe artmaktaydı.

Anna Gorskine'in odası sıkışıktı. Her yer yiyecekle doluydu. Yumuşak, pembe köy sucukları sarmısaklıydı. Bir tabakta ekşi bir sos içinde yüzen kızartılmış balıklar vardı.

Rus sigaralarının izmaritleri duruyordu. Yarım düzine fincanın dibinde çay vardı.

Ve yatak örtüleriyle çamaşırlar hâlâ nemli gözükürken hiç havalandırılmamış yatak odasının havası nemliydi.

Maigret, gri kumaştan olan küçük çantayı gizlendiği yer olan şilteyi kaldırarak buldu.

İçinden birkaç fotoğraf ve bir diploma çıktı.

Bir fotoğrafta yokuş bir cadde vardı. Nokta nokta kaldırımlar ve Hollanda'daki gibi üçgen çatılı eski evler ile doluydu, ama

güçlü bir beyaz boyanın üzerinde keskin, siyah çizgili pencereler, kapılar ve kornişler vardı.

Ön planda gözüken evde aynı zamanda Gotik ve Rus stiline benzer harflerle yazılmış bir açıklama vardı:

6
Rütsep
Max Johannson
Terzi

Bina kocamandı. Üçgen çatıdan bir kiriş geçiyordu ve orada eskiden yapılmış, buğdayı ambara koymaya yarayan bir makara vardı. Giriş katında, altı adımlık ve demir rampalı bir merdiven vardı.

Bu merdiven üzerinde kırk yaşlarında, ufak, donuk tavırlı ve ayrıca kesinlikle ağır ve diğerlerine kayıtsız duran bir terzinin etrafını çevirmiş bir aile vardı.

Patlamak üzere olan saten bir elbise giyen karısı oyma bir sandalyede oturmuştu. Neşeyle fotoğrafçıya gülümsüyordu, ama yine de kendini göstermek için dudaklarını ufaktan sıkmıştı.

Son olarak önlerinde el ele tutuşmuş iki çocuk vardı. Bunların yaşları altı ile sekiz civarındaydı; kısa pantolonlu, siyah çoraplı, denizci beyazı işlemeli yakalı ve giysilerinin bilekleri işlemeliydi.

Aynı yaş! Aynı boy! Üzerlerinde o kıyafet varken çarpıcı bir benzerlikleri vardı.

Yine de karakterlerinin arasındaki farkın göze çarpmaması mümkün değildi.

Birisinin kararlı bir ifadesi vardı, fotoğraf makinesine saldırgan bir edayla ve meydan okurcasına bakıyordu.

Diğeri kardeşine kaçamak bakışlar atıyordu. Ona güven ve hayranlıkla bakıyordu.

Fotoğrafçının ismi oyuk şeklinde yazılmıştı: *K. Akel, Pskov'da.*

İkinci fotoğraf daha büyüktü ve daha önemliydi. Bir ziyafet sırasında çekilmişti. Üç masa yan yana üzerlerindeki tabak ve şişelerle altı bayraklı bir silah takımı olan gri bir duvarın karşısındaydı. Bu silah takımında, detayları anlaşılmayan bir arma, çapraz duran iki kılıç ve bir av borusu bulunuyordu.

Davetliler on yedi ile yirmi yaşları arasında olup siperli, dar ve gümüş şeritli şapkalar takıyorlardı ve hatta kadife şapkanın rengi Almanya ve Kuzey komşularının pek sevdikleri bu canlı yeşilden olmalıydı.

Saçlar kısa kesilmişti. Çoğunun yüz hattı oldukça belirgindi. Bazıları içlerinde hiç şüphe olmadan objektife gülümsüyordu. Diğerleri bir şüphe hali içerisinde, işlenmiş tahtadan bira bardaklarını kaldırıyorlardı. Magnezyum yüzünden bazılarının gözleri kapalı çıkmıştı.

Masanın ortasında apaçık duran büyük taşta şöyle yazıyordu:

Ugala Derneği
Tartu

Dünyanın tüm üniversitelerinde olup öğrencilerden oluşan topluluklardan biriydi.

Silah takımının karşısında ayakta duran gençlerden biri diğerlerinden farklı duruyordu.

Şapkasızdı ve tamamen tıraşlanmış kafası fiziğinde belirgin bir detaydı.

Arkadaşlarının çoğu yöresel kıyafetler giymesine rağmen o bir nebze becerisizlik ile siyah bir elbise giymişti ve zaten omuzları

daha belirginleşmemişti. Yeleğinde Fransız Onur Nişanı'na benzeyen bir kuşak asılıydı.

Bunlar başkanlık armalarıydı.

Hayret verici olan çoğunluk fotoğrafçıya bakarken, en çekingen olanların içgüdüsel olarak genç şefe bakmalarıydı.

Ve ona inatla, hayranlık içinde bakan benzeri yakınına oturmuş, onu gözden kaybetmemek için boynunu helak ediyordu.

Büyük kuşaklı öğrenci ve onu bakışlarıyla yiyen öğrenci, kuşkusuz Pskov'daki evin, terzi Johannson'un iki çocuğuydu.

Diploma eski bir belge gibi hazırlanmıştı, parşömen şeklinde ve Latinceydi. Eski yöntemler kullanılarak felsefe öğrencisi Ugala Şirketi'nin işçisi Hans Johannson'un adı yazılmıştı.

Ve imza olarak da şu yazılıydı: *Şirketin Büyük Üstadı Pietr Johannson.*

Aynı kumaş çantada ağzı bağlı bir paket daha vardı ve bu çantada da fotoğrafların yanı sıra Rusça yazılmış mektuplar vardı.

Fotoğraflar Vilnalı bir tüccardandı. Fotoğrafların birinde elli yaşlarında, şişman, hırçın ve süslü bir kilise antikası gibi olan bir Yahudi vardı.

İlk bakışta Anna Gorskine'in aileden gelen hatları belli oluyordu. Başka bir yerde çekilmiş başka bir fotoğrafta genç kız on altı yaşlarındayken kafasında kakımdan yapılma bir kenarsız şapka ile gözüküyordu.

Yazılara gelince toplumsal durum yüzünden üç dilde yazılmıştı.

Ephraim Gorskine
Toptan kürk
Sibirya'nın krallara layık deri erbabı
Vilna – Varşova

Maigret elle yazılmış metni tercüme edemiyordu. Sadece gözüne çarpan tek bir cümle vardı ki bu zaten pek çok mektupta altı belirgince çizilerek tekrarlanmıştı.

Belgeleri ceplerine koyup içi rahat bir şekilde son bir kez mekânı inceledi.

Bu oda o kadar uzun zamandır aynı kişiye ev sahipliği yapıyordu ki artık otel odası olma kimliğini kaybetmişti.

Bu herhangi bir eşyadan, duvar kâğıdındaki lekelerden ve hatta örtüden bile okunuyordu ve hepsi Anna Gorskine'in hikâyesiydi.

Her yerden çıkan saçlar tam da bir Asyalının saçı gibi kalın telli ve yağlıydı.

Yüz kadar sigara izmariti olmalıydı. Yerlerde boş bisküvi kutuları ve bir kısmı yenmiş yarım bisküviler vardı. Bir kavanoz zencefil vardı. Polonya markasının olduğu koca bir kavanoz konservede çeşnili kazın kalanları vardı. Havyar da vardı.

Votkanın, viskinin yanı sıra Maigret'nin kokladığı küçük bir kabın içinde, hazırlanmamış ve ezilmiş yapraklar halinde duran afyon vardı.

Yarım saat sonra Emniyet Müdürlüğü'nde ona mektuplar tercüme ediliyordu ve o cümleleri havada kapıyordu:

... Annenin bacakları daha da şişti...

... Annen çok yürüdüğün zaman hâlâ senin de topukların şişiyor mu diye soruyor çünkü ona göre sende de onunki gibi bir sakatlık var...

... Vilna sorununun çözülmemesine rağmen iyi sayılırız. Litvanyalılar ve Polonyalılar arasında kalıyoruz... Onlar da, diğerleri de İsraillilerden nefret ediyorlar...

... Bay Lavassor hakkında bilgi edinebilir misin, 65, Hauteville Sokak; bana deri siparişi verdi, fakat banka bilgilerini vermedi...

... Eğitimini tamamladığında evlenmen gerekecek ve ticarete atılacaksın. Annen artık hiç işime yaramıyor...

... Annen artık sandalyesinden kalkmıyor... Çekilmez biri oldu... Geri gelmelisin...

... On beş gün önce gelen Goldstein'ın oğlu senin Paris Üniversitesi'ne kayıtlı olmadığını söyledi. Ona bunun doğru olmadığını söyledim ve...

... Annenden iğneyle su alınması gerekti...

... Seni Paris'te yanına hiç yakışmayan insanlarla görmüşler. Neler olduğunu bilmek istiyorum...

... Bana senin hakkında hâlâ kötü haberler geliyor. Ticaretten zaman bulunca gelip kendi gözlerimle göreceğim...

... Doktorların onu bu hale mahkûm etmeleri ve annenin yalnız kalmak istememesi olmasaydı hemen gelip seni arardım. Geri dönmeni emrediyorum...

... Sana tren için beş yüz zloty gönderdim....

... Bir ay içinde geri dönmüş olmazsan sana beddua ederim...

Mektup sonra yine annesinin bacakları hakkındaydı. Sonra da Vilna'ya geri dönen Yahudi bir öğrenicinin genç kızın Paris'teki hayatını anlatımı vardı.

... Eğer derhal geri dönmezsen aramızda her şey biter...

Ve son olarak tek bir mektup daha.

... Ben sana bir senedir para göndermiyorum, sen nasıl geçiniyorsun? Annen çok üzgün. Ve olan her şeyden beni sorumlu tutuyor.

Komiser Maigret bir an bile gülümsemedi. Belgeleri çekmecesine koyup anahtarla kilitledi ve birkaç telgraf okuduktan sonra nezarethanenin yolunu tuttu.

Anna Gorskine geceyi dinlenme odasında geçirmişti.

Ama sonradan komiser onun, o an küçük penceresini açtığı belirli bir hücreye kapatılmasını emretmişti.

Taburesinin üstünde oturan Anna Gorskine titremiyordu, kafasını yavaşça kapıya geçirip hor gören bir şekilde dudaklarını büktü.

İçeri girdi ve hiçbir şey demeden bir süre ona baktı. Bazen istemeden yapılan itirafa yol açacak kurnazlıklar yapmaya ya da dolambaçlı sorular sormaya gerek yoktu.

Kadın bu tip tuzaklar aracılığıyla teslim olmak için fazla soğukkanlıydı ve bu sadece sorgulayana prestij kaybettirirdi.

Homurdanmakla yetindi:

-İtiraf ediyor musun?

-Hiçbir şeyi!

-Mortimer'i öldürdüğünü inkâr mı ediyorsun?

-İnkâr ediyorum!

-Suç ortağın için gri elbiseler aldığını inkâr mı ediyorsun?

-İnkâr ediyorum!

-Onları *Majestic*'teki odasına yanında bir mektupla gönderdiğini ve bu mektupta Mortimer'i öldüreceğini ve ona dışarıda randevu verdiğini inkâr mı ediyorsun?

-İnkâr ediyorum!

-*Majestic*'te ne yapıyordun?

-Bayan Goldstein'ın odasını arıyordum.

-Otelde bu isimde biri yok.

-Bunu bilmiyordum.

-Ve neden seni elinde altıpatlar ile kaçarken buldum?

-Birinci katın koridorunda elindeki silahla bir başkasına ateş edip sonra da yere bırakan bir adam gördüm. Onu benim için de kullanacağı kokusuyla yerden aldım. Hizmetçilere haber vermek için koştum...

-Mortimer'i hiç görmedin mi?

-Hayır...

-Yine de o *Sicilya Kralı*'na gitmişti.

-Ama otelde altmış kiracı var.

-Ne Letonyalı Pietr'i ne Oppenheim'ı tanıyorsun yani?

-Hayır...

-Bu hiç uymuyor!

-Bu beni bağlamaz!

-Sana bu gri takımı satan bulunacak.

-O da gelir ya!

-Vilna'daki babana haber verdim...

Kadın başta ürperdi. Ama yine de sırıttı:

-Eğer rahatsız olmasını istiyorsanız, ona tren ücretini de yollayın bari yoksa...

Maigret sinirlenmeyip ona biraz da olsa sempatiden yoksun olmayan bir merakla bakıyordu. Zira o yürekli bir kadındı.

İlk bakışta ifadesi zayıftı. Bilinçsizce başlayan olaylar dizisi kendilerini anlatıyor gibiydi.

Ama tam olarak da böyle durumlarda polis genel olarak sanığın inkârlarını somut kanıtlarla karşılamakta zayıf kalırdı.

Rastlantı diye bir şey yoktu! Altıpatlar, Paris'in silah satıcılarınca tanınmıyordu. Yani onun Anna Gorskine'e ait olduğunu kanıtlayan hiçbir şey yoktu.

Peki ya suç anında *Majestic*'te olması? Büyük otellerin içinde herhangi bir kamu alanı gibi girip dolaşılabiliyordu tabii. Birisini aradığını mı ileri sürüyordu? İlk olarak bu imkânsız değildi.

Kimse onun ateş ettiğini görmemişti. Letonyalı Pietr'in yaktığı mektuptan geriye hiçbir şey kalmamıştı.

Ya tahminler? Ne tarafa istenirse çekilebilirdi. Ama jüri tahminler üzerine hüküm vermezdi ve savunma tarafından ortaya çıkarılabilecek adli bir hatanın korkusuyla Maigret, en resmi kanıtlara dikkat ederdi.

Maigret son kartını oynadı.

-Fécamp'taki Letonyalıya haber veriyoruz...

Bu sefer şaşkınlığa uğradı. Anna Gorskine titriyordu. Ama kendine onun yalan söylediğini söyleyip tekrardan sakinleşti ve bunu boş verdi:

-Ve sonra?

-Kimden olduğunu bulmaya çalıştığımız isimsiz bir mektuba bakılırsa, onun bir Swaan ile villada saklandığı söyleniyor.

Kadın karanlık, üzgün ve neredeyse trajik olan gözlerini ona doğrulttu.

Maigret kendiliğinden Anna Gorskine'nin topuklarına baktı ve fark etti ki onda annesinin şüphelendiği gibi su toplaması vardı.

Arasından kafa derisinin gözüktüğü seyrek saçları dağınıktı. Siyah elbisesi kirlenmişti.

Ayrıca belirgin bir tüy üstdudağını gölgeliyordu.

Yine de güzeldi, sıradan ve hayvani bir güzelliği vardı. Komisere doğrulttuğu gözbebekleri, hor gören ağzı, biraz kıvrılmış vücudu tehlike içgüdüsü ile kasılmıştı ve söylendi:

-Eğer bunların hepsini biliyorsanız, beni sorgulamak neye yarar?

Gözleri ışıldadı ve aşağılayan bir gülüşle ekledi:

-Tabii onu tehlikeye atmaktan korkuyorsanız o başka! Ama öyle değil mi? Ha! Benim pek az önemim var... Bir yabancı... Azınlık mahallesinde yaşayan bir kadın... Ama o... Evet...

Tutkuyla sürüklendiği için konuşmak üzereydi. Maigret, ilgisinin onu ürkütebileceğini fark edip ilgisiz bir havaya büründü ve başka yerlere baktı.

-Evet! Hiçbir şey... Duydunuz mu? Gidin! Beni rahat bırakın. Hiçbir şey söylemeyeceğim size... HİÇ, diye bağırdı kadın.

Ve bu tip kadınları tanımasına rağmen önceden kestirmesi imkânsız olan bir şekilde kadın kendisini yere attı.

Histeri krizi! Biçimsiz duruyordu. Uzuvlarını büküyordu ve fazlaca titrediği için vücudu sarsılıyordu.

Bir an önce güzelken bir an sonra korkunçlaşmıştı ve acıdan çekinmeden saçlarını tutam tutam yoluyordu.

Maigret kımıldamadı. Bu tip yüz tane kriz görmüşlüğü vardı. Yerdeki su kabını almaya gitti. İçi boştu.

-Çabuk doldurun...

Biraz sonra soğuk suyu içine çeken, isteklice dudaklarını açan, onu tanımadan yüzüne bakan ve sonunda derin bir uykuya dalan Yahudinin yüzüne kendisi dökmüştü.

Ara ara derisinin üzerinden bir titreme geçiyordu.

Maigret hazır duran yatağı resmi bir tavırla duvara karşı dik koyup kâğıt gibi ince olan şilteyi ayarladıktan sonra Anna Gorskine'i gayretle kaldırdı.

Bütün bunları kin gütmeden ve ondan hiç beklenmeyecek bir sakinlikle yapmıştı. Elbisesini hastanın dizlerine kadar indirip nabzına baktı ve yatağın başında ayakta durarak ona uzun uzun baktı.

Bu haliyle onda otuz beş yaşındaki yorgun bir kadının yüzü vardı. Özellikle de alnında genelde göze çarpmayan ince kırışıklar vardı.

Tombul ellerinin aksine kötü bir ojeyle boyanmış tırnakları ile güzel bir haldeydi.

Ne yapacağını pek bilmeyen biri gibi işaretparmağıyla yavaş ve ufak hareketler yaparak piposunu içiyordu. Bir süre kapısı yarı açık duran hücrenin içinde dolaştı.

Birden kendisinden şüphe ederek heyecanla arkasına döndü.

Örtü, Anna Gorskine'in yüzüne kadar çıkmıştı. O, çirkin gri renkli bir kumaşın altında yatan biçimsiz bir kütleden başka bir şey değildi.

Ve bu kütle düzensiz bir ritim ile kımıldıyordu. Kulak kabartılsa soluk kesen hıçkırıklar duyulabilirdi.

Maigret sessizce dışarı çıkıp kapıyı kapattı ve gardiyanın önünden geçip on metre gitmişti ki geri geldi.

-Onun yemeklerini *Yunus Birahanesi*'nden söyleyin, dedi oldukça hızlıca ve yakınan bir ses tonuyla.

15

İki Telgraf

Maigret, sıkılmış gözüken sorgu yargıcı Coméliau'ya yüksek sesle okudu.

İlk okuduğu, Bayan Mortimer-Levingston'un kocasının öldürülmesini bildiren telgrafa cevabıydı.

-Berlin. Hotel Modern. Hasta, yüksek ateş, seyahat imkânsız. Stones gerekli.

Maigret'nin yüzünde acı bir gülümseme vardı.

-Anlıyor musunuz? Buyurun, karşılık olarak Wilhelmstrasse'dan gelen telgrafa bakın. Polkod olarak yazılmış. Tercüme ediyorum:

Bayan Mortimer uçakla geldi, Berlin'de, Hotel Modern'de ve orada tiyatrodan dönünce Paris'ten gelen telgraf eline geçti. Yatağa düştü ve Amerikalı doktor Pelgrad'ı çağırttı. Meslek sırrının arkasına saklanıyor. Bir uzmanın ziyareti gerekir mi? Otel hizmetçisi hiçbir belirti saptamadı.

-Sizin de gördüğünüz gibi Bay Coméliau, bu kadın Fransız polisi tarafından sorgulanmak istemiyor. Kocasının suç ortağı olduğunu iddia etmiyorum. Tam tersine. Eminim ki yaptıklarının yüzde doksan dokuzunu ondan saklıyordu. Mortimer bir kadına güvenecek adam değildi, hele ki kendi karısına. Ama

yine de onun yaptıklarından biri de o gece, *Pickwick'in Barı*'nda, şu an adli tıbbın morgunda yatan profesyonel bir dansçıya mesaj iletmesiydi... Belki de ilk defa Mortimer mecburiyetten onu kullanmıştı...

-Ya Stones, diye sordu yargıç.

-Mortimer'in baş sekreteri. Patron ve girişilen farklı işler arasındaki bağlantıyı o sağlıyordu. Suçun işlendiği zaman kendisi sekiz gündür Londra'daydı. *Hotel Victoria*'ya gitmiş. Onun haberi olmasın diye özen gösterdim. Ama onun orada olduğundan emin olsunlar diye Londra Emniyet Polisi'ni aradım. Şunu belirtmeliyim ki İngiliz polisi *Victoria*'ya geldiğinde Mortimer'in ölümü ne İngiltere'de duyulmuştu ne de gazetelerde yazılmıştı. Buna rağmen kuş uçup gitmişti. Dedektiflerin gelişinden biraz önce Stones gitmişti...

Hâkim, masasını kaplayan yığınla telgraf ve mektupların üzerinde sıkıntılı bir şekilde bakışlarını gezdirdi.

Bir milyarderin ölümü binlerce kişiyi altüst edecek bir olaydı. Ve onun vahşi biçimde can vermiş olması iş yaptığı kişileri kaygılandırıyordu.

-Sizce bu ihtiras suçunun duyulmasına izin vermek zorunda mıyız, dedi Bay Coméliau inançsız bir şekilde.

-Bence ihtiyatlı olunmalı. Yoksa öncelikle borsada bir panik yaratırsınız ve bir sürü dürüst şirketi batırırsınız. Bunların başında da Mortimer'in yakın zamanda tekrardan ayağa kaldırdığı Fransız şirketleri gelir.

-Elbette, ama...

-Dinleyin! ABD Büyükelçiliği sizden kanıt isteyecek... Ki bu elinizde yok! Bende de yok...

Yargıç gözlüğünün camlarını sildi.

-Yani?

-Hiç! Dünden beri Fécamp'ta olan Dufour'dan haber bekliyorum. Bırakın Mortimer'e güzel bir cenaze düzenlensin. Bunun ne önemi mi var? Resmi heyetler ve konuşmalar olacak.

Bir süredir yargıç, Maigret'yi merakla inceliyordu.

-Neşeli bir haliniz var, diye söyledi birden.

Komiser gülümseyip sessizce şöyle dedi:

-Morfin, dedi.

-Efendim?

-Kaygılanmaya gerek yok! Bu benim günahım değil! Göğse yapılan tek bir iğne... Doktorlar iki kaburgamı almak istiyorlar ve bunun gerekli olduğunu söylüyorlar... Ama bu deli işi! Bir kliniğe yatıp bilmem kaç hafta yatmam gerekecek... Onlardan altmış saatlik zaman istedim... Görünüşe göre riske attığım tek şey üçüncü kaburga kemiğim... Âdem'den iki fazla! İşte böyle! İşte, siz de bunu trajik buluyorsunuz... Öyle görünüyor ki siz bu konuyu, neredeyse dünyadaki bütün hükümdarları ve güçlü adamları kurcalayan Profesör Cochet ile konuşmamışsınız... Bana söylediği gibi size de dünyada binlerce insanın vücudunda pek çok şeyleri eksik halde yaşadığını söyler.

-Örneğin Çekoslovakya başbakanı... Cochet onun bir böbreğini aldı... Onu gördüm... Bana her şeyi gösterdi; akciğerler, mideler... Ve her yerde, bunların sahipleri ufak işlerine ara verdiler.

Saatine bakıp homurdandı:

-Sevgili Dufour...

Ve yüzü tekrardan ciddileşti. Yargıcın odası pipo dumanıyla dolmuştu. Maigret sanki kendi bürosuymuş gibi, masanın kenarına oturdu.

-Sanırım Fécamp'a kendim gitsem daha iyi olacak, dedi birden. Bir saat içinde bir tren var.

-Pis bir iş, dedi Bay Coméliau sonunda dosyayı iterek.

Komiser etrafı dumanla sarılı bir şekilde düşüncelere daldı. Pipodan gelen çıtırdama dışında sessizlik bozulmuyor, hatta kendini bile belli etmiyordu.

-Şu fotoğrafa bir bakın, dedi birden.

Bu, Pskov'da, terzinin beyaz duvarlı evinin çatısının altında duran makarası ile altı adımlık merdiveninde oturan anne, özenle poz veren baba ve işlemeli denizci yakalarıyla iki çocuğun fotoğrafıydı.

-Burası Rusya! Bir atlasa bakmam gerekti. Baltık Denizi'ne pek uzak değil! Orada birçok ufak ülke var: Estonya, Letonya, Litvanya...

Ve onları çevreleyenler de Polonya ve Rusya. Sınırlar, ırklara göre çizilemiyor. Bazen, köyden köye konuşulan dil değişiyor. Ve bir de her tarafa dağılmış olan, ama yine de bir halk oluşturan Yahudilerin ilerleyişi var. Buna komünistleri de ekleyin! Sınırlarda çarpışma olur! Aşırı milliyetçilerin orduları da var... İnsanlar kozalaklarla yaşamlarını sürdürüyorlar. Onlar başka bir yerdeki fakirlere nazaran daha fakirler. Bu yüzden açlık ve soğuktan ölüyorlar.

-Entelektüel kesim Alman kültürünü savunuyor, diğerleri Slav kültürünü ve tabii ki bir diğeri de topraklarını ve eski lehçelerini savunuyor.

-Laponya veya Kalmıkya köylüleri vardı ve sonra büyük sarışın şeytanlar ve son olarak da sarmısak yiyip kötüleri diğerlerine göre farklı şekilde öldüren Yahudi kırmaları vardı...

Maigret, yargıcın pek ilgiyle bakmadığı fotoğrafı geri aldı.

-Acayip çocuklar, dedi sadece.

Onu yargıca geri verip komiser sordu:

-İkisinden hangisini aradığımı söyleyebilir misiniz?

Trenin kalkmasına hâlâ kırk beş dakika vardı. Bay Coméliau sırayla objektife meydan okuyan çocuğu, sonra da ona dönüp sanki ondan tavsiye istermişçesine duran kardeşini inceledi.

-Bu tip fotoğraflar oldukça etkileyici oluyor, diye başladı Maigret tekrardan. İnsan kendine, bu çocukların ailelerinin, öğretmenlerinin nasıl olur da tek bakışta onların kaderlerini tahmin edemediklerini soruyor.

-Babaya iyi bakın... Milliyetçilerin komünistlerle savaştığı bir geceki kargaşa sırasında öldürülmüş... Ne biriyleydi ne de diğeriyle... Ekmek almak için çıkmıştı... Bu bilgileri şans eseri Pskovlu olan *Sicilya Kralı*'nın sahibinden aldım...

-Anne halen hayatta ve o evde yaşamaya devam ediyor. Pazar günleri, ulusal elbiselerini giyiyor ve yüzünün iki tarafından sarkan şapkasını takıyor.

-Çocuklar...

Durdu.

-Başka bir tarafta, Ohio'da bir çiftlikte doğan ve San Francisco'ya bağcık satarak hayata atılan Mortimer var. Aslen Odessalı olan Anna Gorskine ise gençliğini Vilna'da geçirmiş. Son olarak da çocukken Florida'ya göç etmiş olan İskoçyalı Bayan Mortimer var.

- Bunların hepsi Paris'teki Notre Dame Katedrali'nin yanı başında ve benim babam Loire Nehri'nin en eski bölgelerinden birinde korucuydu.

Saatine bir kez daha baktıktan sonra fotoğrafta kardeşine hayranlıkla bakan çocuğu gösterdi.

-Şimdi gidip bu çocuğu elime geçirmem gerekiyor!

Piposunu sobaya doğru mekanik bir şekilde sallarken neredeyse onu içine düşürüyordu.

Bir süre sonra altın çerçeveli gözlüğünü silen hâkim Coméliau, zabıt kâtibine:

-Sizce de Maigret değişik görünmüyor mu? Bana biraz... nasıl desem... biraz gergin... biraz, dedi.

Ümitsizce doğru kelimeyi ararken konuştu:

-Bu kadar yabancı bize ne yapmaya geliyor ki zaten?

Ondan sonra sert bir hareketle Mortimer dosyasını alıp okudu:

-Not alın, sene bin dokuz yüz...

Eğer dedektif Dufour, Maigret'nin fırtınalı bir sabahta yağmurluklu adamın çıkışını beklediği aynı duvar köşesinde beklediyse, bunun sebebi patikada bu gizli köşe dışında hiçbir yer olmamasıydı. Falezin yamacına kurulmuş olan birkaç villadan sonra sadece patika ve kesilmiş çimenler vardı.

Dufour'un üzerinde siyah tozluklar, ufak bir martingale kayışlı pardösü ve Fécamp'taki herkeste olan ve muhtemelen varınca hemen aldığı bir denizci şapkası vardı.

-Eee, diye sordu karanlık içinden yaklaşarak.

-Her şey iyi gidiyor patron.

Bu komiseri biraz korkutmuştu.

-Adam ne içeri girdi ne de dışarı çıktı... Eğer benim Fécamp'a gelişimden evvel geldiyse hâlâ içeride demektir...

-Olan biteni bana ayrıntılarıyla anlat.

-Dün sabah hiçbir şey olmadı! Hizmetçi çarşıya gitti. Gece olunca memur Bornier nöbeti devraldı. Geceleyin ne giren olmuş ne de çıkan. Saat onda ışıklar sönmüş...

-Ya sonra?

-Bu sabah Bornier uyumaya giderken nöbeti devraldım... Yer değiştirmek için gelecek... Önceki gün gibi saat dokuzda hizmetçi çarşıya gitti... Yarım saat sonra genç bayan dışarı çıktı... Ama geri dönmekte gecikmedi... Sanırım ziyarete gitti...

Maigret hiçbir şey söylemedi. Bu işte bir kusur olduğunu biliyordu. Ama düzgün bir gözlem için gerçekten kaç kişi gerekiyordu ki?

Villayı gözetlemek için tam üç kişi gerekliydi. Ve Dufour'un deyişiyle "genç bayan"ı takip etmek için bir polis daha gerekliydi!

-O gideli yarım saat mi oldu?

-Evet... Bakın! İşte Bornier... Benim yemek sıram geldi... Sabahtan beri sadece bir sandviç yedim ve ayaklarım dondu...

-Git...

Memur Bornier gençti ve emniyet şubesine yeni girmişti.

-Bayan Swaan'a rastladım, dedi.

-Ne zaman? Nerede?

-Rıhtımda... Bir anlığına... Dalgakırana doğru yürüyordu.

-Yalnız başına mı?

-Yalnız başına... Onu takip edecektim... Ama Dufour'un beni beklediği aklıma geldi... Dalgakıran herhangi bir yere gitmediğine göre, o da fazla uzağa gidemez...

-Nasıl giyinmişti?

-Koyu renkli bir mont... Dikkat etmedim...

-Ben gideyim mi, diye sordu Dufour.

-Sana gitmeni zaten söylemiştim...

-Eğer bir şey olursa bana haber verirsiniz, değil mi? Otelin kapısını arka arkaya üç kere çalmanız yeterli...

Amma salaktı! Maigret onu pek az dinledi. Bornier'e şöyle talimat verdi:

-Burada kal...

Ve birden Swaan villasına doğru gitti, neredeyse parmaklıktaki zili çalacaktı. Giriş katındaki yemek odası olduğunu bildiği yerden ışık geliyordu.

Beş dakika geçti, ortada hâlâ kimse yoktu ve o da alçak duvarın üstünden atlayıp kapıya vararak kapıyı yumrukladı.

İçeriden korku dolu bir ses geldi:

-Kim var orada?

Aynı zamanda çocuk bağırışları da geliyordu.

-Polis! Açın...

Bir tereddüt anı. Ayak sesleri.

-Çabuk açın!

Koridor karanlıktı. İçeri girerken Maigret karanlıkta göze çarpan hizmetçinin önlüğünü fark etti.

Hizmetçi kımıldamadı. Sırtını duvara vermişti ve korkudan kaskatı kesilmiş gibiydi.

-Bu sabah kiminle görüştün?

-Memur bey, size yemin ederim...

Kadın gözyaşlarına boğuldu.

-Size yemin ederim... Ben...

-Bay Swaan mı?

-Hayır! Ben... o... hanımefendinin kayınbiraderiydi... Bana hanımıma iletmem için bir mektup verdi.

-Neredeydi?

-Kasabın önündeydi... Beni bekliyordu...

-Seni bu tip işlerde daha önceden de kullanmış mıydı?

-Hayır... Asla... Onu burası dışında hiç görmüyordum.

-Peki, Bayan Swaan'a nereye randevu verdiğini biliyor musun?

-Hiçbir şey bilmiyorum! Hanımım bütün gün huzursuzdu. O da bana sorular sordu... Onun nasıl olduğunu öğrenmek istiyordu... Ben ise gerçeği, kötülük yapacak birine benzediğini söyledim... Daha yanıma yaklaştığında bile korktum.

Maigret aniden kapıyı kapatmadan çıktı.

16

Kayalıktaki Adam

Merkezden yeni çıkmış olan memur Bornier, önünden geçen şefini görünce heyecanlanıp ona tek bir laf etmeden hafifçe dokundu. Villanın kapısı hâlâ açıktı.

İki kere seslendi:

-Komiser! Komiser!

Maigret arkasına dönmedi. Sadece bir süre sonra adımlarını yavaşlatıp gelip geçenlerin dolaştığı Etretat Sokağı'nda durdu. Rıhtımda çamurları etrafa sıçratarak yürüdü ve dalgakıranın yönüne doğru adımlarını hızlandırdı.

Daha bu yönde yüz metre yürümemişti ki bir bayanın siluetini fark etti. Onun daha yakınından geçmek için yön değiştirdi. Bir balıkçı teknesi yükünü boşaltıyordu ve teknenin germe halatına asılı bir gaz lambası vardı.

Yerinde kalıp kadının ışıklı yere ulaşmasını bekledi ve Bayan Swaan'ın allak bullak yüzünü gördü. Gözleri boş bakıyordu ve yürüyüşü hızlıca, dikkatsizceydi. Sanki sakınarak arasından yürüdüğü çukurları mucize eseri geçiyordu.

Komiserin yanaşmasına ramak kalmıştı ve hatta bunun için birkaç adım bile atmıştı. Ama iki yanında köpüren dalgalarıyla

karanlık, uzun bir çizgi gibi görünen dalgakıranın bomboş olduğunu fark etti.

Tam da bu yöne doğru hızlıca ilerledi. Balıkçı teknesini geçti, etrafta tek bir insan bile yoktu. Gecenin karanlığı küçük boğazın yeşil ve kırmızı ışıkları ile deliniyordu. Kayaların üzerine dikilmiş olan fener, on beş saniyede bir denizin büyük bir parçasını ışıklandırıyordu ve bu ışık, falez akıntısının doğup öldüğü ürkütücü yeri aydınlatıyordu.

Maigret iskele babasına çarptıktan sonra dalga seslerinin çevrelediği kazıklar üzerinde duran yoldan gitti.

Gözleriyle karanlığı inceliyordu. Boğazdan çıkış izni isteyen bir geminin siren sesini duyuyordu.

Deniz, karşısında gürültüsüyle ve belirsizliğiyle duruyordu. Arkasında ise şehir dükkânları ve kalın kaldırımları ile duruyordu.

Hızlıca yürüyüp arada durup etrafına bakarken içinde gittikçe artan bir sıkıntı vardı.

Araziyi tanımıyordu ve yolu kısaltmak için yön değiştirdi. Onu işaret ışıklarına kadar götüren kazıklar üzerinde duran yolun sonunda tam olarak farkına varamadığı üç kara şekil vardı.

Daha ilerideki kayaların etrafında gezinen beyaz köpüklerin üzerinde kalan duvardan eğildi.

Şapkası uçtu. Onun peşinden koştu, fakat denize uçmasına engel olamadı.

Martılar kulak tırmalayıcı çığlıklar atıyorlardı ve bazen gökyüzünde parlayan beyaz bir kanat gözüküyordu.

Acaba Bayan Swaan randevuda kimseyi bulamamış mıydı? Acaba arkadaşının uzaklaşmak için zamanı mı olmuştu? Acaba ölmüş müydü?

Maigret yerinde duramıyordu, bunun anlık bir mesele olduğunu biliyordu.

Yeşil ışık yandı ve onu destekleyen demir kirişlerin üzerinde gezindi.

Kimse yoktu! Ve dalgalar teker teker, yüksekçe kendilerini öne atarak bende saldırdıktan sonra, beyaz bir çöküntü haline gelip yeni bir hamleyle tekrar geliyorlardı.

Aralıklarla birbirine vuran çakıltaşlarının sesleri geliyordu. Boş duran kumarhanenin belirsiz yapısı görünüyordu.

Maigret bir adam arıyordu!

Geriye gidip karanlığın içinde canavarlar gibi duran, birbirine benzer taşların arasından plajda dolaştı.

Dalgalarla aynı seviyedeydi. Yüzüne su damlaları geliyordu.

Böylece gelgitin alçak olduğunu ve dalgakıranın, aralarında suyun köpürdüğü siyah kayalardan bir kemerle çevrili olduğunu fark etti.

Adamı fark etmesi bir mucizeydi. İlk bakışta bu ona hayal ürünü olan, karanlığın içinde duran biçimsiz bir gölge gibi gelmişti.

Dikkatle baktı. Sondaki kayada, dalga en kibirli olan sırta çarpıp küçük su taneciklerine dönüşüyordu.

Canlı bir şeyler vardı...

Maigret'nin daha önceden üzerinde geçtiği yolu destekleyen kazıkların arasından geçmesi gerekti.

Taşları yosunlar sarmıştı. Ayakkabı tabanları kayıyordu. Birçok hışırtı duyuluyordu; bu sanki yüzlerce yengecin kaçışı, hava kabarcıklarının veya üzümün parçalanması ve yarısına kadar tahtayla kaplanmış midyelerin kıpırdanmasına benziyordu.

Maigret'nin ayağı kaydı ve bacağı bir su birikintisine dizine kadar girdi.

Adamı artık görmüyordu, ama doğru yöndeydi.

Bu bölgeye deniz daha alçakken gelmiş olmalıydı, çünkü komiser iki metrelik bir su birikintisini görünce birden durdu. Sağ ayağının ucuyla onu yoklarken neredeyse ileri doğru yalpalıyordu.

Hesap yaptıktan sonra yay şeklindeki destek sütununa asıldı.

Tam da böyle anlarda görülmemek daha iyiydi. Hazır olmadığın hareketler yapardın. Kötü bir akrobat gibi birden başarısızlığa uğrardın. Ama sanki elinde olmayan bir güç seni ilerlemeye iterdi. Düşsen de tekrardan kalkardın. Prestijden, güzellikten yoksun biçimde, çırpınırdın.

Maigret'nin yanağı kesildi ve sonrasında bunun, yüzükoyun taşların üzerine düştüğünden mi yoksa kalaslara çakılmış çivilerden birine mi sürtündüğünden mi olduğunu bilemedi.

Adamı tekrardan gördü ve adam uzaktan, insan şeklindeki kayalar gibi hareketsiz durduğu için kendi algılarından şüphe etti.

Belirli bir mesafe gittiğinde su bacaklarının arasında çalkalanıyordu ve o denizci değildi.

İstem dışı bir aceleyle ilerledi.

Sonunda adamın oturduğu kayalara dokundu. Bir metrelik bir alana yayılmıştı. Ondan on ya da on beş adım uzaktaydı.

Altıpatlarını çekmek aklına gelmeden, arazinin izin verdiği kadar ayakuçlarında yürümesinden dolayı taşlar yuvarlanmaya başladı, fakat sesleri denizin geri çekilmesi ile birbirine karıştı.

Ve sonra, kaskatı duran siluetin üzerine hiç düşünmeden birden atlayıp onu boynundan tuttu ve kolunu yakalayıp arkasına doğru kıvırdı.

İki adam neredeyse şimdiye kadar hiç böyle güçlü vurmamış olan dalga tarafından düşürülüp yakalanacaktı. Bunun olmamasının sebebi sadece talihti.

Aynı hareketi on defa denedi ve her seferinde sonuç hüsran oldu.

Saldırganı görmemiş olan adam bir yılanbalığı gibi debeleniyordu. Kafası kıstırıldığı için tüm vücudu bu durumda normalin üzerinde bir esneklikle hareket ediyordu.

Maigret onu boğmak istemiyordu. Onu sadece hareketsiz kılmak istiyordu ve ayağının ucunu kazığın arkasına dolamıştı. Diğer ayağı ise ikisini birden destekliyordu.

Rakibinin direnişi kısa sürdü. Bu sadece anlık, içgüdüsel bir tepkiydi.

Kafası yüzüne arada çarptığında düşünmeye zaman buluup Maigret'nin yüzünü görünce hareketsiz durdu.

Gözlerini kırpıştırmasından teslim olduğu anlaşılıyordu ve boğazını rahat bıraktığında adam garipçe hareket eden denizi gösterdi ve kesik bir sesle mırıldandı:

-Dikkat!

-Muhabbet etmek ister misiniz Hans Johannson, diye sordu tırnakları vıcık vıcık yosun içinde kalan Maigret.

Aslında o anda, yanındaki adam tek bir ayak hareketiyle onu suyu gönderebilirdi.

Bir saniye bile geçmemişti ki Johannson bu fırsattan yararlanmayıp en baştaki kazığın yakınına çömeldi.

Hatta Maigret tüm samimiyetiyle biliyordu ki tekrar yukarı çıkması için tutsağının ayağından bir an tutması gerekiyordu.

Sonra ikisi birlikte tek kelime etmeden ters yöne gittiler. Deniz daha da yükselmişti. Kıyıdan iki adım uzakta, komiserin

önceden de önünü kesen, fakat şimdi daha derin olan su birikintisiyle karşılaştılar.

İlk suya giren Letonyalı'ydı; üç metre gittikten sonra ayağı değmemeye başladı, çırpındı, tükürdü ve sonunda kemerin yakınına çıktı.

Maigret ardından atladı. Bir an gözlerini kapattı, çünkü bu ağır vücudu yüzeyde tutamayacak kadar güçsüz olduğunu hissetti.

İki adam ıslak, parıldayan bir halde plajın taşları üzerinde yeniden buluştu.

-O konuştu mu, diye Letonyalı sanki onu hayata bağlayacak hiçbir şeyi kalmamış, her şeyini kaybetmiş, ölü bir ses ile sordu.

Maigret yalan söyleyebilirdi.

O açığa vurmayı tercih etti:

-Hiçbir şey söylemedi... Ama biliyorum...

Orada durmaları mümkün değildi. Rüzgâr yüzünden ıslak kıyafetleri buz kütlesine dönüşmekteydi. İlk olarak Letonyalı'nın dişleri takırdamaya başladı. Ayın tuhaf ışığı altında Maigret onun dudaklarının mosmor olduğunu fark etti.

Bıyığı yoktu. Bu, kardeşini gözleriyle yiyen Pskovlu çocuğun, Fédor Yourovitch'in dertli yüzüydü. Ama gözbebekleri hâlâ aynı soluk gri rengindeydi ve zalim bir durağanlık barındırıyordu.

Biraz sağ tarafa döndüklerinde bu iki adam Bayan Swaan'ınki de olmak üzere iki ya da üç villa ışığının falezde nokta nokta durduğunu gördü.

Ve fener ışığı geçerken altında iki çocuk ve korkmuş bir hizmetçiyi barındıran çatı görülebiliyordu.

-Gelin, dedi Maigret.

-Karakola mı?

Sesinde teslimiyet ya da daha doğru bir ifadeyle umursamazlık vardı.

-Hayır...

Limandaki otellerden biri olan *Leon'un Yeri*'ni biliyordu ve yaz sezonunu Fécamp'ta geçiren birkaç yüzücü dışında hiçbir işe yaramayan bir girişi olduğu gözüne çarpmıştı. Bu kapı güzel havalar için yarı lüks bir yemek odasına dönüştürülmüştü.

Kışın balıkçılar kafe bölümünde içmek, istiridye ve ringa balığı yemekle yetinirlerdi.

Maigret de işte o kapıyı itiyordu. Yanındakiyle karanlık odayı geçtiler ve genç bir hizmetçi kızın şaşkınlık içinde bağırdığı mutfağa girdiler.

-Patronunu çağır...

Hiç kıpırdamadan bağırdı:

-Bay Leon! Bay Leon!

-Bir oda, dedi polis memuru, Bay Leon gözükünce.

-Bay Maigret! Ama siz ıslanmışsınız? Siz...

-Bir oda, çabuk!

-Odalarda ateş yok! Ve tek bir sıcak su kabı asla...

-İki tane sabahlığınız vardır, değil mi?

-Elbette... Benimkiler... Ama...

Komiserden üç kafa daha kısaydı!

-Getirin onları!

Uyduruk kenarlı dik merdiveni tırmandılar. Oda düzenliydi. Bay Leon panjurları kendisi kapatıp şöyle önerdi:

-Grog içmeye ne dersiniz? Hem de büyük bir bardakta!

-Böyle işte... Evvela, sabahlıklarınız...

Fakat Maigret soğuktan dolayı kendisini yine kötü hissetmeye başladı. Göğsündeki yaralı bölge donmuş gibiydi.

Birkaç dakikada aralarında bir koğuş samimiyeti doğdu. Birbirlerinin karşısında soyunup giyindiler. Bay Leon sabahlıklarla dolu kolunu kapı arasından uzattı.

-En büyüğünü bana verin, dedi polis memuru.

Ve Letonyalı onları karşılaştırdı.

Onu yanındakine uzattığı anda pansumanının ıslanmış olduğunu fark etti ve yüzüne sinirsel bir tik yerleşti.

-Kötü mü?

-Bugünlerde alınması gereken iki ya da üç kaburga var...

Bu kelimeleri sessizlik izledi. Bay Leon kapının arkasından bağırarak araya girdi:

-Her şey yolunda mı?

-Girin!

Sabahlık Maigret'nin dizlerine kadar gelip kıllı baldırlarını ortada bırakıyordu.

İnce ve solgun olan Letonyalı ise sarışın saçları, kadınsı ayak bileği ve üzerindeki kıyafet ile palyaçoya benziyordu.

-Groglar hemen geliyor! Kıyafetlerinizi kurutayım, değil mi?

Ve Bay Leon nemli ve çamurlu yığını alıp merdivenlerin başından seslendi:

-Eee? Hani groglar, Henriette?

Sonra tavsiyede bulunmak için gerisingeri döndü:

-Yüksek sesle konuşmayın... Yan odada Havre'den gelen tüccar bir yolcu var. Sabahın beşinde trene binmesi gerekiyor...

17

Rom Şişesi

Birçok dava için polis ve itiraf etmesi için köşeye sıkışan arasında yürekten gelen bir bağ oluştuğunu söylemek biraz abartılı olabilirdi.

Yine de her seferinde en azından kaba saba bir tür yakınlık oluşurdu. Bunun sebebi şüphesiz polisin ve kötülük peşinde olanın haftalar, hatta aylar boyunca sadece birbiriyle meşgul olmasıydı.

Polis, suçlunun daha da geçmişine gidip düşünceleriyle hareketlerini önceden tahmin edebilmek için saldırırdı.

Her ikisi de bu konuda payına düşeni yapardı. Ve karşılaştıkları zaman bu, tüm erkeklerin günlük hayatlarında aralarında olan nazik ilgisizliği eritebilecekleri dramatik şartlar altında olurdu.

Büyük güçlüklerin sonunda suçluyu yakalayıp sonra ona olan sevgisinden kendisini kaybeden, hapishaneye ziyarete giden ve idamına kadar ona manevi destek veren dedektifler vardır.

Bu, odada yalnız başına duran iki adamın tutumunu açıklıyordu. Otel sahibi odun kömüründen ufak bir ocak ve içinde kaynayan bir su olan bir kap getirdi. Kenarda, iki bardağın ve şekerliğin yanında uzun bir rom şişesi vardı.

İkisi de üşümüştü. Ödünç aldıkları sabahlıklara sarılmış olarak onları ısıtmaya yetmeyen bu küçük ocağa uzanıyorlardı.

Duruşlarında gözüken görevlerinden, üslerinden vazgeçme hali ve umursamazlık, bu tip adamlarda görülemeyecek kadar sosyal bir olguydu.

Belki de sadece üşüdüklerinden dolayı olabilir miydi? Bunun, içlerini saran bezginlikten kaynaklanması daha mümkündü.

Sonu gelmişti! Bunu hissetmek için konuşmalarına lüzum yoktu.

Böylece ikisi de kendilerini sandalyelere bırakıp ellerini çaydanlığa uzatarak ortak noktaları olan mermerden ufak ocağa baktılar.

Rom şişesini eline alan Letonyalı oldu ve keskin hareketlerle grogları hazırladı.

Birkaç yudum içtikten sonra Maigret sordu:

-Onu öldürmek mi istiyordunuz?

Cevap da aynı açıklıkla hemen geldi:

-Yapamadım.

Ama bütün yüzü ona rahat vermeyen tikleri yüzünden buruştu.

Bazen gözkapakları defalarca açılıp kapanıyordu, bazen dudakları geriliyordu ve bazen de burun delikleri kıpırdıyordu.

Pietr'in iradeli ve zeki görünüşü zayıflıyordu.

Maigret'nin hareketlerine dikkat etmediği sinirleri kasılmış olan aylak, yani Rus üstün geliyordu.

İşte böylece yanındakinin rom şişesini eliyle kavradığının farkına varmadı. Gözlerin parıldamasına rağmen bir bardak doldurulmuş ve tek seferde içilmişti.

-Pietr onun kocası mıydı? O ise Olaf Swaan'dı, değil mi?

Letonyalı, ayakta zor durarak ayağa kalkıp etrafında sigara arandı ve bulamayınca üzülmüş gibi oldu. Küçük ocağı destekleyen masanın yanından geçerken biraz daha rom döktü.

-Başlanılması gereken yer orası değil, dedi.

Sonra yanındakinin yüzüne bakarak:

-Sonuçta her şeyi ya da neredeyse her şeyi biliyorsunuz, değil mi?

-Pskov'da iki erkek kardeş... Sanırım ikizler, değil mi? Siz Hans'sınız, hani diğer kardeşini hayranlık ve sakinlikle izleyen...

-Daha biz çocukken bile bana uşağıymış gibi davranmak hoşuna giderdi... Ve bunu sadece yalnızken değil, arkadaşlarımızın karşısında da yapardı... Uşak demezdi, köle derdi... Bunun benim hoşuma gittiğini söylemişti... Aslında hoşuma da gidiyordu, hâlâ nedenini bilmiyorum... Gözüm sadece onu görüyordu... Onun için öldürürdüm bile... Ama sonra...

-Ama sonra ne?

Kasıldı. Kirpiklerini kırpıştırdı. Bir yudum rom içti.

Omuz silkti, şöyle der gibiydi:

-Her şeyden sonra...

Ve kontrollü bir sesle başladı:

-Ama sonradan ben bir kadını sevince bu düşkünlüğümü sürdüremedim... Kesinlikle azaldı! Pietr'i şey gibi seviyordum... ne bileyim işte! Onun üstünlüğünü kabul etmeyen arkadaşlarımla kavga ediyordum ve en zayıfları ben olduğum için beni neşe içinde dövüyorlardı.

-Böyle bir nüfuz durumu ikizler arasında sık görülür, diye belirtti Maigret ikinci bir grog hazırlarken. Biraz izin verir misiniz?

Kapıya gidip Leon'a, kıyafetlerinin içinde duran piposuyla tütününü getirmesi için seslendi. Letonyalı araya girdi:

-Benim için de sigara, eğer mümkünse tabi?

-Ve sigara da... Mavisinden!

Tekrardan yerine geçti. İkisi de hizmetçi kızın istenilenleri getirdikten sonra gitmesini bekledi.

-Tartu Üniversitesi'nde beraberdiniz, diye Maigret tekrardan sözüne başladı.

Öteki ne yerinde oturabiliyordu ne de yerinde durabiliyordu. Sigarasını hafifçe ısırarak içerek ağzına gelen tütün parçalarını tükürüp, ayaklarını yere vurarak yürüyordu ve şöminedeki vazoyu alıp yerini değiştirirken gittikçe artan bir heyecanla konuşuyordu.

-Evet, işte orada başladı her şey! Kardeşim en iyi öğrenciydi. Bütün hocalar onunla ilgileniyorlardı. Hatta en küçüklerden biri olmasına rağmen Ugala başkanı seçilmişti.

-Tavernalarda çok fazla bira içerdik. Özellikle de ben! Neden o kadar erkenden içmeye başladım bilmiyorum. Sebebi yoktu. Sonuç olarak devamlı içtim.

-Sanırım bunun sebebi, birkaç bardaktan sonra dünyayı daha kafama yatan bir şekilde ve görkemli bir rolüm olan bir yer olarak hayal ediyordum...

-Pietr bana çok kötü davranıyordu. Bana "pis Rus" muamelesi yapıyordu. Bunu anlayamazsınız. Anneannem Rustu. Ve bizde Ruslar, hele ki savaştan sonra tembeller, sarhoşlar, hayalperestler olarak görülüyordu.

-O dönemde komünistler tarafından körüklenen bir ayaklanma oldu. Kardeşim Ugala Derneği'nin başındaydı. Bir kışlaya silah bulmaya gittiler ve bütün şehirde çarpıştılar.

-Ben ise korktum... Bu benim suçum değil... Korkuyordum... Yürüyemiyordum... Panjurları kapatılmış olan bir tavernada kaldım ve her şey devam ederken ben içmeye devam ettim...

-Benim kaderimin bütün eserlerini ezbere bildiğim Tchekhov gibi büyük bir dram yazarlığı olduğuna inanıyordum. Pietr buna gülerdi.

-'Sen... Sen hep işe yaramaz biri olacaksın!' derdi.

-Ama bütün sene karışıklık ve ayaklanmalarla çığırından çıkmış bir şekilde geçti. Ordu, düzeni sağlama konusunda yetersizdi, şehri korumak için yerel halk birlikler oluşturuyordu.

-Ugala'nın şefi olan kardeşim en tehlikeli adamların bile ciddiye aldığı birisi haline gelmişti. Ondan, özgür bir Estonya Devleti'nin geleceği olarak bahsedildiği zamanlarda daha bıyıkları çıkmamıştı.

-Ama düzen sağlandı ve örtbas edilmesi gereken bir skandal ortaya çıktı. Hesaplar tutulurken Pietr'in Ugala'yı özellikle kendi serveti için kullandığı gözler önüne serildi.

-Birçok komite üyesinin de kayıtlarını kurcalamıştı.

-Ülkeyi terk etmek zorunda kaldı. Berlin'e gidip bana yazarak beni kendisine katılmam için çağırdı.

-Tam orada ikimiz de baştan başladık.

Maigret, Letonyalının canlanmış yüzünü inceliyordu.

-Sahteciliği kim yapıyordu?

-Pietr bana her türlü yazıyı taklit etmeyi öğretti ve bana kimya dersleri aldırdı... Ufak bir odam vardı ve bana ayda iki yüz mark veriyordu... Birkaç hafta sonra metreslerini gezdirmek için bir araba satın aldı...

-Özellikle çekleri okutuyorduk... On marklık bir çekten bin marklık bir senet ortaya çıkarıyordum ve Pietr de bunu İsviçre'de, Hollanda'da ve hatta bir keresinde İspanya'da piyasaya sürüyordu.

-Çok içiyordum. Beni hor görüp kötü davranıyordu. Bir gün istemeden de olsa, diğerlerine göre daha az başarılı olan bir sahtecilik olayı yüzünden neredeyse içeri giriyordu.

-Bana sopayla vurdu...

-Ve hiçbir şey demedim! Ona hâlâ hayrandım... Neden bilmiyorum... Aslında herkes öyleydi... Bir ara, eğer isteseydi, Nazi Hükümeti bakanlarından birinin kızıyla evlenebilirdi...

-Bu başarısız çekin akabinde *Ecole-de-Médecine* Sokağı'nda oturduğum Fransa'ya gitmemiz gerekti.

-Pietr artık yalnız çalışmıyordu. Birçok uluslararası çeteyle ilişki kurdu... Yurtdışına çok sık çıkıyordu ve artık beni gittikçe daha az kullanmaya başlamıştı... Sadece birkaç kez sahtecilik işine alışkın olduğum için kullandı...

-Bana az para veriyordu.

-'Sen içmekten başka hiçbir işte yaramazsın, pis Rus!' derdi sürekli.

-Bir gün onu milyarder yapacak önemli bir iş için Amerika'ya gideceğini söyledi. Bana şehir dışında kalmamı söyledi, çünkü Paris'te yabancı şube polisleri zaten beni pek çok sefer sorguya çekmişlerdi.

-'Senden tek istediğim sakin durman! Fazla da bir şey sayılmaz!'

-Aynı zamanda benden bir dizi sahte pasaport yapmamı istedi ve ben de yaptım.

-Havre'ye gittim...

-Orada Bayan Swaan ismini alan kadınla tanıştınız...

-Onun adı Berthe idi...

Bir sessizlik anı. Letonyalı'nın âdemelması şişiyordu.

Sonra anlatmaya devam etti:

-Ben hayatta bir şey olabilmek istiyordum! O, kaldığım otelin kasiyeriydi... Her gece sarhoş döndüğümü görüyordu... Ve bana söyleniyordu...

-Aşırı sarhoş olmadığım bir gece o bana moral verirken onun kollarında ağladım ve sanırım başka bir adam olmaya yemin ettim.

-Sanırım sözümü tutacaktım. Her şeyden bıkmıştım. Yeterince sürüklenmiştim!

-Bu bir aya yakın sürdü... İşte! Bu aptalca! Pazar günü ikimiz halk konserlerine giderdik... Sonbahardı... Limandan gemilere bakarak dönerdik.

-Aşktan bahsetmezdik... Bana arkadaşım olduğunu söylerdi... Ama biliyordum ki bir gün...

-Ah evet! Bir gün kardeşim geri geldi... Bana hemen ihtiyacı vardı... Elindeki çantanın içi oynama yapılacak çeklerle doluydu... Onları nereden aldığı merak konusuydu! Bütün büyük dünya bankalarınınki vardı...

Böylece kendisi bir denizci subayı olmuştu ve adını Olaf Swaan olarak geçiriyordu...

-Otelime gelirdi... Bu hassas bir iş olduğu için haftalarca böyle devam etti. Ben çeklerde oynama yaparken o da gemileri almak için limanda bir oraya bir oraya koşuşturuyordu.

-Ama bu yeni işi iierliyordu. Bana anlattığına göre birleşme için gizli bir rol oynayacak olan en önemli Amerikan sermayedarlarından biriyle anlaşmıştı.

-Bütün uluslararası çeteleri tek bir el altında birleştirmekten bahsediyordu.

-İçki kaçakçıları ile anlaşma şimdiden sağlanmıştı... Kaçak alkol için ufak boyutlu gemiler gerekiyordu...

-Size gerisini anlatmama gerek var mı? Pietr beni çalışmaya zorlamak için arpamı kesti... Etrafımda saatçi büyüteçleri, asitler, tüyler, her tür mürekkep ve hatta bir tanışabilir basım aleti ile odama kapatılmış şekilde yaşıyordum. -Bir gün kardeşimin odasına sertçe daldım.

-Berthe kollarındaydı...

Gergince elinde tuttuğu, dibinde azıcık kalmış olan şişeyi büyük bir yudumla bitirdi.

-Bense çekip gittim, dedi garip bir sesle. Başka bir şey yapamazdım. Çekip gittim... Trene bindim. Paris'in barlarında günlerce dolaşıp durdum... *Sicilya Kralı* Sokağı'nda ölümüne sarhoş, hastalıktan tükenmiş bir şekilde kalakaldım.

18

Hans'ın Ailesi

-Kadınlarda acıma duygusundan başka bir şey uyandıramadığımı kabul etmek lazım. Uyandığımda, başımda benimle ilgilenen bir Yahudi vardı...

-Ve o da başucumda durarak içmemi engelliyordu! Diğerinin yaptığı gibi, bana çocukmuşum gibi davranıyordu!

Güldü. Gözleri dolmuştu. Vücudunun oyunları olan tüm bu değişimleri takip etmek yorucuydu.

-Sadece o direndi. Pietr'e gelince... Aramızda o kadar ortak şey olmasına rağmen bunu sadece ikiz olduğumuz için yapıyordu...

-Size onun yüksek tabakadan bir Alman ile evlenebileceğini söylemiştim... Ama hayır! Berthe ile evlendi ve bu Berthe'in yer değiştirip Fécamp'ta çalışmaya başlamasından kısa bir süre sonra olmuştu... Ona gerçeği söylememişti...

-Bunu anlıyorum! Bilirsiniz, sakin ve düzenli ufak bir yer ihtiyacı...

-Çocukları oldu!

Bunun ağır geldiği söylenebilirdi. Sesi titriyordu. Gözleri gerçek yaşlarla doluydu, fakat sanki gözkapakları fazla yorgunmuş gibi bu yaşlar hemen kuruyordu.

-Bu sabah bile, o bir uzun yol kaptanıyla evli olduğunu zannediyordu.

-Pietr arada gelip iki gün veya bir ay o ve çocuklarla zaman geçirirdi.

-Bunlar olurken ben diğerinden, yani Anna'dan kurtulamıyordum.

-Beni kim bilir neden seviyordu... Ama beni seviyordu, bu kesin...

-Ona, hayatım boyunca kardeşimin bana davrandığı gibi davranıyordum... Ona hakaret ederdim... Onu devamlı aşağılardım...

-Sarhoş olduğum zamanlar ağlardı... Ve ben aşırı içiyordum... Aşırı derecede!

-Hatta afyon ve bir sürü pislik kullandım... Aşırı derecede!

-Sonra hastalandım ve benimle haftalarca ilgilendi... Fakat sonunda her şey dağıldı...

Vücudunu tiksinti ile gösterdi. Şöyle rica etti:

-Biri içki almak istemez misiniz?

Maigret bir an bile tereddüt etmeyip basamaklardan bağırdı:

-Rom!

-Arada sırada kaçardım, Fécamp'a gider, Berthe'nin olduğu villanın etrafını kolaçan ederdim... Onu ilk bebeğinin bebek arabasını iterken görüyordum...

-Pietr, benzerliğimiz yüzünden onun kardeşi olduğumu söylemek zorunda kaldı...

-Bir seferinde aklıma bir fikir geldi... Daha biz çocukken ona hayranlığımdan ötürü Pietr'in tavırlarını taklit etmek için kendimi zorlardım...

-Kısacası aklımı kemiren o kadar çok sıkıntılı düşünce vardı ki bir gün onun gibi giyinip oraya gittim...

-Hizmetçi kadın hiçbir şeyin farkına varmamıştı... Ama tam içeri gireceğim anda çocuk gelip bağırdı: "Baba!"

-Ben sadece bir salağım! Kaçtım! Ama bu hâlâ kafamda duruyor...

-Zaman zaman Pietr bana randevu verirdi... Ona sahte belgeler gerekiyordu...

-Ben onları hazırlardım! Neden mi?

-Ondan nefret ediyordum ve yine de otoritesine boyun eğiyordum.

-O milyonlarla oynayıp saraylarla salonlarda geziyordu...

-İki kere tutuklandı ve iki seferinde de kendini kurtardı.

-Onun örgütüyle asla uğraşmadım, ama benim gibi bunu siz de biliyor olmalısınız. Yalnız kaldıkça veya suç ortaklarıyla birlikteyken sadece orta düzeyde işlerle uğraştı...

-Ama daha kısa bir süredir tanıdığım Mortimer onu fark etti... Kardeşim becerikli, cüretkâr ve hatta dâhiydi. Diğeriyse bölgelere sahipti ve dış dünyada bir tanınmışlığı vardı.

-Pietr büyük dolandırıcıları emri altında birleştirip hırsızlık yapmak için çalışıyordu.

-Mortimer ise bu işin sermayedarıydı...

-Tüm bunlar umurumda değildi... Kardeşimin ben daha Tartu'da öğrenciyken söylediği gibi, ben bir işe yaramazdım... Ve tüm işe yaramazlar gibi içerek umutsuzluk döneminden yücelme dönemine geçtim...

-Ters giden bunca şeyin arasında hâlâ kendime nedenini sorduğum, su yüzüne çıkan tek bir şey vardı ve bu da bir kişiyle mutlu olabilme hayalimdi: Berthe ile...

-Geçen ay oraya gitmek gibi bir yanlış yaptım... Berthe bana tavsiyeler verdi... Ve şöyle dedi:

-'Neden kardeşini örnek almıyorsun?'

-Böylece aklıma aniden bir fikir geldi. Bunun önceden neden aklıma gelmediğini bilmiyordum...

-İstediğim zaman Pietr olabilirdim!

-Birkaç gün sonra Fransa'ya geldiğini ve bana ihtiyacı olduğunu yazmıştı.

-Brüksel'e gidip onu bekledim. Ters yöndeki trene bindim ve o kalkıp lavaboya gidene kadar valizlerin arkasında saklandım. Arkasındaydım.

-Onu öldürdüm! Bir litre Belçika ardıç içkisi bitirmiştim. En zoru da onun giysilerini çıkarıp üzerine benimkileri geçirmekti...

Maigret'nin hayal bile edemeyeceği bir pisboğazlık ve açgözlülük ile içiyordu.

-*Majestic*'teki ilk görüşmenizde Mortimer bir şeyden şüphelenmiş miydi?

-Sanırım evet. Ama belli olmayan bir şüpheydi. O an aklımda tek bir şey vardı: Berthe'i tekrar görmek...

-Ona gerçeği itiraf etmek istiyordum... Pek de bir pişmanlığım yoktu ve yine de suçumdan faydalanamıyordum... Pietr'in sandığında her türlü kıyafet vardı... Genelde de olduğum gibi, bir aylak şeklinde giyindim... Otelden arkadan çıktım.. Mortimer'in beni takip ettiğini hissettim ve iki saat boyunca izimi kaybettirmeye uğraştım...

-Sonra bir arabaya bindim ve Fécamp'a gittim...

-Berthe gelişime bir anlam veremedi... Ve onun karşısına geldiğimde ve bana sorular sorarken kendimi suçlayacak cesareti bulamadım!

-Siz ansızın geldiniz... Sizi pencereden gördüm... Berthe'ye, hırsızlık yüzünden takip edildiğimi anlattım ve ondan beni kurtarmasını istedim.

-Siz gidince bana dedi ki:

-'Gidin şimdi! Kardeşinizin evinin onurunu ayaklar altına alıyorsunuz...

-Eksiksizce! O böyle dedi! Ve ben de uzaklaştım! Ve böylece Paris'e geldik, siz ve ben...

-Anna'nın yanına gittim... Bilindik bir sahneydi... Gözyaşları... Gece yarısı, bu sefer her şeyi anlamış olan Mortimer gelip eğer Pietr'in yerini tamamıyla almazsam beni öldüreceğini söyledi.

-Bu onun için en büyük sorundu... Pietr onun çetelerle tek bağlantısıydı... O olmadan diğerlerinin üzerinde bir gücü yoktu...

-Tekrardan *Majestic*'te... Siz peşimdeydiniz! Öldürülmüş bir dedektiften bahsedildiğini duydum... Sizi ceketinizin içinde kaskatı dururken gördüm...

-Hayattan ne kadar tiksindiğimi hayal bile edemezdiniz...

-Kardeşimin rolünü ebediyen oynamaya mahkûm edildiğim fikri...

-Ufak barı hatırlıyor musunuz? Peki ya, düşürdüğünüz fotoğrafı?

-Mortimer'in *Sicilya Kralı*'na ziyareti sırasında Anna itiraz etti... Bu birleşmeyle ona haksızlık edilmiş gibi hissediyordu... Yeni rolümün beni ondan uzaklaştıracağını anlıyordu...

-*Majestic*'teki odamda geceleyin bir paket ve bir mektup buldum... Gri bir konfeksiyon ürünü takım ve Mortimer'i öldüreceğini söylediği ve ayrıca bir yerde randevunun verildiği bir kâğıt...

Duman, havayı yoğunlaştırıp daha da sıcak yapmıştı. Cisimlerin köşeleri bulanıklaşmıştı.

-Buraya Berthe'yi öldürmek için geldiniz, diye tane tane söyledi Maigret.

Yanındaki içiyordu. Cevap vermeden önce ocağa yakınlaşarak bardağını bitirdi:

-Herkesten kurtulmak için! Ve kendimden! Her şey canıma yetmişti! Ve kardeşimin bir Rus fikri diyebileceği tek bir şey geliyordu aklıma... Birbirimizin kollarındayken Berthe ile ölmek...

Farklı bir sesle araya girdi:

-Bu aptalca! Bu tip fikirler için bir litre alkol almak lazım... Kapıda bir polis vardı... Ayıldım... Etrafı dolaştım... Bu sabah, yengeme versin diye hizmetçi kıza verdiğim notta, dalgakıranda buluşmaya gelmesini ve özellikle de yanında biraz parayla bizzat gelmezse beni götüreceklerini söyledim...

-Alçakça, değil mi?

-Geldi...

Böylece birden dirseklerini şöminenin mermerine dayamış bir adam gibi değil, bir çocuk gibi gözyaşlarına boğuldu. Hıçkırıklarla kesilen bir ses tonuyla anlattı:

-Cesaretim yoktu... Karanlıktaydık... Deniz gürüldüyordu... Her şeyi söyledim... Her şeyi! Suçu da! Evet, sıkışık lavaboda kıyafet değiştirdiğimi de... Sonradan o deliriyor gibi oldu ve ona bunun gerçek olmadığına dair yemin ettim... Bekleyin! Suçtan bahsetmiyorum! Pietr'in rezil biri olmasından bahsediyorum... Ondan intikam almak için hepsini uydurduğumu söyledim... Bana inanmış olmalıydı... Böyle şeylere hep inanılır... Parayı getirdiği el çantasını yere bıraktı. Ve bana dedi ki... Hayır! Hiçbir şey diyemedi...

Kafasını kaldırıp allak bullak bir yüz ile Maigret'ye doğru dönüp yürümeye çalıştı, fakat sendeleyerek şömineye yapıştı.

-Bana şişeyi verir misiniz?

Ve bu "misiniz" kısmında tam da bir sarhoşun duygusallığı vardı.

-Söyleyin bakalım... Fotoğrafı bana biraz verin... Biliyor musunuz ki...

Maigret cebinden Berthe'nin fotoğrafını çıkardı. Bu davada yaptığı tek hata genç kadının Hans'ın düşüncelerine hâkim olduğuna inanmasıydı.

-Hayır... Diğeri...

İşlemeli denizci yakaları ile iki çocuğun olduğu fotoğrafı! Letonyalı ona sanki bir halüsinasyonmuş gibi baktı. Komiser fotoğrafı ters tarafından görüyordu, ama en sarışın olan çocuğun kardeşine olan hayranlığını görebiliyordu.

-Kıyafetimle birlikte altıpatlarımı da getirmişler, dedi Hans etrafına bakarak kayıtsız, aksandan yoksun bir sesle.

Maigret kıpkırmızıydı. Beceriksizce, onunkinin durduğu yatağı gösterdi.

Letonyalı şömineden kalktı. Artık sendelemiyordu. Tüm enerjisini kullanması gerekiyordu.

Komiserin bir metre yakınından geçti. İkisinin de üzerinde sabahlık vardı. Rom şişelerini paylaşmışlardı.

Karşı karşıya duran iki sandalyede bir taraflarını odun kömürü ocağına vermişlerdi.

Bakışları birbiriyle kesişti. Maigret'nin kafasını çevirecek cesareti yoktu. Adeta kaskatı kesilmişti.

Ama Hans sertçe önünden geçip gıcırdayan yatağın ucuna oturdu.

İkinci şişede biraz alkol kalmıştı. Komiser onu kaptı. Şişenin ağzı bardakta çınladı.

Yavaşça içti. Bundan ziyade içiyor gibi yapıyor olabilir miydi? Nefesini tuttu.

Sonunda bir patlama sesi. Bardağını tek bir dikişte bitirdi.

Bunun idari dildeki tercümesi şuydu:

19 Kasım... saat onda Hans Johannson isimli Pskov doğumlu Estonyalı işsiz, Paris'te Sicilya Kralı Sokağı'nda yaşayan ve Kuzey Yıldızı treninde kardeşi Pietr Johannson'un ölümünden suçlu bulunan bu kişi; aynı senenin kasımında Birinci Emniyet Şubesi'nden komiser Maigret tarafından Fécamp'ta tutuklandıktan kısa süre sonra ağzına tek el ateş ederek intihar etmiştir.

6 mm'lik mermi damağını geçip beynine saplanmıştır. Ölümü ani olmuştur.

Ceset, gereği üzerine inceleme için adli tıbba nakledilmiştir.

19

Yaralı

Hemşireler, Bayan Maigret'nin memleketi olan Alsace'deki köyünde yaptığı yaz tatillerinde kendisinin hazırladığı erik liköründen içmeden gidemezlerdi

Kapı kapanıp da merdivenlerde ayak sesleri duyulduğunda, gül buketi desenli duvar kâğıtları ile kaplı yatak odasına girdi.

Biraz yorgun duran ve gözlerinin altındaki halkalarıyla kırmızı ipekten ve kuş tüyünden olan büyük yatağında yayılmıştı.

-Canını acıttılar mı, diye sordu karısı aynı zamanda etrafı düzelterek.

-Çok değil.

-Yemek yiyebilir misin?

-Biraz...

-Senin ameliyatını yapan cerrahlar kralları, Clemenceau ve Courteline gibilerini ameliyat edenlermiş.

Bir hemşirenin ayak izi bıraktığı kilimi silkelemek için pencereyi açtı. Sonra mutfağa geçip bir tavanın yerini değiştirdi ve kapağını alıp yanına koydu.

-Söyle bakalım Maigret, dedi gelirken kadın.

-Neyi, diye sordu o da.

-Bu ihtiras cinayeti hikâyesine inanıyor musun?

-Kimden bahsediyorsun?

-Bu sabah mahkemeye götürülen Yahudiden, Anna Gorskine'den. Mortimer'i sevdiğini öne sürüp onu kıskançlığı yüzünden öldürdüğünü söyleyen *Sicilya Kralı* Sokağı'ndan bir kadın...

-Aaa! Bugün müydü?

-Bu çok saçma...

-Aman! Hayat o kadar karmaşık ki görüyorsun işte... Yastığımı dikleştirsene...

-Beraat etmeyecek mi?

-Onu başka suçlardan beraat ettirirler!

-Sadece şunu diyorum ki... Senin davana karışmamış mıydı o?

-Belirsiz bir şekilde, dedi iç çekerek.

Bayan Maigret omuzlarını silkti.

-Adli polisten bir amirin eşi olmak gerçekten de zor!

Ama bunu gülümseyerek söylüyordu.

-Bir şey olduğunda başkomiserden öğreniyorum... Gazeteci olan bir yeğeni var da, diye ekledi.

Maigret de gülümsedi.

Ameliyatından önce iki defa Saint-Lazarre'a Anna'yı görmeye gitmişti.

İlk seferde onun yüzünü tırmalamıştı.

İkinci seferde Bagnolet'teki bir evde yaşayan, Torrence'in ve José Latourie'nin katili olan Pepito Moretti'nin ertesi gün yakalanmasına yarayan bilgiler vermişti.

Günlerce yeni bir haber gelmedi! Zaman zaman çok uzaklardan gelen biraz rahatlatan bir telefon olurdu ve sonra güzel bir sabahta, daha fazla devam etmeye hali kalmayan bir adam gibi Maigret gelip kendisini sandalyeye bıraktı ve mırıldandı:

-Bana doktoru bulun...

Dairenin içinde, öyle gözüksün diye, homurdanıyormuş gibi yapan kadın çıtırdayan yemeği tavasında sallayıp, su kovasını hareket ettirip camları açıp kaparken arada da soruyordu:

-Pipo?

Bu son sorusuna cevap gelmedi.

Maigret, vücudunun yarısı kırmızı ipekten yorganın altında kalmış, kafası büyük kuş tüyü yastığa gömülü bir şekilde uyuyordu. Oysaki dinlenmekte olan yüzünün etrafında hayatın gündelik gürültüleri uçuşuyordu.

Adalet Sarayı'nda ise, Anna Gorskine kendisini savunuyordu.

Santé Hapishanesi'nde, sürekli gözlem altında olan bir hücredeki Pepito Moretto onu nelerin beklediğini biliyordu ve yüzü küçük pencerenin parmaklıklarından kare kare gözüken gardiyanın donuk bakışları altında, hücrede dört dönüyordu.

Pskov'da, kafasında ülkesine özgü bir şapka olan, yanakları dümdüz, yaşlı bir kadın, sarhoş sürücünün bir oyuncakmış gibi aniden harekete geçirdiği midillinin çektiği, kar üzerinde kayan kızakla kiliseye gidiyor olmalıydı.

SIMENON
KİTAPLIĞI

55 dilde 1.4 milyar satış!

Maigret iş başında...

Ama klasik tarzda, bildiğimiz dedektiflerden biri değil o.
Eski yöntemleri kullanan, ağzında piposu ve başında melon şapkasıyla gülünç yanları olan bir dedektif Maigret. Onun amacı suçlulardan ziyade, neden suç işlendiğini bulmak, yani insan doğasını ve insan doğasına ait içgüdülerin peşinde.

Maigret serinin ilk kitabı *Letonyalı Pietr*'da Maigret'nin görevi Letonyalı bir dolandırıcı, trende işlenen bir cinayet ve kaybolan bir zenginin yer aldığı oldukça karmaşık bir olayı çözmektir. Fakat işler pek de düşündüğü gitmez. Letonyalı dolandırıcının peşine düşen Maigret'yi bir sürpriz beklemektedir. Acaba piposu ağzından düşmeyen dedektifimiz doğru insanın mı peşinde?

Bir mucize, bir şölen gibidir Simenon'un kitaplarıyla yaşamak. Bitmesin istersiniz, bitince ne yapacağım diye düşünmeye başlarsınız.

Mehmet Güreli

Maigret ölümsüz dedektifler arasında Holmes ile aynı yerde.

People

Çok az yazar böylesi sağlam bir üslupla insan hayatının çıplaklığını aktarabilir.

A. N. Wilson

Gerçekten harika bir yazar... Okunmaya değer; anlaşılır, basit, yarattığı dünyayla uyumlu.

Muriel Spark

ISBN 605-5514-73-0

FENİKS